

Med palčki in malčki v Krškem

Na velikih oknih nizke stavbe za spomenikom v Krškem je bilo mnogo pustnih pokrival: rdečih, modrih, pisanih, visokih in nizkih.

Potrkam in vstopim. Na dveh velikih preprogah je bilo nekaj stolčkov in dve mizi. Po stenah palčki, risbe, po tleh igrače za dečke in deklice. Okoli ene mize so sedeli otroci in tovarišica. Tudi jaz prisedem.

Milena Suhorepec, Rosa na Pečnik, Ljubo Šinkovec, Bogdana Burja, Joško Brudar, Renatka Druškovič, Helenca Tuma in Jadranka Andjelič so stikali glave. Skozi vrata je od časa do časa pokukal novi prišlec.

— Tovarišica slečt! In že je odhitela pomagat majhnim prstkom, ki še niso kos vozlov na kapah in vezalkam na čevljih.

— Takole prihajajo, je dejala vzgojiteljica DANICA PLAVEC. — Od sedmih do desetih se zbirajo, nato do desetih se zbirajo, nato imajo toplo malico. Pri nas se učijo petja, risanja in še marsičesa, seveda pa imajo dovolj časa tudi za igranje. Saj vidite! Kosila pri nas ne dobe. Večina jih gre ob 12. uri domov, samo zaradi dveh ali treh, ki ostajajo do dveh, pa se nam ne izplača kuhati. Ti prinesejo hrano še s seboj.

— Koliko pa jih imate vseh skupaj?

— S kolegico Lotko Pirc skrbitva za 42 otrok: za

Spodbudne besede tovarišice v otroškem vrtcu v Krškem so hitro pregnale strah in zadrego: obrazi in oči so se vedro in sproščeno nasmejale... Tako je njihovo življenje: sreča in sonce si v njem podajata roke, na oblacke, ki tudi prijadrajo na obok te razveseljujoče pomladi, pa hitro pozabijo!

majhno skupino, v kateri so otroci od dveh in pol do petih let, in starejšo skupino od pet do sedem let starosti.

— Je oskrbovalnina draga?

— Ni! Za otroke, ki ostajajo le do 12. ure, znaša za malico vred 900 din, za tiste, ki so do dveh, plačujejo starši 1200 din.

— Čemu pa pustna pot krivala na oknih? se zanimam.

— Pri nas je v navadi, da za pusta tudi otrokom pripravimo veselje. Na pustni terek jih oblačemo v maškare; obleke izdelamo v vrtcu sami, kar iz papirja. Preskrbimo še harmoniko, več pa ni treba. Na nedeljo pred pustom pa

gredo tudi naši otroci, če je lepo vreme, in sprevedu mask, ki ga vsako leto organizira DPM.

— Koliko pa otroci prispevajo za »maškaradne kostume«?

— Nič! To je všteto že v oskrbovalnini.

— Res, pri vas je lepo! Se sliko za spomin...

Ria Bačer

NOVO MESTO: 102 „milijonarja“...

Novomeška občinska uprava za dohodke je prejela v januarju 400 prijav za odmero davka od osebnega dohodka. Med prijavitelji sta 102 Novomeščana, ki štejeta med ti-

ste, ki so lani zaslužili več kot milijon, 7 je »multimilijonarjev« (takšnih, ki so zaslužili več kot dva milijona), približno 20 prijavitelcem pa je manjkalo le po nekaj dinarjev, da bi se uvrstili med »milijonarje«. Na račun davka od osebnega dohodka se bo steklo letos v občinsko blagajno okoli 5 milijonov dinarjev.

V lanskem januarju je občinska uprava za dohodke prejela 142 prijav, 47 obdavčencev pa je bilo kaznovanih, ker so bodisi rok zamudili, bodisi prijavo utajili. Vplača-

nih je bilo 2 milijona 857 tisoč dinarjev rednega davka od osebnega dohodka in 1 milijon 408 tisoč dinarjev kazni. Kot sodijo, je letos le malo občanov »pozabilo« vložiti prijavo. Najvišji osebni dohodek posameznika v občini Novo mesto je znašal lani 2 milijona 403 tisoč dinarjev.

METLIKA:

o statutu krajevne skupnosti

Aktivni SZDL in ZK v Metliki posvečajo v zadnjem času največ skrbi temeljitemu statutu krajevne skupnosti. Doslej sicer še ni določeno, kje naj bi take skupnosti ustanovili, vendar razpravljajo o tem, da naj bi obstajala krajevna skupnost v Gračcu, Suhorju in Metliki. Končno odločitev bodo narekemale potrebe in sredstva. Vsekakor bo krajevna skupnost v Metliki imela vse pogoje za nadaljni razvoj, zlasti po združitvi obeh belokranjskih občin (Crnomlja in Metlike).

Javno pravobranilstvo za štiri občine

V Novem mestu so ustanovili Občinsko javno pravobranilstvo za občine Novo mesto, Crnomelj, Metlika in Trebnje, ki bo imelo vse pravice in pristojnosti okrajnega pravobranilstva. Njegov sedež bo v Novem mestu, vodil pa ga bo dr. Bogdan Škerlj.

Krajevna skupnost — samoupravna celica občanov

Ze pred javnimi razpravami o osnutku statuta trebanjske občine so ljudje postavljali različna vprašanja, kako bo glede krajevnih skupnosti, kakšna bo njihova vloga, pristojnost, naloge in tudi njihov poglavitni namen. Nema lokrat so spraševali, kako se bodo te skupnosti financirale in drugo. Zainteresiranost za te stvari je velika, zato jih na tem mestu začnemo obravnavati tako, da bo slehernemu občanu vsaj približno razumljivo, za kaj pravzaprav gre. V ta namen smo naprosili predsednika občinskega odbora Socialistične zveze v Trebnjem tovariša Toneta Goleta, naj od-

govori na nekaj vprašanj, ki zanimajo pretežno večino občanov.

— Tovariš predsednik, v statutu vaše občine je omenjena krajevna skupnost kot osnovna celica družbenega upravljanja občanov. Ljudem še vedno ni jasno, kakšno vlogo ima ta skupnost. Ali bi hoteli kaj več povedati o krajevni skupnosti v trebanjski občini?

— Predvsem je treba vedeti, da krajevna skupnost ni majhna »občina« oziroma podaljšana roka občine, ampak je enotna oblika teritorialnega samoupravljanja občanov.

Belokranjski lovci pomagajo divjadi

S puškami na ramah in z naročji sena se je prejšnji teden vzpenjala kolona članov Lovske družine Loka v hribe svojega lovišča. Tokrat nazaj niso nosili uplenjene divjadi, pač pa zadovoljna srca: nakrmili so lačne živali. Tovariš Klobučar me je povabil: »Z nami pojdi, v nedeljo gremo spet krmiti! Nosili bomo seno, pobirali bršljan po črevju, sekali leskove vejice. Ne smemo dovoliti, da bi nam divjad zaradi lakote poginila.«

Svajger pa mi je povedal, kako je pačel z bukve, na kateri je trgal bršljan: »Z vrhom drevesa vred sem padel na tla. Na srečo sem se zaril v sneg, vrh pa je zaradi vej obital nad snegom, sicer bi bilo po meni...«

Tovariš Burazar iz Crnomajske lovske družine mi je med potjo pripovedoval, kako so si skupine lovcov razdelile krmišča v lovišču in kako dvakrat na teden redno krmijo živali.

Ko sem ga vprašal, kaj mi lahko pove o krmiljenju, mi je izkušeni lovec dejal: »Povem lahko predvsem to, da smo že precej zamudili. Ze v jeseni bi morali urediti primerna krmišča. Če zdaj pustiš krmo na snegu, jo novi sneg prekrije, in divjad je spet lačna.« Tovariš Franc

Oddelek za gospodarstvo in finance ObLO Crnomelj je že pred 14 dnevi opozoril tudi vse druge lovske družine, da morajo takoj krmiti divjad. Lovske družine so dolžne skrbeti za varnost divjadi po določilih zakona o lovu in po družbenemu planu občine.

Jože Skof

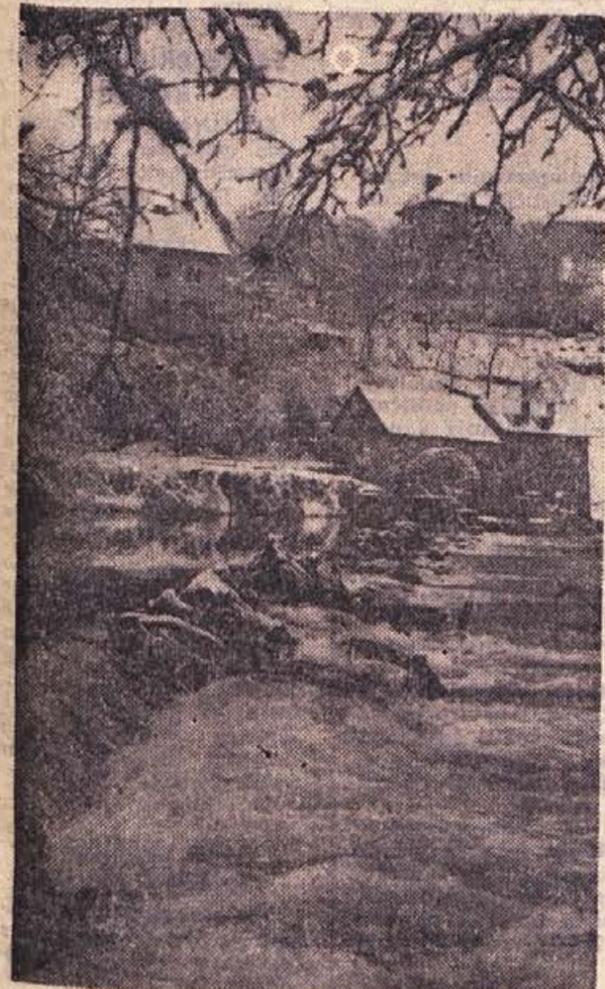

Kaj sta nam povedali tovarišici Vera Sadil in Slavka Grubješić v eni izmed brežiških trgovin — preberite na brežiški strani današnje številke našega tednika

SEVNICA: trgovska poslovalnica s 175 milijoni prometa

Tov. Ivan Nagode, poslovodja poslovalnice 1 trgovskega podjetja »Sevnica« v Sevnici, nam je pred dnevi v kratkem razgovoru naštel nekaj zanimivih podatkov in ugotovitev: poslovalnica 1 je imela lani za 175 milijonov dinarjev prometa ali 19 milijonov več kot leta 1961. To pravzaprav ni več poslovalnica, ampak že blagovna hiša v dve nadstropji. V njej imajo oddelek za tekstil, galanterijo, kratko blago (spodnja konfekcija)

in za špecerijo. Letos so poslovalnico specializirali tako, da so izločili oddelek za prodajo pohištva in oblačilne konfekcije. Tov. Nagode je poudaril, da po občutku prodajalcev poslovalnica potrošnikom ustreza — to dokazuje tudi velik promet in veliko število potrošnikov, ki jo obiskujejo — vendar vsi želijo, da bi jo preuredili na sodobnejši način. Potrebne načrte imajo že pripravljene kolektiv pa ima zagotovljena tudi sredstva za soudeležbo.

Tole fotografijo je posnel zadnje dni lanskega novembra tovariš Tone Hočevar nad jezom pri žagi v Novem mestu. Odtlej nas sneg ni več zapustil in tako dolge, prave zime res že ni bilo leta in leta! Vsi smo ga zdaj že sili. Toda — mar lahko verjamemo prvi odjugi? Vremenske napovedi so bile zadnje tedne (kot že tolikokrat!) spet presenetljivo natančne...

VREME

OD 21. II. DO 3. 3. 1963

Okrog 22. februarja nastop novega obdobja mraza z burjo. Snežilo bo okrog 22. februarja in ves čas z redkimi izjemami od 25. februarja dalje, zlasti v začetku marca. Dr. V. M.

Pazimo na bolna vina lanskega pridelka!

Lanska letina je bila zelo neugodna za skoraj vse poljedelske kulture, še posebno pa za vinsko trto. Že spomladi je trta obetala slab pridelok, mrzlo in nestanovitno vreme pa je spravilo naše vinogradnike še v slabšo voljo. Jesen je bila res bolj topla, vendar ni mogla nadoknaditi tistega, kar je narava že prej odtegnila. V jeseni je toča oklatila grozdje po skoraj vseh vinogradih in posebno prizadela severno Slovenijo, pozneje pa je oklestila tudi tiste predele v Beli krajini, kjer še nikoli ni napravila škode.

Toča je padala v času, ko je grozdje ravno začelo zoreti. Začelo je gniti, in kjer ni so gnilega in plesnivega obirali že prej, je bil pridelok ob trgatvi obsojen na propad. V takem vinu že pri površni trgatvi ostajajo mikroorganizmi, bakterije, in glivice, posebno še, če most popolnoma ne pokipli. Do tega pa pride ravno jeseni, če ob trgatvi nastopijo hladni deževni dnevi.

Napake v vinu se kažejo takoj, ko se vino učisti. Pijača dobi okus po gnilem sadju, duh po plesnovem sodu, ob toplejšem vremenu pa vino, ki v jeseni ni popolnoma zavrelo, zaradi delovanja škodljivih glivic začne ponovno vreti. To je zavrelka, ki je neužitna in zdravju škodljiva.

Pojavijo se obolenja jeter in ledvic, lahko pa dobimo tudi zlatenico. Odporni ljudje ne začutijo posledic takoj, pozneje pa ni več pomoči. Zato ne pijmo pokvarjenega vina in ga raje izlijmo iz sodov!

Vsako zimo ob odjugu, posebno pa še spomladi, zavre veliko vina v kletih Dolenjske

in Bele krajine, kjer se zaradi pamanjkljivega kletarjenja marsikomu pridelok uniči. — Na Stajerskem, kjer je vinogradništvo in kletarjenje boljše in so bolj dovzetni za pokuk in dobre nasvete, takih primerov ni. Preživeli pridelki po Dolenjski, posebno tam, kjer prevladuje smarnica, da je vino bolj stanovitno, če se hrani na drozoh, so se že marsikomu maščevali.

Ko se vino učisti, to je okoli božiča, najkasneje do novega leta, ga je treba pretočiti, posebno še, če se počažejo napake. S pravočasnim pretakanjem, žveplanjem in z odstranitvijo droži, bomo ohranili vino dobro in zdravo do prihodnje letine. Seveda moramo dobro paziti na sode, da so čisti, suhi in zdravi. Zalostno je, da pri nas spijemo več slabega kot dobrega vina.

Marsikatero pokvarjeno vino se da temeljito ozdraviti, vendar je boljše, da vino že prej obvarujemo. Zdravljenje vina je zapleten in drag postopek in ni vselej uspešen. S pravnim in strokovnim ravnanjem v kleti pa se bomo pravočasno izognili marsikateri nevarnosti!

Belokranjski kmet

VAVTA VAS: lokal »Majolika«

Gostinsko podjetje »Majolika« iz Straže namerava v Vavti vasi kupiti del Vinterjefe hiše in v njej urediti bife. Tam bi bil tudi prostor za ljudi, ki čakajo na avtobuse. Problem avtobusnega postajališča rešujejo v Vavti vasi že dalj časa, vendar se stvar ni premaknila. Vsi pričakujejo, da bo vprašanje začelo urejati podjetje »Gorjancija«, ki naj bi na primeren mestu postavilo vsaj barako.

V zagrebški tovarni električnih žarnic, ki se je pred kratkim združila s tovarno baterij Croatia bodo po večletnih pripravah in poskusih začeli proizvajati katodne cevi, ki so najvažnejši sestavni del televizorjev. Letos jih nameravajo izdelati 25.000. Zmogljivost novega obrata, ki ga gradijo, bo 25 milijonov žarnic na leto.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Med pestrimi dogodki politične panorame preteklega tedna, od razorožitvenih razgovorov v Zenevi, odkritja »operacije divja koza« v Parizu (poskus osmega atentata na predsednika de Gaulle) pa do še vedno nemirnega Iraka, je cejlonski spor v ZDA ostal nekoliko v ozadju, četudi je imel širok odmev v svetovni javnosti.

Neposredni povod za ameriško-cejlonski spor je bila nacionalizacija 83 bencinskih postaj, last ameriških petrolejskih družb »Esso« in »Altex«. Cejlonska vlada je bila seveda pripravljena plačati odškodnino za nacionalizirane bencinske postaje in sicer v skladu z zakonom o cejlonski petrolejski družbi. Ameriški družbi pa sta predložili visok račun, ki je znašal 4 milijone dolarjev, kar pa je cejlonska vlada ocenila kot pretirano zahtevo ter ni hotela plačati. To je bil formalni povod za spor, korenine pa so globlje.

Ameriška vlada je »zaščitila« obe družbi in značilno je, da se je ameriška državna politika znašla na istem tiru z ameriskima privatnima družbama. Washington je zahteval, naj Cejlon poravnava račun na podlagi ameriške zakonodaje in ker se v Colombu niso hoteli ukloniti tej zahtevi, so ukinili ameriško pomoč, da bi s tem izvajali pritisk na malo, neodvisno državo.

Nepričakovano, drastična odločitev ameriške vlade je bila res do-

ka, hud udarec, kajti Cejlon je svoje načrte za izgradnjo zaostale in nerazvite dežele v precejšnji meri gradil na pomoči iz tujine. ZDA so bile na prvem mestu v dajanju pomoči, za njimi pridejo Sovjetska zveza, Kitajska, Kanada; Jugoslavija je z 73 milijoni rupij posojila šele na petem mestu.

Toda Cejlon ni pokleknil pred ameriškim pritiskom ter je odgovoril ponosno in odločno, da, če-

jemajo ameriško pomoč. Nekateri vidijo v ameriški odločitvi tudi konkurenčni boj proti sovjetski nafti v Aziji. Na nacionaliziranih cejlonskih črpalkah bodo odsej prodajali sovjetsko nafto po nižjih cenah kot je na svetovnem tržišču.

Mnenja so, da je ameriška vlada napačno precenila, kakšne bodo posledice te ameriške akcije. Amerika bo imela več škode kot koristi. V Aziji in drugod z velikimi simpa-

Odločen odgovor Cejlona

tudi potrebuje denar za gospodarski razvoj »ni pripravljen plesati po taktu kapitalističnih držav, da bi si zagotovil pomoč... To je bila poučna lekcija za državo, da se mora naslanjati na lastne sile in v glavnem računati na lastna sredstva za gospodarski razvoj...« Na Cejlonu so se začeli množični protesti, nerazpoloženje do ZDA je začelo naraščati.

Zakaj je ameriška vlada tvegala in postavila na kocko svojo popularnost zaradi na videz tako nepomembnega dogodka? Po ameriških računih naj bi bil to opomin azijskim in drugim državam, ki pre-

tijami spremljajo odločen odpor male, neodvisne države, ki si je v izbiri med ekonomsko pomočjo in popuščanjem pred pritiskom izbrala dosledno pot neodvisnega odločanja.

Ameriška vlada je že pred tem grozila Cejlonu, da bo ukinita pomoč, če ne bodo »bolje ravnali« s petrolejskimi družbami. Američani imajo pravico ukiniti svojo pomoč je dejal cejlonski minister Feliks Bandaranalke. »Zaradi tega jih ne moremo obtoževati. Toda, sedaj ves svet ve, kaj spremlja ameriško pomoč. Nismo pripravljeni klečeplaziti za tako pomoč...«

Krajevna skupnost — samoupravna celica občanov

(Nadaljevanje s 1. str.)

upoštevane že vse dosežanje osnove za ta razvoj.

— Posodo poznamo, ne vemo pa še, kaj bo v njej. Z drugimi besedami: kakšna bo vsebina dejavnosti krajevnih skupnosti na trebanjskem področju?

— Torišče dela in naloge krajevnih skupnosti se v bistvu ne razlikujejo od dejavnosti krajevnih odborov in stanovanijske skupnosti. V glavnem bo morala krajevna skupnost ustanovljati službe za pomoč družinam in posameznim občanom. Razen tega si bo prizadevala ustvariti boljše pogoje za življenje prebivalstva in bo v ta namen ustrezno in učinkovito ukrepala.

Pomoč bo v različnih oblikah. Mišljeno je ustanavljanje servisov za pomoč družini in gospodinjstvu. Ni pa nujno, da bi imela vsaka skupnost svoj servis. Važno je, da bodo usluge hitre in poceni. Tak medkrajevni servis bi do uspešni le tedaj, če bodo ustanovljeni zaradi resničnih potreb in če jim bo ekonomska osnova (in s tem njihov obstoj) zagotovljena.

— Na kakšen način bo ste zagotovili sredstva za vzdrževanje vsega tega oziroma za finansiranje krajevnih skupnosti?

— Statut občine bi moral zagotoviti, da se hkrati s prenašanjem določenih halog iz občinske uprave prenašajo v uporabo krajevnim skupno-

stim tudi sredstva. V občinskem merilu bi morali ustanoviti poseben sklad za finansiranje krajevnih skupnosti. Viri dohodkov tega sklada bi bili: del občinske določenine in del splošne občinske dohodnine. Sklad naj bi v prvi vrsti zagotavljal sredstva bolj delavnim krajevnim skupnostim in vzdrževal tiste, ki bodo imele manj svojih dohodkov. Dohodki del sredstev bodo ustvarile krajevne skupnosti same na ta način, da bodo obdržale razne dohodke od najemnin, tržnic, pokopališč in taksi in z lastno dejavnostjo (servisi). Na vsak način je treba računati tudi na samopri-spevek občanov in pomoč gospodarskih organizacij. — Vse, kar je navedeno doslej,

bo moralo biti uzakonjeno s statuti krajevnih organizacij.

— Ali se Socialistični zvezi odpirajo kakšna nova delovna področja v okviru krajevnih skupnosti?

— Najprej bi rad poudaril, da je trenutna naloga SZDL, da razlaga svojemu članstvu načela občinskega statuta in pokaže potrebo po ustanovitvi krajevnih skupnosti. Z ustanovitvijo krajevnih skupnosti SZDL ne izgublja svoje vloge, ampak jo še povečuje. Razumljivo je, da se bodo kmalu odprla nova delovna področja, ker bo v krajevnih skupnostih bržkone potreba po še večjem sodelovanju in angažiranju vsakega posameznika.

Sečne ekipe v Suhi krajini

Lani septembra in oktobra smo imeli kar precej dela z lastniki gozdov v Suhi krajini. Tedaj smo z njimi sklepali pogodbe o sečnji lesa z ekipami kmetijske zadruge. Nekateri lastniki, ki so dobili več odkazanega, so se težko sprijaznili s tem, da jim les poseka druga, drugi pa so celo menili, da bi bil tak poseg zadruge nezakonit. Vendar smo s strpnim tolmačenjem boljšega gospodarjenja z gozdovi in koristi, ki jo daje dober razrez in sortiranje lesa, dosegli zadovoljive sporazume.

Ko je sečnja stekla, so bili mnogi z ekipami kar zadovoljni, zadruga pa je dosegla uspeh v pospešenem prevzemu hlodovine in hitri oddaji predelovalni industriji. Gospodarnejši razrez lesa pa prinaša prav tako skupnosti in posameznikom veliko koristi.

M. S.

Za prašiče kupcev dovolj

Na ponedeljkovem živinskem sejmu je bilo kupcev dovolj, prašičev pa 720 na prodaj. Ker je bilo precejšnje povpraševanje, se je cena spet malo dvignila. Tokrat so 682 pujskov prodali po ceni od 4.500 do 8.000 dinarjev.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Vsak dan nam prinese kak nov objekt — tovarno, hidrocentralo, kilometre asfalta in železnice, kulturne dvorane ali kaj drugega. Skoraj ne mine dan, da ne bi delovni ljudje kjerkoli v Jugoslaviji slavili nove in nove delovne podvige, ki se vraščajo v čedalje večje bogastvo naše domovine. Tokrat povzemamo samo nekaj takih uspehov, o katerih so preteklim sedem dni poročali jugoslovanski časniki.

V naši državi je 163.500 registriranih avtomobilov ali štirikrat več kakor pred šestimi leti. Od tega odpade na Slovenijo 39.700 avtomobilov — potniških, avtobusov, tovornih, specialnih in vlečnih. Na vsakih 40 prebivalcev pride en avtomobil. Največ je seveda osebnih avtomobilov: 30.380. Razen tega imamo v Sloveniji 29.110 motociklov, seveda brez mopedov, ki jih statistika ne zajema, ker niso registrirani.

V Jugoslaviji je v gradnji 10 velikih elektrarn. Ena izmed teh — termoelektrarna Lukavac I — z zmogljivostjo 370 milijonov kilovatnih ur električne energije bo začela obratovati že letos. Ko bo do 1967. leta obratovalo vseh deset elektrarn, ki jih sedaj gradijo, se bo letna proizvodnja električne energije v naši državi povečala za približno 7,5 milijarde kilovatnih ur.

Pričakujejo, da bodo v Kopru že letos začeli graditi kombinat poliesternih vlaken (za tkanine) in ga leta 1965 izročili obratovanju. Investicijski program napoveduje, da bo sintetično predivo nove tovarne lahko nadomestilo 5.350 ton surovega bombaža in 1.780 ton prane volne. Uvoz teh dveh tekstilnih surovin se bo tako zmanjšal letno za 7 milijonov dolarjev.

V Zenici so uliti najtežji ingot, ki je bil doslej ulit v jugoslovanskih železarnah. Te-

žak je 17,4 tone. Iz njega so skovali gred za velik ladijski vijak. Samo največje evropske jeklarne so sposobne kovati tako težke jeklene bloke.

Bačka vas Pivnica je s kooperacijo postala najbogatejša vas v Vojvodini. Lani je bila vrednost tržnega viška pol milijona dinarjev na gospodarstvo. Povprečni pridelok pšenice je bil 37 metrskih stotov. Skoraj vsak dan odpeljejo iz vasi okoli vagon mesa. Na vsakem hektaru zemlje zredijo Piv-

NOVI IN NOVI DELOVNI PODVIGI

nčani v sodelovanju z zadrugo po 3 pitane prašiče. Celotno območje te vasi znaša 5600 hektarov in okoli 1750 gospodarstev.

Na beograjskem letališču je v petek pristalo prvo od treh reaktivnih potniških letal tipa »Caravelles«, ki jih je jugoslovanski Aerotransport kupil pri francoski tvrdki »Sud Aviation«.

Prejšnji teden je jugoslovanski tisk za beležil tudi pričetek obratovanja novih tovarn, kot na primer tovarne obtuve v Novem Pazaru z zmogljivostjo 500 tisoč parov letno. Tovarna hladilnikov v Bitoli bo letos proizvedla 30 tisoč hladilnikov ali dvakrat več kakor lani. In tako dalje.

Na seji Izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL Slovenije so menili, da je treba z doslednim izvajanjem ustavnih načel krepiti samoupravljanje v komunih. V občinah in okrajih je treba temeljito analizirati v astave FSRJ. Po prvih cenitvah se je ude-bogat prispevek h konkretizaciji ustavnih

Kmetijstvu letos isto mesto kot lani izvozu

Med glavnimi investicijskimi deli v treh spodnjeoposavskih občinah je predvidena v RESOLUCIJI O GOSPODARSKEM RAZVOJU OKRAJA CELJE ZA LETO 1963 tudi nadaljnja rekonstrukcija tovarne pohišstva v Brežicah, nadaljevanje izgradnje Roto II na Vidmu, izpopolnitev vrtnarije v Čateških Toplicah, ureditev hotela v gradu Mokrice, hotela v Čateških Toplicah, začetek gradnje nove osnovne šole v Sevnici in ureditev 34 ha topolovih nasadov v Vrbini pri Brežicah.

CELJE, 21. februarja — Oba zbora Okrajnega ljudskega odbora v Celju bosta sprejela jutri na skupni seji resolucijo o gospodarskem razvoju celjskega okraja za leto 1963. Odborniki pri odločanju ne bodo imeli težke naloge, saj je letošnja resolucija plod skupnega prizadevanja OLO, občinskih ljudskih odborov, delovnih organizacij okrajne gospodarske zbornice in političnih organizacij tega okraja.

Značilnost resolucije o gospodarskem razvoju celjskega okraja je predvsem v usmeritvi doseganja visoke stopnje gospodarske rasti in kompleksnega obravnavanja gospodarstva in družbenih služb. Resolucija zasleduje smernice za kar najhitrejši gospodarski razvoj v pogojih, ko je glavna naloga v povečanju produktivnosti in izvoza ter v usklajevanju med proizvodnjo in potrebami trga. Tak razvoj je bil načrtovan že za II. polletje preteklega leta, ko so v celjskem okraju navzlic zaostajanju v prvem polletju presegli predvideni letni obseg industrijske proizvodnje in izvoza.

Letos predvidevajo v tem okraju povečanje družbenega bruto proizvoda za 11 odst., narodnega dohodka pa za 9,7 odst., kar je nad republiškim povprečjem. Pri tem naj bi obseg industrijske proizvodnje povečali za 10,5 odst., kmetijske za približno 18 odst., izvoz pa za 17 do 18 odst. V celotnem gospodarstvu predvidevajo porast produktivnosti za 7 do 8 odst. ob povečanju zaposlenih za 4,4 odst.

To je nekaj osnovnih pokazateljev. Na seji upravnega odbora gospodarske zbornice pretekli četrtek, na sobotnem skupnem plenumu okrajnega odbora

SZDL in okrajnega sindikalnega sveta ter na ponedeljkovi seji okrajnega komiteja ZKS v Celju pa so razpravljali predvsem o tem, kako pritegniti subjektivne sile, ki bi lahko v komunah največ vplivale na nadaljnji razvoj in na izpolnitev vseh predvidenih nalog.

Na seji gospodarske zbornice so vsa vprašanja obdelali s stališča vloge in nalog gospodarske zbornice. Tako so se zavzeli, da bodo poskrbeli v sodelovanju z gospodarskimi organizacijami za dolgoročno usmeritev izvoza. Glede nalog v kmetijstvu so pripomnili, da bi resolucija o gospodarskem razvoju morala bolj poudariti proizvodno sodelovanje med zadrugami in zasebnimi kmetovalci. Ta oblika za povečanje blagovne proizvodnje je bila zadnja leta zastopljena.

V zvezi s potrebami in z nadaljnjim razvojem lesne in papirne industrije so se zavzeli za izdelavo elaborata za usklajevanje industrijskih zmogljivosti z možnostmi izkoriščanja gozdov.

Med investicijami — to bodo letos večje za nekaj nad 7 odst. — je med drugimi predvidena tudi nadaljnja rekonstrukcija tovarne pohišstva v Brežicah,

nadaljevanje gradnje obrata Roto II v tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem, izpopolnitev vrtnarskega obrata v Čateških Toplicah, ureditev hotela v gradu Mokrice in hotela v Čateških Toplicah ter gradnja osemletke v Sevnici.

Podobno kot na seji gospodarske zbornice so z vso skrbjo razpravljali o predlogu resolucije o gospodarskem razvoju tudi na sejah okrajnih političnih organizacij, posebno še zaradi tega, ker naloge niso lahke. Na skupni seji okrajnega odbora SZDL in OSS so predlagali, naj bi delovne organizacije ob zaključnih računih temeljito preučile vse tiste činiželje, ki so kakorkoli vplivale na zmanjšanje ali povečanje proizvodnje. Pou-

darili so, da ima kmetijstvo v letošnjem gospodarskem razvoju isto mesto, kot ga je v preteklem letu imel izvoz. Zaradi tega je treba, razen razširjanja površin v družbenem sektorju kmetijstva posvetiti vso skrb proizvodnemu sodelovanju z zasebnimi kmetovalci

Vse razprave so bile bogate tako po vsebini kakor glede predlogov za dokončano oblikovanje resolucije. Jutri jo bosta sprejela oba zbora OLO v Celju v prepričanju, da so vse možnosti za izpolnitev predvidenih nalog.

Novi direktorji

ObLO Novo mesto je imenoval nove direktorje v treh gospodarskih organizacijah. Direktor KGPK Novo mesto je postal Tone Pirč, dosedanja v. d. direktorja tega kombinata, v. d. direktorja Splošnega mizarstva na Dvoru je Edvard Legan, za direktorja Opekarne v Zalogu pa je bil imenovan Jože Cvitkovič.

Višjo ceno za težja teleta

Industrijsko pitanje telet je velikega gospodarskega pomena, mlado pitano govedo pa predstavlja nemajhno izvozno vrednost. Stroški pitanja povedo, da je najdražji prehod od domačega načina na industrijsko pitanje. Pri lažjih in telesno šibkejših teletih je prehod daljši, medtem ko je pri težji živini prehod zelo kratek in brez večjega zastoja. Zato je pitanje težjih in krepkejših telet hitrejše. Nikakor ni vseeno, če tehta tele pri odkupu 70, 80 ali 100 kilogramov. Pri skoraj nepomembni razliki cen pa rejci niso zainteresirani, da bi zredili teleta do 80 ali 100 kilogramov. Kmetovalci jih oddajajo že, ko imajo komaj 65 kilogramov. Ker se jim zdi škoda mleka, prikrajšajo teleta pri mlečnem obroku. Te se seveda ne more dobro razviti, zlasti ne takoj, in je potrebno veliko truda, da nadomestijo zamujeno v pitališčih. Večkrat pa gredo taka teleta v zakol. Prav gotovo razlika pri ceni samo

25 dinarjev pri kilogramu za težja teleta ne bo spodbujala zasebnega rejca, da bi zredil govedo do primerne teže. Večja razlika v cenah ne bi samo spodbujala kmetovalcev, ampak bi hkrati zagotovila boljši uspeh pri pitanju na družbenih kmetijskih obratih.

M. S.

ŠE LETOS: čez Gorjance do Metlike po asfaltu

Vse kaže, da bo rekonstrukcija gorjanske ceste v dolžini 28 kilometrov od Novega mesta do Metlike še letos končana. Lani je Cestno podjetje Novo mesto še v pozno jesen nadaljevalo s pripravilnimi in zemeljskimi deli na posameznih odsekih to in onstran Gorjancev. Sredstva so v glavnem zagotovljena, preostanek preureditve pa bo po dosedanjih ocenah veljal 30 do 35 milijonov dinarjev za kilometer. Vsa dela v letošnjem letu bodo veljala okrog 420 milijonov dinarjev. Če

vreme ne bo nagajalo, bomo, kot vse kaže, že v jeseni lahko po asfaltu zdrčali na trgateg v turistično vabljivo Belo krajino.

Trije deli sejma gostinske opreme

Pod pokroviteljstvom zvezne gospodarske zbornice bo na razstavišču »Mariborskega tedna« od 29. marca do 7. aprila III. mednarodni sejem gostinske opreme. Sejem bo razdeljen na tri dele. V komercialnem delu bo gostinsko opremo razstavljalo nad 100 razstavljavcev iz vse Jugoslavije, v gostinsko-kulinaricnem delu bodo tekmovali ekipe posameznih gostinskih podjetij iz vse države, medtem ko bodo v turističnem delu sodelovali vsi jugoslovanski potovalni uradi s svojimi informativnimi službami.

Vsak četrtek: v vsako hišo našega okraja DOLENJSKI LIST!

»METALKA«

TRGOVSKO UVOZNO IN IZVOZNO PODJETJE

LJUBLJANA - Titova 24

sprejmo

VAJENCE V UK

v železninarsko-tehnični stroki.

POGOJ: končana popolna osemletka s prav dobrim ali dobrim uspehom.

Pismene ponudbe z zadnjim šolskim spričevalom dostavite na naslov: »METALKA«, Ljubljana, Titova 24.

Kmetijski strojnik naj bo mojster!

Kmetijski tehnik Kure in inž. Janžekovič iz KZ Črnomelj sta povedala, da je bilo v soboto prvo predavanje za kmetijske strojnike črnomaljske zadruge. Prometni milijnik Bandelj, jim je govoril o varnosti prometa. Zatem bodo v zimskem času še predavanja o kmetijskem strojništvu, o delovanju, oskrbovanju in vzdrževanju strojev. Po besedah inž. Janžekoviča morajo biti ta predavanja zelo pestra ter se morajo kmetijski strojniki naučiti, kako se preprečujejo in odstranjujejo najbolj pogostne okvare na strojih. Vsak kmetijski strojnik mora biti mojster svojega stroja, poznati pa mora tudi tehnološke postopke v kmetijski proizvodnji. Ne sme

mu biti tuja agrotehnika in soodobno obdelovanje zemlje sploh. Vedno mora vedeti, kaj, zakaj in kako bo delal. Na predavanjih se bodo strojniki prav tako seznanili s svojimi nalogami v spomladanski setvi.

J. S.

NEZAVIDLJIV POLOŽAJ STARIH HIŠ

V hiši na Glavnem trgu št. 2, ki jo upravlja hišni svet, so trije najemni prostori: Trafika, Avtodeli in skladišče, ki ga je do nedavna imelo podjetje Tapetnik. Ta podjetja so del najemnine odvajala v sklad za vzdrževanje hiše. Spomladi leta 1961, ko je hišni svet prevzel upravljanje hiše, je lahko najprej ugotovil, da je nujnih več osnovnih popravil (podometna električna napeljava v hodnikih in vežah hiše, popravilo strehe, obnova prepretilih podov še od bombardiranja poškodovanih vrat itd.).

Da se ne bi delala še naprej večja škoda z zanemarjanjem hiše, je hišni svet zaprosil za posojilo pri Komunalni banki Novo mesto, da bi izvršil vsaj prva najnujnejša popravila.

Komunalna banka je na osnovi sredstev, ki so mesečno dotekala v sklad za vzdrževanje hiše, odobrila hiši posojilo z odplačilnim rokom petih let. Lani smo mesečne obroke za ta posojilo in anuitete dveh prejšnjih dolgoročnih kreditov lahko v redu plačevali, ob koncu leta pa so nam trgovska podjetja, ki imajo prostore v naši hiši sporočila, da na naš tekoči račun ne bodo več odvajala nobenih sredstev, ker morajo od 1. 7. 1962 plačevati povišane najemnine Zavodu za upravljanje družbenega premoženja. Hišni svet ni do danes prejel nobene odločbe. Še več! Zavod ne nakazuje na sklad za vzdrževanje hiše, v kateri so lokalni, niti dinarja. Vprašujemo se, kako naj sedaj hiša zadosti vsem obveznostim, ki jih ima do Komunalne banke? Tu so posojila, ki jih je banka dodelila hiši potem, ko je banka upoštevala poleg prispevka, ki je dotekal od stanarin, tudi mesečni prispevek, ki so ga dajali lokalni v sklad za vzdrževanje. S tem pa so seveda odvzeta hiši tudi sredstva, ki jih je uporabljala za najnujnejša popravila in za vzdrževanje.

Ker je v mestu še mnogo starih hiš v podobnem položaju, bo tudi te zanimal odgovor, ki ga naj bi dali o tem vprašanju odgovorni občinski organi.

Hišni svet
Glavni trg št. 2
Novo mesto

M.

BREŽICE: na zborih volivcev bomo izvedeli

Na zborih volivcev v lanskem letu in na sestankih Socialistične zveze v Brežicah so večkrat premleli probleme komunalnih naprav v mestu, preskrbe in prav v mestu, preskrbe in trgovske mreže ter še marsikaj drugega. Kljub temu je videti, da mnogi Brežičani vse premalo vedo o tem. Zbori volivcev so slabo obiskani, na občnem zboru krajevne organizacije SZDL pa je bilo od 450 članov navzočih samo 50. Tukaj je treba iskati vzroke

za dokajšnjo neobveščenost Brežičanov. Kljub temu, lokalni povzročajo nepotrebne opazke, govornice in kritike. Z večjo udeležbo na sestankih bomo dosegli boljše obveščenost ljudi. Hkrati pa lahko tam vsakdo pove, kaj ga teži, predlaga rešitev in dobi pojasnilo. Prav bo torej, če se bomo sestankov udeleževali bolj kot doslej, če pa nam niso po godu takšni, kot so, povajmo, kakšnih sestankov si želimo!

Za dober statut v „Liscu“

Sevnica »Lisca« se je lani povečala z obratom v Krme-lju, s 1. januarjem 1963 pa se je k njej pripojil še konfekcijski obrat Tovarne pletenin in konfekcije v Zagorju. V začetku lanskega leta je kolektiv štel 173 ljudi, v letu 1962 se je povečal na 280, s pripojitvijo obrata v Zagorju pa so dobili še 175 novih delav. Zgolj to, kar smo omenili, opozarja, da pomeni za kolektiv »Lisca« izdelava statuta podjetja obsežno nalogo.

Tega so se zavedali. Ne odlašajo, zato je DS že imenoval komisijo za izdelavo osnutka statuta. V njej so predstavniki DS, družbenih organizacij v kolektivu in uprave. Komisija se je svojega dela lotila načrtno. Razdelila ga je na tri stopnje: najprej bodo temeljito pregledali dosedanjo notranjo zakonodajo v kolektivu, hkrati pa se lo-

tili še dveh pomembnih zadev. Ker je podjetje lani močno povečalo obseg, morajo pred izdelavo osnutka statuta odgovoriti na dve vprašanji: kakšna naj bo notranja organizacija podjetja in kako zagotoviti delovanje samoupravnega mehanizma, ter kakšen naj bo sistem formiranja in delitve dohodka.

Nekaj ugotovitev o dosedanjih poslovnih in pravnih

Komisija, ki jo je imenoval DS, je šele pričela delati, vendar smo lahko kljub temu izvedeli nekaj njenih ugotovitev. Te bodo bržkone veljale za večino samoupravnih aktov, ki so jih naši delovni kolektivi doslej sprejemali. »Lisca« se je razvijala zelo hitro, prav to pa je opaziti tudi na pravnih, ki kažejo, da so

bili marsikdaj izdelani na hitro in brez pravih izkušenj. Ne moremo reči, da so bili slabi ali da morda sploh niso dosegli namena, kljub temu pa je bilo v njih marsikaj premalo točno določeno.

V kolektivu imajo več obračunskih enot. Da bi našle svoj prostor in odigrale vlogo, bi morale biti na razpolago več ekonomskih pokazateljev, določene bi morale biti pristojnosti posameznih enot navznoter (odnosi med obračunskimi enotami) in do celotnega kolektiva ter še vrsta drugih stvari, pristojnosti in dolžnosti.

Dosedanji pravilnik o delitvi čistega dohodka in oni o delitvi osebnih dohodkov sta natančno določila način obračunavanja in delitve. Praksa pa je pokazala, da sta obračun in delitev tekla preveč mehanično zgolj skozi pri-

stojne službe. Kolektiv in samoupravni mehanizem obračunske enote sta v njem premalo sodelovala. Osebnih dohodki v kolektivu niso problem, tu pa je najbrž treba iskati vzrok za takšno nezanimanje upravljalcev pri delitvi.

Dobrega statuta ne more izdelati komisija sama

Takšne in podobne probleme razčlenjuje komisija. To, kar bo ugotovila, bo zbrala v tezah, te pa bodo dane celotnemu kolektivu v razpravo. V pogovorih po obračunskih enotah, po obratih in v okviru sindikalne podružnice bodo nato s pomočjo teh ob konkretnih problemih ugotovili, kaj iz dosedanjih samoupravnih aktov zadržati in kaj popraviti, izboljšati ali na novo vnesti. Šele ko bodo s pomočjo razprave ugotovili, kaj sodi kolektiv o notranji organizaciji v podjetju, o delovanju samoupravnega mehanizma in o formiranju

in delitvi dohodka ter o dosednji interni zakonodaji, se bo komisija lotila izdelave osnutka statuta. Pri tem bo seveda upoštevala vodila iz razprave. V ponovni razpravi bo kolektiv ocenil, ali je komisija upoštevala vse, kar je kolektiv želel, predvsem pa bo ocenil to, ali so določila statuta dovolj konkretna. To je važno tudi zategadelj, ker so bili domala vsi dosedanja pravilniki preveč splošni, zlasti v določilih o pravicah in dolžnostih. Nato bodo osnutek statuta še enkrat dopolnili, končno pa ga bo DS na seji osvojil.

V »Liscu« so začeli že v januarju, kljub temu pa računajo, da novega statuta DS ne bo sprejel pred drugo polovico leta. Temeljite priprave bodo potrebne pri vseh statutih, zato ne smejo v prav nobenem kolektivu odlašati, ampak naj se priprav lotijo pogumno in tako, kot so storili v »Liscu«.

Še o labodih na Krki

Tovariš urednik!

O treh uplenjenih labodih sem brala vse. Videla sem tudi sliko z lovcem Ivanom Pungartnikom in ustreljenim labodom. Vem, da bi bilo lepše, če bi jim v silo pomagali ali jih po možnosti ulovili, jih udomačili in bi jih pozneje, ko bo toplo, skušal navaditi živeti v naših krajih.

Zdaj pa je prepozno misliti o tem in to ni tisto, zaradi česar sem se odločila, da Vam napišem nekaj vrstic.

Rada bi vedela, kaj bi napravili drugi lovci (mislim vsakega posebej), če bi se mu iznenada nudila priložnost ustreliti redkega ptica. Mislim, da ne bi prišlo na misel še komu: oh, ko bi imel puško pri sebi? Mislim, da je Ivan Pungartnik res krpolčen ubijalec ubogih lačnih in prezeblih nedolžnih živali? Jaz mislim, da se je preagnil in da ne zasluži toliko graje. Lovci in vsi ljudje bi se morali med seboj vedno tovariško vzgajati, in namesto da ga sedaj njegovi lovske tovariši tako gradijo, naj bi mu rajši pomagali, da bi se lahko brez sramu in občutka manjvednosti s požrtvovalnostjo izkazal pri pomoči drugim živalim, ki so še tudi v veliki stiski. Prepričana sem, da bi naredil dosti več dobrega, kot pa je zakrivil slabega v tistem trenutku, in več, kot bi mnogi o njega pričakovali.

Tovarištvo se spoza v silo. Upam, da je takega misljevca mnogo ljudi — nelovce.

Mislim, da bi bilo za nekatere dobro, da bi tudi to prebrali.

Pepca Beličič

Ljubljana, Mestni trg 6

Mnenje lovske organizacije

Tovariš urednik!

S tem člankom ne nameravamo opravičevati tov. I. Pungartnika, ki je pred dnevi uplenil na Krki 3 divje labode, menimo pa, da stvari ne smemo posploševati ter da mora tudi lovska organizacija o tem izreči svoje mnenje.

Glede formalne upravičenosti odstrela divjih labodov je jasno, da tov. Pungartnik ni prekršil Zakona o lovu, saj zakon priznava labode za lovno divjad v 6. členu, ko med drugim dovoljuje lovljenje labodov med 1. avgustom in 31. marcem vsakega leta. Res je, da poznamo pri nas labode predvsem kot okrasne ptice ribnikov in zooloških vrtov; da pa so labodi v drugih predelih naše domovine lovna divjad, izpričuje še sam Zakon o lovu, ki predvideva tudi njihovo zaščito.

Druga stran pa je lovska etična upravičenost odstrela treh labodov. Delno lahko opravičujemo tov. Pungartnika, da po izkušnjah na Krki ni mogel pričakovati labodov in jih je verjetno zamajal z divjimi gosmi. Toda po prvem strelu bi to moral oz. moral videti in se zadovoljiti z enim labodom, kajti uplenitvi in nagačenju enega laboda ne bi nihče nasproval, labod pa bi bil nagačen lahko dober učni predmet. Uplenitev treh izrpanih labodov je nelovsko in posebno zaradi hude letokne zime vse graje vredno dejanje.

Strinjamo se tudi s pisci člankov o labodih, da je častna dolžnost vseh lovcov reševanje in krmljenje divjadi s pripombo, da je krmljenje in reševanje divjadi raje tako častno, tudi za celotno ljubitelje na ove. Zadeve z labodi ne bi sme-

li posploševati in na podlagi primera I. Pungartnika očrnjevati vse lovske organizacije, saj moramo vedeti da so predvsem lovci tisti, ki so teh, za divjad tako težkih dneh nesebično žrtvujejo svoj prosti čas, krmijo divjad in rešujejo, kar se rešiti da.

Lovska zveza Novo mesto

»Kje naj pa odrežem?«

Tovariš urednik!

Je že tako, da vsakdo ne je vsak dan mesa in vsaka gospodinja ga tudi vsak dan ne kupi. Pa se zgodi, da imaš v hiši dobnika, ali da boš privoščil staremu človeku okrepčilno juho. »Pršim, deset dek mesa« poveš — in ja ti, da dobiš. Le v nekaterih novomeških mesnicah proujalci radi pogodrnjajo: »Ja, kje naj pa odrežem?« Kakor da 10 dek mesa ne bi bil pošten kup, kakor da prošim kaj brezplačnega! Povedati vam moram, da me tak odgovor v mesnici užali. Tudi 10 dek je naročilo, ki naj ga prodajalec brez dvoumnih opazk ali godrnjanja izvrši, saj bo blago pošteno plačano!

Rozka Samida, Novo mesto

Slaba razsvetljava v Metliki

Tovariš urednik!

Ze danj časa opažamo, da so stranske ulice v Metliki, zlasti velja to za »Stara cesta«, zelo slabo razsvetljene. Na teh ulicah navadno namestijo žarnice samo na večer pred državnimi prazniki, kjer pa zaradi slabe napetjave gorijo komaj 1-5 dni. Po tem se pa malokdaj kdo spomni, da bi žarnice zamenjal.

Komunalna uprava ima navado, da zamenja žarnice, ko se jih nabere večje število in šele na večkratno intervencijo zainteresiranih, drugače pa prepusti razsvetljava stranskih ulic blede luni. Ko bi le hotela ta vedno svetiti, bi lahko to šušmarsko instalacijo kar odstranili!

Prebivalci Metlike mislimo, da imamo pravico tudi v bolj stranskih ulicah, da javne razsvetljave ter pričakujemo, da se bo stanje izboljšalo.

Josip Tome

Metlika, Trg svobode 4

Tovariš Tito o vlogi tiska in nekaterih aktualnih problemih

V začetku februarja je tovariš Tito sprejel člane predsedstva Zveze novinarjev Jugoslavije in se z njimi razgovarjal o nekaterih problemih in nalogah tiska. V razgovoru je poudaril, da so glavni problemi, ki bi jih bilo treba rešiti: materialna in idejna plat, razen njiu pa tudi organizacija. V izveščku objavljamo le nekatere glavne misli.

Slabosti našega novinarstva niso samo subjektivnega pomena. V tem je tudi nekaj objektivnega. Da bi laže premagovali težave, si moramo bolj prizadevati za integracijo tiska, prav tako pa mu dati tudi materialne olajšave. Vloga tiska je izredno pomembna, tako pri oblikovanju našega socialističnega človeka kakor tudi pri graditvi naših socialističnih odnosov. To pa ne pomeni, da bi morali imeti nekakšno dirigirano časopisje. Potrebno je le, da bi bila idejna plat tiska na višji ravni. Novinarji bi se morali ideološko bolj izgrajevati. Obstajati bi morale tudi šole, kjer bi se vzgajal novinarski kader.

Vso pozornost delovnemu človeku

Naši časniki so včasih prenatrpani tudi s tistim, česar v njih ne bi smelo biti. Cestokrat priobčujemo po večkrat tudi fotografije mračnih ljudi, raznih Combejev in njemu podobnih.

Zakaj jih mora naš delovni človek stokrat gledati, skoraj nikoli pa ne vidi slike kakega delavca in delovnega kolektiva? Treba je videti; kateri so najpomembnejši ljudje, ki bi s svojo aktivnostjo in drugimi vrednotami lahko služili kot zgled in spodbuda za druge naše delovne ljudi in kolektive.

Novinarji se premalo posvečajo določenemu področju našega notranjega življenja. Ne zadostuje opisovati vsakdanjo prakso, temveč je treba pomagati tudi s temeljitimi članki, iz katerih se bodo ljudje lahko kaj naučili. V uredništvih naših časopisov bi morali biti ljudje, ki bi se specializirali za najvažnejše probleme. Dopisi iz tujine bi nam morali posredovati pravo sliko o neki državi, o strukturi družbe, o strukturi ekonomike. Na znanstveni podlagi moramo začeti spremljati politično, ekonomsko, kulturno in drugo življenje.

Za kritiko je potreben ustrezen način pisanja

Ljudje bi se morali privaditi na kritiko. Da pa bi novinarji lahko kritizirali, morajo dobro poznati probleme. Pomembna je tudi oblika, v kateri se določene stvari in pojavi kritizirajo. Tisto, kar želimo povedati, lahko povemo v žaljivi obliki, lahko pa uporabimo tudi obliko, ki ne bo žaljiva. Toda pisati ni treba samo o negativnih,

ampak tudi o pozitivnih stvareh. Prav tako ni treba samo hvaliti, ker tudi to ni dobro. Če govorimo samo o tistem, kar je negativno, se lahko zgodi, kot da nismo nič napravili, po drugi strani pa tudi ne moremo samo poudarjati tisto, kar je pozitivno, ne da bi govorili tudi o negativnem. Bolje je, da popravljamo tisto, kar ni dobro, ker bomo imeli tako tudi več pravice, da se pohvalimo. Biti moramo bolj komunisti.

Viri informacij morajo biti odprti

Komuniste bi bilo treba zadolžiti, da več delajo na tem, da ne bi prihajal v neko vas ali zaselek en sam časnik. K razpečevanju tiska je treba pritegniti tudi organizacije Socialistične zveze, seveda ne kot kolporterje. To je ena njihovih dolžnosti.

Včasih so o kakem problemu dolgočasno razpravljali, novinarji pa o tem niso obveščeni. Tisk mora dobiti informacije, ki jih potrebuje za opravljanje svojega dela. K sodelovanju mora pritegniti tudi vodilne ljudi. Takšno sodelovanje ima pravico tudi zahtevati. Ne samo kritizirati tisk, češ da ne dela prav, treba mu je tudi pomagati!

Ne bomo odstopali od kritike negativnih pojavov

Abstraktna smer v slikarstvu je postala v Jugoslaviji prevladujoča. Realisti so potisnjeni malo ob stran, nagrade pa dobivajo pretežno abstraktni umetniki. Za to niso krivi umetniki, temveč tisti odgovorni voditelji komunisti, ki jim je zaupano razpolaganje s sredstvi in ki so dajali nagrade tudi tistim, katerim jih ne bi smeli. Tak odnos do realizma izvira najbrž od tistih, ki sploh niso sposobni napraviti nekaj umetniško vrednega. Tudi v realizmu so slaba in dobra dela. Pa tudi modernizem ni abstraktnost, temveč je po svoje sestavni del realizma, samo da korak naprej.

Tisti, ki jim kritika ne ugaja, naj ne mislijo, da bomo od tega odstopili. Pri tem bomo vztrajali. Upravičena kritika uživa podporo delovnih ljudi, tudi sposobnih umetnikov, ki so v našem slikarstvu, kiparstvu in drugem že ustvarili lepa dela. Umetnikom, ki so se usmerili v abstraktnost zato, ker je to trenutno zelo donosno, bi bilo treba pomagati, da uberejo pravilnejšo pot, da bi tako prišli do izraza njihove ustvarjalne sposobnosti.

Proti umetnikom ne bo nobenih administrativnih ukrepov, ker bi ti bili v nasprotju s programom naše Zveze komunistov. Naj takšni posamezniki delajo kar hočejo, vendar naj delajo to na svoj račun. Če hoče njihovo delo kupiti kak zasebnik, naj ga kupi. Toda za to ne bomo več dajali državnega denarja. Snobizem naj gre na račun posameznikov, ne pa na račun sredstev skupnosti.

Na Zahodu naj ne mislijo, da je to naperjeno proti kulturi Zahoda, ker smo tudi mi del te kulture. Bojujemo se proti stvarim, ki nimajo nobene zve-

ze s kulturo in ki jih tudi na Zahodu nimajo za del svoje kulture. Ne bomo dovolili, da bi kdorkoli razkrojaval našo socialistično ureditev. Ne bomo se vračali nazaj. Mi gremo naprej, toda v prihodnje moramo iti po pravi poti.

Usmerjeni moramo biti na potrebe enotne jugoslovanske socialistične skupnosti

Integracijo moramo razumeti kot nenehen proces, kot stalno gibanje naprej. Če hočemo ustvariti socialistično kulturo, moramo imeti enoten program. Biti mora jugoslovanska, s tem pa tudi lastnina vseh naših narodov. Seveda je treba upoštevati tudi nekatere nacionalne posebnosti in navade ljudi, denimo v industriji, v kmetijstvu itd. Toda kadar gre za kulturo, in še zlasti za šolstvo, potem je treba čuvati tisto osnovno nit splošne jugoslovanske izobrazbe, ki mora biti v vsaki republiki ista, torej jugoslovanska, čeprav je mogoče obdržati tudi nekatere nacionalne posebnosti. Pri tem ne mislimo na jezik in običaje, temveč na programe, ki naj bodo na liniji splošne jugoslovanske skupnosti. Izobrazba bodi forej taka, da bodo otroci Slovencev, Hrvatov, Makedoncev, Srbov in drugih dobili v šoli tako vzgojo, ki jih bo usmerila na potrebe enotne jugoslovanske socialistične skupnosti.

Ekonomsko integracija naj se ne zoustavlja ob republiških mejah

Vsako izravnavanje bi bilo v naši skupnosti nesposobno. Ne moremo na primer od Slovencev zahtevati, da čakajo in ne dvigajo svojih plač tako dolgo, dokler se ne bo povečala življenjska raven tudi v drugih republikah. Toda naša dolžnost je tudi, da se zavzemamo za enakomerniji razvoj naših manj razvitih in nerazvitih krajev. Ekonomsko integracija na primer po republikah precej dobro napreduje, vendar pa se še vedno giblje v okvirih republik.

Pri nas so še taki komunisti, pri katerih je tudi še malo šovinizma. Celotaki posamezniki so, ki niti ne smejo slišati, da so Jugoslovani. Nesmiselno je siliti kogarkoli, naj bo pripadnik nekega naroda, kakor je neumno zahtevati od posameznikov, da se temu odrečejo. Tu meja ni mogoče postaviti in tudi niso potrebne.

Ne menjamo svoje zunanje politike

Ne menjamo svoje politike koeksistence, politike prijateljstva z vsemi državami, ki žele to na enakopravni osnovi. Kot komunistom nam je do tega, da se socializem krepi, toda v skladu z našo koncepcijo koeksistence med državami ne glede na razlike v družbenih sistemih. Pojmovanje koeksistence pa ne sme biti statično. Na mednarodnem področju moramo sodelovati z drugimi državami glede vseh vprašanj, kjer je to možno. Toda zmeraj moramo biti kritični, pravilno oceniti stvari in zavrniti tisto, kar zares ne velja.

Podaljšan rok natečaja za sprejem v pripravilno šolo za letalsko vojno akademijo

Državni sekretariat za zadeve narodne obrambe (personalna uprava) je nedavno tega razpisal natečaj, po katerem bodo letos sprejeli več gojencev v PRIPRAVLJALNO ŠOLO za letalsko vojno akademijo. Natečaja se lahko udeležijo fantje, ki so končali osnovno šolo z vsaj dobrim uspehom, oziroma ki obiskujejo 8. razred osnovne šole; pogoj je, da so rojeni leta 1948 ali pozneje, da so zdravi in sposobni za letalsko službo, da niso bili sodno

kaznovani, oziroma da niso v sodni preiskavi, da imajo pisмено dovoljenje staršev oziroma skrbnikov in da so samski. Pri odseku za narodno obrambo pristojnega občinskega ljudskega odbora dobe obrazce, na katerega napišejo prošnjo za udeležbo na natečaju. Rok za vlaganje prošnje je podaljšan do 1. marca 1963.

Vsa podrobnejša pojasnila dobe zainteresirani na odseku za narodno obrambo na najbližjega OBLO.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE V BREŽICAH

Letos bolj pogumno

Brežiška mladina se je 18. januarja zbrala na prvem predavanju šole za življenje. O mladem človeku in njegovem mestu v družbi je slušateljem govoril ravnatelj gimnazije prof. Bogomir Javornik. Tudi udeleženci so povedali nekaj svojih problemov in dokaj sproščeno sodelovali v razgovoru. Načeli so vprašanja odnosov s starši, če so leti svetovnonazorsko drugače usmerjeni od mladih, nakazali potrebo po filmski vzgoji, govorili o težavah v pubertetni dobi in podobno. Za uvod kar dovolj in v primerjavi z lanskim letom precej bolj pogumno.

V soboto so slušatelji na lastno pobudo priredili čajanko in se tako seznanili med seboj še pred pričetkom predavanja. Našli so dobro pot k hitrejšemu življenju v novi kolektivi.

V šolo za življenje je letos vpisanih 32 fantov in deklet od 17. leta dalje. Šola je organizirala delavska univerza

v Brežicah v sodelovanju z mladinsko organizacijo. V marcu bo delavska univerza priredila šole za življenje tudi za kmečko mladino, in sicer na Bizeljskem, na Jesenicah, v Pišecah in morda še kje drugje, če bodo na razpolago finančna sredstva.

Težiče programa je na družbeni in etični vzgoji, kar naj bi pripomoglo pri oblikovanju celovite osebnosti mladega človeka za življenje v naši socialistični skupnosti. Program obsega sledeče teme: Mlači človek sredi življenja in dela; Občani v komuni in širši družbeni skupnosti; Kmetijstvo in socialistična politika na vasi (za kmečko mladino); Oblikovanje svetovnega in življenjskega nazora; Načela in vrednote socialistične morale; Kaj morata vedeti fant in dekle o sebi; Prva ljubezen ter odnosi med fanti in dekleti; Zrelost za zakon in izbira zakonskega tovariša; Družina in zakonska zveza; Pogoji srečnega družinskega življenja; Rodi

naj se samo zaželen otrok; Svet, v katerem živimo; Vi vprašujete — mi odgovorjamo. Predavateljski zbor odgovarja slušateljem na vprašanja, ki so ostala nerazjasnjena. J.

Novomeška delavska univerza spet samostojna

Delavska univerza Novo mesto, ki se je lani združila z Zavodom za izobraževanje kadrov in proučevanje produktivnosti dela, bo po ustreznih odločbi, ki jo je ObLO Novo mesto sprejel na zadnji seji, spet samostojen zavod. Ker se bo Zavod za izobraževanje kadrov v prihodnje ukvarjal le s proučevanjem produktivnosti dela, bo vse njegove druge naloge opravljala Delavska univerza. Za njenega direktorja je ObLO Novo mesto imenoval tovariša Mira Thorževskega.

RADE BI DOSEGLE ŠE PRECEJ VEČ

— Kaj pa Krčanke?
— Nič posebnega! Je odgovorila tov. Zvonka Tomažič, predsednica Konference za družbeno aktivnost žena.
— Kaj vse ste lani naredile žene in kako se pripravljate na 8. marec?
— Kaj smo lani naredile, bi lahko slišali na minulem zasedanju predsedstva konference, ki je bilo pred nekaj dnevi.
Skupno z društvi DPM in stanovniško skupnostjo smo v Brestanici splinirali eno zunanje otroško igrišče, enega pa bomo uredili še letos. V tem kraju prenavljamo vrtec, ki bo še ta mesec gotov. Na Raki in v Velikem Pod-

logu so zunanja igrišča za naše otroke urejena. V Krškem smo uredili 2 otroški igrišči in eno igrišče za šolske otroke na Vidmu. Vsa igrala nam je izdelala Kovinarska zadruga po lastnih cenah. Res so nam veliko pomagali!
V otroški varstveni ustanovi v Krškem, ki doslej ni bila docela izkoriščena, bomo že prihodnji mesec uredili varstvo za šolske otroke. Organizirani bodo krožki, ki jih bodo vodili prosvetni delavci, pod vodstvom prof. Mira Kuglerja pa bo delovala tudi likovna šola. V prostorih tega vrta bo v nekaj tednih odprta pionirska knjižnica, ki bo, računamo, prerasla okvir krajev-

nih potreb in jo bodo obiskovali otroci iz vse občine.
— Prej ste rekli, da niste nič posebnega naredili. Mar se vam vse to ne zdi dovolj?
— Saj... pa... morda bi lahko še več!
— Kako pa bo z osmim marcem?
— Ker je bila konec lanskega leta 20. obletnica ustanovitve AFZ, bomo letošnji 8. marec proslavili v tem duhu. Kot običajno bomo organizirale proslave s kulturnim sporedom po vseh večjih krajih v občini, zatem pa se bodo žene in seveda tudi možje lahko zabavali. Tak način slovesnosti za ta praznik se je močno razširil, zlasti na podeželju, in bi ga ljudje pogrešali. Za-

zeleno je, da bi za 8. marec organizirali delovne konference. Pri nas to zaradi slabega vremena in cest ne bo mogoče. Pa tudi ni takega materiala, da bi zavoljo njega lahko sklicali konferenco. Zato bomo še kar po staremu...
Vsem tovarišicam iz vaše občine želimo prijetno praznovanje in še mnogo uspehov!
M.B.

Stavni stroj v Valvasorjevi tiskarni

V teh dneh pričakuje kolektiv Valvasorjeve tiskarne v Vidmu-Krškem stavni stroj »Linotypes«, ki jih bo rešil mnogih zadržev pri stavljenju. Doslej so stavili ročno, stroj pa bo znatno povečal njihove zmogljivosti in jim omogočil tiskanje knjig, brošur in časopisov. Kolektiv se bo rešil zelo neprijetnega ozkega grla, ki ga je doslej predstavljalo ročno stavljenje.

Prešernova proslava v Sevnici

Na predvečer našega kulturnega praznika 8. februarja je DPD Svoboda priredila proslavo v spomin obletnice smrti Franceta Prešerna. Še poseben poudarek je dal temu večeru obisk književnika Franceta Bevka. Z živo besedo je opisal pesnikovo življenje in delo ter njegov prispevek naši kulturi in današnji stvarnosti.

Tako nam je po slavnostnem govoru potekel večer v prijetnem in prisrčnem kramljanju s tovarišem Bevkom.

„ŽELIM SI LASTNEGA STANOVANJA“

— Uredil bi si rad stanovanje po svoje in rad bi bil neodvisen od drugih...

— Le zakaj je drugod nakup stanovanja možen tudi zasebnikom, v Novem mestu pa tega nocoje ali ne znajo organizirati?

— Mnogo govorimo o štednji in smiselnem vlaganju prihrankov, vendar takemu vlaganju doslej še nihče ni postavil resnejšega cilja.

— Čemu nakup pohištva, opreme, hladilnika, električnega štedilnika, če ne vem, ali mi bo jutri še lahko koristil glede na pogosto menjanje stanovanja?

— Čemu iz leta v leto novi stroški za preselitve?

Take in podobne misli slišimo na vsakem koraku: na trgu, v gostilni, doma in v službi. Vse pa izražajo željo po lastnem stanovanju. Ta želja pa je danes uresničljiva! Iz razpisa sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Novo mesto je pod točko 10 razvidno, da je upravni odbor sklada pripravljen željam in v ta namen odobril precej velik znesek posojil: 35 milijonov dinarjev v letu 1963 in 35 milijonov dinarjev v letu 1964. Ta sredstva naj bi ob enaki udeležbi interesentov zadoščala za izgradnjo okoli 40 stanovanj, ustrezojačih vsem današnjim standardnim normam.

Računamo, da se bo cena enemu stanovanju gibala približno tako: garsoniera 2 milijona dinarjev, enosobno stanovanje 2,5 milijona dinarjev, dvosobno stanovanje 3,5 milijona dinarjev in trisobno stanovanje okoli 4,3 milijona dinarjev.

Sklad je pripravljen nuditi interesentom izredno ugodne pogoje: če stranka takoj položi 30 odstotkov vred-

nosti, 20 odstotkov pa v teku enega leta (do vselitve), daje sklad interesentu dolgoročno posojilo (na 20 let) proti minimalni obrestni meri (2 odstotka) za 50 odstotkov celotne vrednosti kupljenega stanovanja.

Razumljivo je, da bodo stanovanja za odkup (etažna lastnina) prilagojena željam kupcev, vendar le po skupinah stanovanj. Velikost in komfortnost stanovanja bo sta za vsako skupino stanovanj enaki, ker le tako lahko dosežemo čim cenejšo izgradnjo.

S takim načinom gradnje stanovanj nudimo podjetjem izredno priljubljen, da na ceneno način rešijo problem

Še 106 novih naročnikov, »nihanja« pa še vedno ni konec...

Spet objavljamo 14-dnevno poročilo o novih naročnikih: predzadnji teden se je na novo naročilo na naš list 46 naročnikov, v zadnjem tednu pa 60, skupno torej 106. »Novoletno nihanje« števila naročnikov pa se letos kar ne more in ne more ustaliti: tako znaša n. pr. skupno število vseh novih naročnikov v zadnjih 8 dneh 70, hkrati pa je list odpovedalo 73 starih naročnikov... Odpovedujejo ga iz različnih vzrokov ljudje iz vseh krajev; naklada se zato že sedmi teden vrti med 19.500 in 19.600 izvodov. Kolikor »zaslužim«, toliko tudi »izgubim«... Čudno nihanje, zares.

Od 1. decembra 1962 do 19. februarja 1963 se je po občinah nabralo naslednje število novih naročnikov:

BREZICE 145, ČRNOMELJ 87, METLIKA 64, NOVO MESTO 509, TREBNJE 141, SEVNICA 122, VIDEM-KRSKO 280, razne pošte v LRS in FLRJ 181 in v inozemstvu: 19 novih naročnikov. Skupaj torej v dobrih dveh in pol mesecih: 1548 novih naročnikov.

Hvala vsem, ki so pri tem pomagali — zbiranje novih naročnikov in bralcev domačega pokrajinskega tednika pa se seveda nadaljuje.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

»Osmi marec bomo spet povsod slovesno počastili; ljudje bi pogrešali, če tega ne bi bilo!« trdi tov. Tomažičeva. Res je tako, v vseh naših krajih so proslave 8. marca zares leta tradicija!

Velik uspeh akademije

Telovadna akademija, ki jo je v soboto priredilo TVD Partizan v Sevnici, je uspela in je izvala navdušenje številnih obiskovalcev.

Va otvoritev so se zbrali vsi nastopajoči — 104 po številu — na odru k pozdravu zastavi. Pestra slika ob svečanem trenutku ostane vsem neizbrisno v spominu. Ko se je zavesa ponovno odprla, je se je zavesa ponovno odprla, je prikoralo na oder 30 cicibančkov. Najprej so zarahali kot palčki in gobice, potem so prav strumno nastopili na nizki zredi in v parterju. Ni se še poleglo burno odobravanje, že je nastopilo 16 mlajših pionirk s prostimi vajami in nato 8 od teh še s parterjem. Sledili so mlajši pionirji, ki so pri žaganju v vrečah pokazali mnogo gibčnosti in prožnosti. Nato so nas navdušile mladinke s skladnostjo gibov in svojih prostih vajah in z zahtevnimi vajami na dvojiški bradlji. Za njimi so dvostrežni pionirji z vajami na bradlji in na krogih pokazali, da so pripravljali za bodoče mojstre, če bodo vtrajali v delu. Mlajših članic je nastopilo 12 z brezhitno in skladno izvedenimi vajami z žogo. Del njih je nastopil še na visoki gredi, nato so bili v posamičnem nastopu prikazani nekateri elementi parterja Veliko priznanje so polele kot vedno starejše članice (12, saj več prostora oder ne nudi). Dkazale so, da se kot mamice, zaposlene žene in gospodinje resno zavedajo velikega pomena telesne vzgoje za vsakogar. Program so zaključili mlajši člani z res uspešnim preskokom čez konja brez ročajev. Z vtrajno vadbo bo ta vrsta lahko dosegla in vseh orodjih vrhunске uspehe. — Skoda, da nismo videli tudi onih odličnih telovadcev, ki so nas pri zadnji akademiji navdušili s skoki čez mizo. Manjkali so zopet tudi starejši člani.

Za uspešen nastop gre vse priznanje in pohvala vsem sodelujočim, posebno pa vodnikom in vodnicam. Program je bil izredno pe-

ster, točke dobro izbrane, organizacija odlična. V glavnem odmoru so bile razdeljene mladini diplome (11) za zadnje smučarsko tekmovanje. Na akademiji pa smo pogrešali marsikoga, ki bi ga moralo zanimati stanje telesne vzgoje v komuni in ki bi se tu lahko prepričal o delu najbolj prizadene telesnovzgojne organizacije. Pa še nekaj smo pogrešali: orkestra, ki bi izpopolnil odmoro in ustvaril razpoloženje.

Kljub vsemu: akademija je odlično uspela in občinstvo si želi še več takih prireditev. —hm

V vsako hišo DOLENJSKI LIST!

V soboto: občni zbor Pedagoškega društva v Novem mestu

23. februarja ob 9. uri se bo v prostorih Zavoda za izobraževanje kadrov in produkcije produktivnosti dela (Vajenska šola) pričel redni občni zbor Pedagoškega društva v Novem mestu. Po otvoritvi in izvolitvi organov občnega zbora bodo navzoči poslušali referat o nekaterih problemih šolstva na Dolenjskem in dejavnosti Pedagoškega društva, po poročilih tajnika, blagajnika in nadzornega odbora pa bo razprava. Nato bodo volitve novega upravnega in nadzornega odbora, komisija za sklepe pa bo poročala o svojih predlogih za delo društva v naslednjem obdobju in poročilo predlagala v potrditev občnemu zboru.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Terezija Zagar, Marija Senčar, Fani Čelč, Samo Medić, Danica Horvat, Joža Novak, Gabriel Pust, Franc Pangre, Slavko Vavpotič, Jožeta Gregorič, Ivan Jakše, Pepeca Gajič, Ana Marlin, Marija Biček, Anica Bon, Lado Janc, Fani Ravbar, Bruno Koprivnik, Andrej Jerovšek, Anica Standekar, Viktor Avsec, Danica Dolinar, Vladimir Marčič, Ivan Boltez, člani kolektiva Novoteks Novo mesto; Franc Božič iz Cestnega podjetja Novo mesto; Pavlina Klopčič, gospodinja iz Novega mesta.

Kri, ki rešuje življenja

Protekle teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Terezija Zagar, Marija Senčar, Fani Čelč, Samo Medić, Danica Horvat, Joža Novak, Gabriel Pust, Franc Pangre, Slavko Vavpotič, Jožeta Gregorič, Ivan Jakše, Pepeca Gajič, Ana Marlin, Marija Biček, Anica Bon, Lado Janc, Fani Ravbar, Bruno Koprivnik, Andrej Jerovšek, Anica Standekar, Viktor Avsec, Danica Dolinar, Vladimir Marčič, Ivan Boltez, člani kolektiva Novoteks Novo mesto; Franc Božič iz Cestnega podjetja Novo mesto; Pavlina Klopčič, gospodinja iz Novega mesta.

Vesna Marinčič

RAZPIS SKLADA ZA ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ OBČINE NOVO MESTO

Na podlagi 10., 43., 44., 46. in 47. člena zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLR Jugoslavije št. 47/59) ter 30. in 42. člena pravil sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Novo mesto

razpisuje upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Novo mesto

III. NATECAJ

- za posojilo za novogradnjo, dograditve, odkupe in adaptacije stanovanj za leto 1963-64, kot sledi:
1. za adaptacije stanovanj: 1963: 4.250.000 din, za 1964: —
 2. za dograditve stanovanj graditeljev zasebnikov: 1963: 15.000.000 dinarjev, 1964: —
 3. za dograditve stanovanja graditeljev — članov ZB: 1963: 10.000.000 din, 1964: —
 4. za stanovanjske zadruge: 1963: 7.500.000 din, 1964: —
 5. za polit. terit. enote: 1963: 10.000.000 din, 1964: 10.000.000 dinarjev,
 6. za samostojne zavode: 1963: 45.000.000 din, 1964: 35.000.000 dinarjev,
 7. za gospodarske organizac.: 1963: 100.000.000 din, 1964: 80.000.000 dinarjev,
 8. za nakup stanovanj v etažni svojini: 1963: 35.000.000 din, 1964: 35.000.000 din.

Skupaj za leto 1963: 226.750.000 din, za leto 1964: 160.000.000 din.

Natecaja pod točko 1., 2. in 3. se lahko udeležijo osebe v delovnem razmerju in osebe, ki so po predpisih o soc. zavarovanju izenačene z osebami v delovnem razmerju, osebni in družinski upoko-jenci, delovni invalidi, ki uživajo pravice po predpisih o vojaških in mirovniških invalidih in po predpisih o udeležencih NOV, vsi v mejah razpisanih zneskov pod točko 1., 2. in 3. tega razpisa, in to za stanovanjske objekte, ki bodo dograjeni v letu 1963.

Natecaja pod točko 4. se lahko udeležijo stanovanjske zadruge, organizirane v skladu z zakonom o stanovanjskih združenjih (Uradni list FLRJ št. 16-282/59) in to do razpisane višine sredstev, s pogojem, da bodo stanovanja dograjena v letu 1963.

Natecaja pod točko 5. se lahko udeležijo politično teritorialne enote za novogradnjo in za odkup stanovanj, in to za stanovanja, ki bodo začeta v letu 1963 in dograjena najkasneje do 30. septembra 1964. Razpisana kvota 20.000.000 dinarjev, od tega tranše za leto 1963 10.000.000 din, za leto 1964 10.000.000 din.

Natecaja pod točko 6. se lahko udeležijo samostojni zavodi za novogradnjo ali odkup stanovanj, ki bodo začeta v letu 1963 in dograjena najkasneje do 30. septembra 1964; skupno razpisana kvota se deli na:

- a) šolske zavode: 1963: 10.000.000 din; 1964: 10.000.000 din;
- b) ostale zavode: 1963: 35.000.000 dinarjev; 1964: 25.000.000 din.

Natecaja pod točko 7. se lahko udeležijo vse gospodarske organizacije za novogradnjo ali odkup stanovanj, ki bodo začeta v letu 1963 in dograjena najkasneje do 30. septembra 1964; skupno razpisani znesek 180.000.000 din se deli v tranše za leto 1963 100.000.000 din, v tranšo za leto 1964 80.000.000 din.

Natecaja po točko 8. se lahko udeležijo le fizične osebe, ki si želijo kupiti stanovanja kot etažno lastnino, in to do razpisane zneska 70.000.000 din; od tega tranša v letu 1963 35.000.000 din, v letu 1964 35.000.000 din; stanovanja bodo zgrajena do 30. septembra 1964.

Pogoji:

- a) da gre za gradnjo ali odkup stanovanj na območju občine Novo mesto,
 - b) da ponudnik pred začetkom gradnje položi vsaj 50 odst. lastne udeležbe; fizične osebe dokazujejo lastno udeležbo:
1. za dograditve: z lastno stavbo, dograjeno najmanj do III. gradbene faze,
 2. za nakup stanovanja: z vplačilom najmanj 30 odst. v gotovini takoj po odobritvi posojila, najmanj 20 odst. pa pred vselitvijo,
 - c) da znaša za novogradnjo, dograditve in odkupe maksimalni rok vračanja 25 let, najnižja obrestna mera pa 1. odst.,
 - d) da znaša za adaptacije maksimalni rok vračanja 15 let, naj-

nižja obrestna mera pa 1. odst., o) čim krajši rok vračanja, pogojev, ki so razvidni iz izvečka pravil sklada.

Prednostni kriteriji:

- a) splošno družbeno korist,
- b) čim večja lastna udeležba,
- c) čim krajši rok vračanja,
- d) čim ugodnejša obrestna mera, vendar ne nad 6. odst.

Ostala določila: Vsak ponudnik je dolžan še pred vložitvijo ponudbe položiti 1/2 odst. vršičino od višine zaprosenega posojila na bančni račun 606-11-687-16 ObLO Novo mesto — depoziti za stanovanjsko izgradnjo. Odrezek o vplačilu vršičine je priložiti ponudbi. Vršičina zapade v korist sklada, če ponudnik odstopi od ponudbe, sicer pa se vrne plačniku.

Udeležbo (najmanj 50 odst.) je položiti praviloma pred sklenitvijo posojilne pogodbe, a najkasneje v roku 30 dni po pravomočnosti odločbe o izidu natečaja, sicer postane odločba o odobritvi posojila nična. Bančni račun bo ponudniku sporočen obenem z obvestilom o izidu natečaja.

Vsaki ponudbi je priložiti tudi vso s pravili predpisano dokumentacijo, kar je razvidno iz izvečka pravil.

Ponudbe, ki ne bodo opremljene z vso ustrežno dokumentacijo, iz katere mora biti tudi razvidno, da ponudnik v roku 45 dni po pravomočnosti odločbe lahko začne z gradnjo, ne bodo obravnavane.

Ista pravna ali fizična oseba lahko nastopi kot ponudnik na tem natečaju samo enkrat.

Izveček iz pravil, tiskovine in vsa potrebna navodila so interesentom na razpolago pri Komunalni banki Novo mesto — na referatu za stanovanjske kredite.

Ponudbe je vložiti najkasneje do vključno 20. marca 1963 v zaprti kuverti na naslov: Komunalna banka Novo mesto, referat za stanovanjske kredite, Novo mesto. Na ovoju mora biti označeno besedilo »III. natečaj SZSH ObLO Novo mesto«.

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Novo mesto

Še vedno aktivni borci za napredek

V nedeljo, 10. februarja, je bila konferenca združenja borcev NOV občine Sevnica. Po sprejetem dnevnem redu in po izvolitvi organov konferen- ce je poročal dosedanji pred- sednik tovariš Jože Jenčič. Med drugim je poudaril, da so komisije, kljub nekaterim pomanjkljivostim, v pretek- lem obdobju dobro delale. Tudi finančno stanje se je v preteklem letu vendarle iz- boljšalo. Občinska organiza- cija ZB je končno dobila pri- meren prostor. Krajevni od- bori ZB so bili pri svojem delu premalo ekspeditivni, ker nimajo lastnih prostorov, razen krajevne organizacije Zabukovje. Prostore krajevnih organizacij bomo morali kon- čno urediti. Tovariš predsed- nik je nato kritiziral nekatere občane, ki si hočejo na ne- upravičen način pridobiti ne- katere pravice, ki pripadajo borcem po veljavnih predpi- slih, čeprav za to nimajo no- benih pogojev. Temu so krivi večkrat stari borci, ki takim koristolovcem podpisujejo la- žne izjave. Tudi pri izkorišča- nju zdravstvenih uslug, ki so na razpolago borcem, ima ob- činski odbor precej težav, ker borci ne gredo na zdravljenje tisti čas, ki jim je bil določen.

Po poročilu predsednika je sledilo izčrpno poročilo teh- ničnega sekretarja tovariša Jožka Papeža. Ugotovil je, da so bili borci v občini v pre- teklem letu v središču poli- tičnih dogajanj. Nad 70 odst. članstva je družbeno aktivnih delavcev v gospodarstvu ali na področju družbenih služb. V organih ljudske oblasti de- luje 36 članov, v svetih in ko- misijah jih dela 30, v ZK 105, v SZDL pa vsi člani. V orga- nih družbenega upravljanja je 320 borcev, v organih ZK pa petnajst.

Nadalje je tovariš sekre- tar opisal pomen 20. obletnice rojstva nove socialistične Ju- goslavije, ki jo bomo prazno- vali letos, in nakazal, kako bi to obletnico kar najdostojneje proslavljali.

Posebno pereče je vpraša- nje stanovanj borcev. To ni samo stvar organizacije ZB, temveč vse občine in širše družbene skupnosti. Da bi re- šili ta problem, bi potrebovali najmanj 120 milijonov dinar-jev, lani pa je predsedstvo v ta namen prejelo od stano- vanskega sklada dva in pol milijona dinarjev, kar je bilo seveda znatno premalo.

Predsedstvo je skrbelo za borce in njihove otroke še na druge načine. Posebno je po- skrbelo za to, da so se borci primerno zaposlili. S tem v zvezi je prišlo pri reševanju teh vprašanj do nepredvidenih zaostritev, za katere predsed- stvo smatra, da še danes ni- so razčiščene. Izrednih pod- por je bilo izplačanih za 83.400 dinarjev, študijskih podpor otrokom pa 639.967 din.

V preteklem letu je bilo zbrano gradivo o delovanju KP in drugih naprednih orga- nizacij v času pred drugo svetovno vojno in zgodovina NOV v občini Sevnica. To od- govorno nalogo je prevzel in jo tudi uspešno izvršil tovariš Rudi Mejak, za kar mu gre vse priznanje.

Tovariš sekretar je nadalje ugo- tovil, da lahko delo vseh komisij v preteklosti ocenimo kot zelo uspešno, čeprav so se še tu in tam pojavljale napake in pomanj- kljivosti.

Po poročilih se je razvila živah- na diskusija. Tov. Rudi Malešič je diskusiral o priznavanju delov- ne dobe med NOV in poudaril, da bi morali biti pri tem občani bolj poštenj.

Jože Knez pa je povedal, da je iz- poročil razvidna družbeno-politična aktivnost delavcev, kar je zelo pozitivno. Po njegovem mnenju je tudi pravilno, da smo strokov-

nemu izpopolnjevanju borcev po- svetili toliko časa, smatra pa, da bi bilo treba še bolj skrbeti za borce, ki živijo na podeželju. Go- voril je tudi o sredstvih, s katerimi bo razpolagal obč. odbor ZB.

Jože Jenčič je razpravljal o sta- novanjski problematiki borcev in se je zavzel za to, da bi imeli borci prednost pri najemanju kre- ditov iz stanovanjskega sklada.

Karel Kolman je poudaril, da je potrebno tudi v bodoče posvetiti varstvu borcev in njihovih otrok kar največ skrbi. Priznavalnino naj bodo takšne, da zajamčijo bor- cem življenjski minimum. Zavzel se je za to, da bi organizacija ZB dala Mokronogovo in okolici v letošnjem letu priznanje v znak hvaležnosti za gostoljuben spre- jem izseljencev, ki so hodili tja med okupacijo.

Rudi Mejak je govoril o prekv- lifikaciji. Nekatera podjetja se niso dovolj zavzela za to problematiko in je po njihovi krivdi ostalo pre- cej borcev brez kvalifikacije.

Tovarišica Planinčeva je bila mnenja, da so borci, kljub temu da so že starejši, še vedno aktivni in da jih včasih preveč zapostav- ljajo.

Na koncu je občni zbor pozdrav- ljal tovariš Ivan Leštrek, sekretar združenja ZB NOV okraja Celje. Med drugim je dejal, da je pri- jetno presenečen nad toliko skrbjo za borce in otroke, zlasti pa še nad dejstvom, da so borci še ved- no aktivni družbeno-politični de- lavci, ki sodelujejo pri reševanju vse občinske problematike. Nada- lje je poudaril potrebo po tes- nem sodelovanju organizacije z občinskim ljudskim odborom SZDL in ostalimi organizacijami. Po nje- govem mnenju pavšalno upokoj- vanje borcev ni pravilno. Potrebni bodo tudi zdravniški pregledi vseh borcev.

Po sprejetju konkretnih sklepov se je konferenca za- hvalila dolgoletnemu predsed-

niku Jožetu Jenčiču za nje- govo delo ter predstavniku orga- nizacije ZB bivšega okraja Novo mesto, ki je vedno naš- la dovoj razumevanja za ob- činsko organizacijo.

Konferenca je izvolila 9- člansko predsedstvo in 3-član- ski nadzorni odbor. Za pred- sednika je bil izvoljen tovariš Rudi Mejak, za sekretarja Jo- že Jenčič, za blagajnika Rajko Perko, za predsednika nadzor- nega odbora pa Bogomir Mi- lost. DUŠAN BRELIH

Miha Maleš: POLJUB (linorez, 1928)

Proč s samovoljo!

Kljub temu, da mnogokrat beremo v dnevnem časopisju o samovolji nekaterih usluž- bencev ali direktorjev, so po- dobni pojavi še vedno po- gostni. V komisijah gospo- darskih organizacij za spre- jem in odpovedovanje delov- nih razmerij imajo marsikje glavno besedo le direktorji, ki članom komisije vsilijo svoje mnenje. Osebam, ki jih želijo odpustiti, očitajo naj- manjše napake in jih celo obdolže za stvari, ki jih niso zakrivilje. Opisati želim nekaj podobnih primerov, ki se bo- do verjetno znašli pred sodi- ščem.

V podjetju »Kovina, Bizelj- sko« je direktor sprejel ne- kaj delavcev, enega celo z ve- like kmetije, nekaj dni pozne- je pa je ugotovil, da bo zaradi pomanjkanja dela treba nekaj delavcev odpustiti! Delavski svet, ki se je sestel 17. de- cembra, je direktorjev pred- log o odpustu treh delavcev odobril in prepustil izvršitev sklepa upravnemu odboru. Ta je že drugi dan določil tri ljudi, od katerih pa ni bil nihče od novincev. V istem času pa je podjetje odpiralo dva nova obrata, v katerih je zaposlilo 7 nekvalificiranih delav. Prizadeti tovariši so se pritožili zaradi nezakonite odločbe o odpustu, ki niso vsebovale niti osnovnih dolo- čil, kakor jih zahtevajo pred- pisi. Dobili so nato še dopol- nitno odločbo s pravnim po- ukom. Direktor se ni oziral niti na sklep delavskega sve- ta, da dobijo prizadeti le brezplačni dopust, dokler podjetje ne bo imelo večjih naročil. Opuščeni tovariši sploh niso vedeli, da jim bo

s prvim februarjem prenehalo delovno razmerje in so jim ta dan le povedali, da naj gredo v pisarno po plačo in delovno knjižico. Delovno razmerje jim je prenehalo kljub neza- konitimi odločbam, pritožbe na delavski svet pa so ostale v predalih podjetja. Tak od- nos direktorja tovariša Fran- ca Hudina je brez dvoma iz- raz samovolje in podira za- upanje delavcev v organe pod- jetja.

Obrtno podjetje »Posavje« iz Brežic je pred kratkim od- pustilo svojo čistilko. Dekle je mlado in morda res malo neodgovorno. V odločbi ji očitajo, da je slabo čistila pro- store, sumijo pa tudi, da je požgala, ko je kurila peči, uradne listine zadnjih dveh let. Ona to odločno zanika, saj so razne dokumente že večkrat založili in jih pozne- je spet našli. Za tak ukrep bi

morali imeti dokaze in je sum premalo. V pravnem po- uku navajajo, da se ima pra- vico pritožiti na upravni od- bor. S tem so dokazali, da ne poznajo predpisov o pritož- bah, saj bi morala imeti pra- vico pritožbe na delavski svet, ki je višji organ. Vse- zakor bi se za take primere lahko izrekale milejše kazni in vse kaže, da hočejo neka- teri pripraviti to delovno mesto za koga drugega, ki jim bolj odgovarja.

Podoben primer imamo tu- di v kmetijski zadruzi Bre- žice. Delavko pri toplih gre- dah v Čateških Toplicah je delovodja ob 11. uri opozo- ril, da bo morala ostati pri delu prek rednega delovnega časa. Ker za to ni prej ve- dela, se je začela izgovarjati, da ni prinesla s seboj hrane in ima doma nepreskrbljene- ga otroka, ki bo sam in mu ne bo mogel nihče pripraviti obeda. Delovodja ji je zagro- zil, da bo takoj odpuščen, če se ne bo ravnala po njegovih navodilih. V tem primeru je krivda na posamezniku, ki ne- zakonito grozi z odpovedjo, ki ni v skladu z delavsko zako- nodajo.

Lahko bi našli še nekaj podobnih primerov. Sprašu- jemo se, čemu imamo pravil- niki o delovnem razmerju, ki so sestavljeni v skladu z Za- konom o delovnih razmerjih. Ali jih ne poznamo ali gremo namenoma prek njih. Kdor ne pozna predpisov, vsekakor ne bi mogel biti na vodilnem delovnem mestu v gospodar- ski organizaciji, najmanj pa še direktor podjetja, ki ima glede tega največjo odgovor- nost. M. A.

Nov delovni čas na ObLO Videm-Krško

S 1. marcem bo začel vel- jati odlok o dojučitvi urad- nih dni in delovnega časa u- pravnih organov občinskega ljudskega odbora Videm-Kr- ško. S tem odlokom se dolo- či delovni čas na ObLO ob ponedeljkih, torkih, sredo in četrtek od 7. do 14. ure, ob petkih od 7. do 16. ure, ob sobotah, pa od 7. do 12. ure. Uradni dnevi za stranke bodo odslej v ponedeljek in sredo od 8. do 12. ure, ob petkih pa od 8. do 16. ure. Krajevni uradi Brestanica, Kostanjevica, Leskovec, Podbočje, Raka, Senovo in Veliki Trn pa že tako poslujejo vsak dan. Krajevni urad na Zdolah posluje vsak četrtek.

Prihodnji teden zbori volivcev v novo-meški občini

Prihodnji teden se bodo pričeli v posameznih krajih v novomeški občini in v de- lovnih kolektivih zbori voliv- cev. Na njih bodo občani raz- pravljali o uresničitvi nalog programa občine v lanskem letu in o osnutku programa gospodarskega razvoja občine Novo mesto za leto 1963. Zbori volivcev v središčih bo- do izvedeni s pomočjo in so- delovanjem Socialistične zve- ze, v delovnih kolektivih pa s sodelovanjem sindikatov. Zadržni zbori bodo sklicani v začetku marca, nato pa bo o osnutku letnega programa in o predlogih občanov razprav- ljal ljudski odbor.

VSAK ČETRTEK: DOLENJSKI LIST!

»IMPERIAL« izvažajo čokolado

Tovarna čokolade »Impe- rial« v Vidmu-Krškem je že v zadnjih mesecih lanskega leta izvozila okoli 15 ton čokolade. Tudi letos imajo v načrtih izvoz okoli 60 ton svojih izdelkov. S to količi- no bodo krili vse stroške za uvoz surovin (kakavovec). Pravkar pripravljajo izvoz petih ton čokolade v Gvine- jo. Ostale surovine so zago- tovljene. Problem je le pol- nomastno mleko v prahu, ker ga v naši državi pri- manjkuje. Cene čokolade so na zunanjem tržišču za o- koli 24 odst. višje kot na domačem, vendar v primer- javi s cenami tujih proizva- jalcev niso konkurenčni, ker je na svetovnem tržišču cena za sladkor znatno niž- ja od cen našega sladkorja. »Imperial« izvažajo svoje iz- delke posredno.

In spet sem doživel nekaj posebnega. Vrgla je ruto z glave in odvezala se tisto, ki jo je imela okrog vrata. Pri tem se je sramežljivo obrnila v stran, da bi ne opazil, kar ni bilo namenjeno mojemu pogle- du. Vrgla je ruti v travo, a s tem je bilo sramežlji- vosti v vsakem pogledu zadoščeno. Obrnila se je k meni, kot bi imela deset rut okrog vrata; na rokah pa je pričela vihati rokavce. Ko so bili na obeh ro- kah zavihani, je legla na breg, rekoč:

»Da bi me le kakšna ruska ne uklala!« V pogorju je »ruska« to, kar je mravlja v ravnici.

Brez strahu je potem segla pod skalo, in sicer ta- ko globoko, da ji je voda zmočila zavihani rokav- ček.

S ponosom je zaklicala: »Jo že čutim!« Kdor ve postrvi z roko loviti — jaz sem strokov- njak v tem — ve tudi, kako se polasti lovca zadovolj- stvo, če je spravil žival pod skalo v tako stisko, da več ne more uiti.

To zadovoljstvo je občutila tudi Meta:

»Mislim, da mi več ne uide.«

V tej nadi je prišla eni roki še z drugo na po- moč, tako da je imela obe v vodi in pod skalo. Pri tem, ko se je tako pehala za ribo, je nevede dvigni- la desno svojo nožico. In to precēj visoko, da se je pokazala mečica, kakor iz belega kamna izklesana! Bil je pogled, da bi se ga bili sami bogovi razveselili! Da sem ga bil tudi jaz vesel, mi lahko verjamete; a verujte mi tudi, drage prijateljice, da me niti senca kake napačne misli ni preobdala pri tej deviško-ne- dolžni nožici, ki se mi je takrat odkrila.

Ali glorijske je bilo konec. Meta je nekaj zastokala, nato je bliskoma potegnila roke izpod skale in se vzdignila z zemlje. Bila je tako ostrašena, da se ni mogla ganiti z mesta.

»Kaj je?«

Ni mogla odgovoriti, samo z roko je kazala v vodo. Približam se bregu in takoj ga opazim, tistega največjega sovražnika »ribiča z roko«. Po belem pe- sku se je bil priklatil od onega brega, vlekel se je prav ob tleh in malo, trikotno glavico metal tja in

sem. Okrog te glavice je neprenehoma strigel s svo- jim črnim jezičkom, a po hrbtu je nosil križ v de- beli verigi.

Pobegnila je po senožeti navpik. Pri vaški poti na tratini je ležal Kalar. V roki je tiščal odprt nož in v zemljo suval z njim. Nekaj je grčal in nerazum- ljivo govoril. Pri najinem prihodu vzdigne glavo:

»Dekle naj gre naprej.«

Očividno je bilo, da hoče z mano govoriti. Meta je odšla, Kalar pa je pričel:

»Jezični dohtar, kaj?«

Pritrdil sem mu. Dolgo je zrl predse.

»Morda mi napišeš pismo za sodnijo, da bi po- tem človek tisto sam nesel v Loko, kjer bi ga zaprli brez litanij in brez žandarjev. Teh se bojim in no- čem, da bi me pred otroki uklepal.«

Gledala sva si obraz v obraz. Precēj časa. Nato je omahnil in zopet je sekal z nožem po zemlji. Ko se je umiril, mu rečem:

»Poslušaj dober svet! Krivico si mu delal, Luka, to je ena; in kazen je že šestnajst let lazila za teboj; vest te je razjedala, in to je hujsje od ječe. Ali ni res?«

Samo zastokal je.

»Reči mu, da ti je žal krivice in da naj v božjem imenu pozabi. Boš videl, da pozabi, in vse je izrav- nano.«

Ker ni bilo odgovora, sem odšel.

Sredi vasi sem dotekel Meto. Mogoče in skoraj gotovo je, da jo je mučila radovednost, kaj mi je Ka-

lar povedal. Vas vsaka bi bila vprašala po tem, mo- ja deklica pa ni odprla ust — bila je značaj!

Pri Kalarjevi hiši je kazal razmršeno svojo glavo Lovrica izza vogla. Še vedno mu je tičal jok v grlu in čulo se je kakor ihtenje, ko se je dri:

»Lisica! Hoha! Lisica!«

Meta se še zmenila ni!

Z macesna pa se je še vedno oglašal strnad:

»Cer-čer-čer-čeriil!«

Vsak dan v tednu smo spravljali otavo. Nalagali smo jo na voziče, s katerimi se je težko vozilo po slabih potih. Tu in tam smo se morali kar vsi podsta- viti, da se ni voziček zavrtel po bregu. Trpeli smo in trudni smo légali spat.

Z nedeljo je prišel shod na Gori. Zjutraj je bila maša in ob desetih tudi. Kdor je bil zjutraj v cerkvi, je ostal potem doma. Kar je bilo mladega, je hite- lo k desetemu opravilu.

Pri Presečnikovih sta najprej odrinila oče in ma- ti s postavnostjo, ki je last pametnih ljudi. Nato sta odšla Danijel in Liza. Ze v veži sta se pripravila, in ta prepir se je vlekel z njima, ko sta bila že daleč od hiše. Danijel je hotel, da bi mu dala Liza nekaj denarja, Liza pa se je temu z vso odločnostjo ustav- ljala. Do Gore je hlapčič brez dvojbe iztisnil zahte- vani goldinarček iz starikastega dekleta in gotovo je tudi, da ga je potem zapil.

Pred hišo sem čakal, da pride Meta. Sicer ni bilo dogovorjeno, da boveva hodila skupaj. To pa se je samo ob sebi umelo; nikomur se ni čudno zdelo, ne očetu ne materi. Ni je hotelo biti iz gorenje hiše, kjer se je nekje — kamric in čumnat je bilo tam gori vse polno — oblačila.

Kar se tiče moje osebe, sem jo bil zavil v oblačil- ce, času in kraju jako primerno. Posebno je bilo to oblačilce primerno kraju, ki leži — kakor veste — že pošteno visoko v hribih. Kdor lazi po hribih, mu je nositi posebno obleko; kar tudi veste. Ze nekaj let sem lazil po gorah, zatorej mi v tem pogledu ni pri- manjkovalo ničesar potrebnega.

Prešeren v Dolenjskem muzeju

Letos sta se v Novem mestu povezali v skupnem delu za počastitev slovenskega kulturnega praznika dve kulturni ustanovi: Studijska knjižnica Mirana Jarca in Dolenjski muzej. Prva je v Dolenjskem muzeju razstavila nekaj najvažnejših prešerenian iz svoje bogatega knjižnega zaklada. Čeprav je razstavni prostor skromen, je vendar v vitrinah nakopičenih toliko zanimivosti in dragocenosti, da velja spregovoriti o njih nekaj besed.

Vsa razstavljena Prešernova dela so razdeljena v tri skupine. V prvo gredo tista, ki jih je Prešeren sam objavil in so prav zaradi tega še posebno zanimiva. Tako si obiskovalec lahko najprej ogleda faksimilirano izdajo Prešernovih Poezij iz leta 1946; v vitrini so razstavljeni kar trije primerki te izdaje. Zraven faksimilirane izdaje je razstavljena »Zdravljica«, ki je bila tiskana med narodnoosvobodilnim bojem s toliko ljubeznijo in skrbnostjo.

Ko stopi obiskovalec v sobo z vitrinami, se bo ustavil koj ob prvi, kajti le-ta nudi izredne bibliografske redkosti. Med njimi je prva objava Prešernove elegije »Slovo od mladosti«, natisnjena v I. bukvičah Kranjske čbelice, kakor tudi prvi natis znamenite Prešernove balade »Povodnji moza« v istih bukvičah. Druge bukvice KČ so odprte na strani, kjer je objavljena slova vitra Prešernova satira »Nova pisarija«; z njo je pesnik obravnava s svojimi nasprotniki, ki so menili, da Slovencem zadostuje le praktičnopolučna književnost. Tretje bukvice KČ so odprte na straneh, kjer so objavljene »Romanca od Turjaške Rozamunde«, »Sodarska« in sonet »Ptujbese-darjerna«. Četrte bukvice kažejo obiskovalcu prvo objavo »Glose« in soneta »O Vrba...« Izredna dragocenost, ki jo hrani Studijska knjižnica v

Novem mestu, pa so »Gazela«, ki so izšle kot izredna priloga k Ilirskemu listu z dne 13. julija 1883 in »Literarische Scherze« in August Wilhelm von Schlegels »Manier«, prav tako izredna priloga Ilirskega lista z dne 27. julija 1833. Dalje nudi prva vitrina radovednim očem še prvo izdajo »Krstu pri Savici« iz leta 1836 in prvi natis pesmi »Judovski deklet«, ki je bila objavljena v Ilirskem listu 16. I. 1845. Malokatera knjižnica v Sloveniji se more postaviti kar s štiri-mi primerki prve izdaje Prešernovih »Poezij« iz leta 1846. Obiskovalec vidi v prvi vitrini naslovno stran »Poezij«, medtem ko so v drugi vitrini izredne redkosti, prave bibliofilske poslastice. Tu so

Miha Maleš: ZENA

namreč razstavljene originalne izdaje »Poezij« (1846) z napačno polo, s pravilnim in napačnim akrostihom v Magistralah. Kot zaključek Prešernovih objav prinaša razstava znamenito »Zdravljico«, ki je oblast ni dovolila natisniti v Poeziji 1846, ter pesem »V spomin Matije Copar«.

Druge del razstave prinaša Prešernova dela, objavljena po njegovi smrti vse do leta 1962. V tem razdelku se oko zaustavi na nekaterih danes že resnično redkih, a po svojem pomenu izredno važnih izdajah. Na prvem mestu je Stritarjeva iz leta 1866 z znamenitim uvodom. Sledi ji 1893 v Trstu v cirilici tiskana izdaja Prešernovih Poezij, nato Fischerjeva iz 1896. Ob stoletnici rojstva je Prešeren doživel kar tri različne izdaje; to so bile ilustrirane v večjem formatu, krasotna izdaja, vezana v usnje, numerirana in s tiskanim imenom naročnika, in ljudska iz 1901. leta. Vse te izdaje je uredil znani prešernoslovec, nekdanji profesor novomeške gimnazije Luka Pintar. Njegova ljudska izdaja je doživela še štiri ponatise (1908, 1914,

1921, 1923), ki so razstavljene v tretji vitrini. Za L. Pintarjem je oskrbel izdajo Prešernovih Poezij tudi Anton Aškerc (1902, 1913) in jim napisal uvod, značilen bolj za Aškerc kot za Prešerna.

Preden si obiskovalec razstave ogleda zadnji dve vitrini, mu bodo oči obvisle na »Krstu pri Savici«, tiskanem v Gorici 1920, nato si bo ogledal različne bibliofilske izdaje (Gladnik, Večni sopotniki). Opozoriti ga velja na Zigonovo Prešernovo Citanko, dalje na Antologijo Prešernovih pesmi, ki je izšla v Zagrebu 1922. Prav tako ne bo mogel preskočiti najrazličnejših izdaj Prešernovega Sonetnega venca (Plečnik, Gladnik, Maleš, Slesbinger in drugi). Za hip se bo ustavil ob Pirjevčevi in Glonarjevi izdaji Prešernovega zbranega dela (1929), si nato ogledal Kidričevo izdajo Prešernovih Pesnitev (1936), preletel bo nato štiri miniaturne izdaje (1939, 1946, 1950, 1959), zaustavil se bo ob Maleševih ilustriranih izdajah »Strunama«, »Dekletom«, Pod oknom«. Pogled mu bo nato skočil k izdaji ob stoletnici Prešernove smrti (1949), ki sta jo oskrbela Gspan in M. Rupel. Zaustavil se bo tudi ob Slodnjakovih izdajah Prešernovih Poezij (1946, 1952, 1953, 1959), se za hip zadržal ob ponatisu »Gazel« in »Sonetnega venca« na posebnem listu in v obliki, kakor so ta dela izšla prvič kot priloga Ilirskemu listu, se nato zadržal ob reprezentativni izdaji z Jakčevimi ilustracijami (Beograd 1951). Pritegnila ga bosta še ilustrirana izdaja »Krstu pri Savici« (1950) in Slodnjakova izdaja Prešernovih pesmi in pisem.

Tako si je v kratkem času ogledal najpomembnejše izdaje Prešernovih del, preostane mu le še ogled tretjega dela razstave, ki obsega prevode Prešernovih del v slovenščino in druge jezike. Tu mu bo pogled obvisel na Gradnikovih prevodih Prešernovih nemških sonetov (tipkan in tiskan izvod iz

1946) in pesnitev (1947), Zupančičevih prevodih Prešernovih nemških poezij (1950) in Modrovem prevodu Prešernove elegije »V spomin Matije Copar«, ki jo je poklonil F. S. Finžgarju.

Od srbohrvatskih prevodov je na razstavi zbrano vse, kar je doslej izšlo v knjižni izdaji, tako »Krst pri Savici« (Zagreb 1868), Pesme (Beograd 1932), Krštenje na Savici (Beograd 1936), Sonetni vijenec (Sarajevo 1954), Pjesme (Cetinje). Tudi prevodi Prešernovih pesmi v nemščino so bogato zastopani: od »Die Taufe an der Savica« (1866), vse do »Gedichte« (Lj. 1936). Prav tako se bo obiskovalec zadržal ob angleških prevodih »Selection of Poems« (1959) in esperantskem prevodu »Krstu pri Savici«. Še posebno velja opozoriti obiskovalce na češki prevod Prešernovih pesmi in na Koršev ruski prevod Prešernovega opusa v knjigi »Stihotvorenijak«, ki obsegajo skoraj vsega Prešerna.

Kdor koli si bo ogledal to razstavo, bo spoznal resnično veličino našega narodnega genija, občutil bo, da nam je prav Prešeren priložil prostor pod soncem v sožitju z drugimi večjimi in bogatejšimi narodi. Hkrati s tem pa bo sprevidel, da so knjižni zakladi novomeške študijske knjižnice resnično dragoceni in da obe dolenjski kulturni ustanovi — muzej kot knjižnica — opravljata sicer tih in neveseljem očem nevidno, zato pa prav nič manj pomembno splošnokulturno in izobraževalno delo na Dolenjskem. MDČ.

OBIŠČITE

v Dolenjskem muzeju razstavo Maleševih slik in razstavo knjig Prešernovih Poezij! Razstava je odprta vsak dan od 9. do 13. ure. Vstop prost.

MASČEVANJE

»Joj! Cuješ petelina?« je jecljala. »Ne!« je odvrnil ji. »Noč je še črna... To, draga, ni bil petelinov klic...«

»O, vstani in odgrni zagrinjalo in na nebo poglej, če več srebrna ne sveti luna in če brez meglice ob ločju modro jezero leži.«

Kar planil je. »Gorje, gorje! Danica že na obzorju blede se blešči...«

»Ze dan je,« šepetala je, »že dan je... Zda j moraš proč od mene. Ali čuj, še preden greš, nad njim se le maščuj, ki nama skalil je te sladke sanje.«

Lok snemi, ko petelin spet zakroži, puščico tole mu v srce izproži!«

(Odlomki iz kitajske književnosti — Pesmi Si-Kinga, 1500—600 pred n. št., prevedel Alojz Gradnik — Iz nove izdaje MLADINSKE KNJIGE: Svetovna književnost)

25 umetnic v Slovenjem Gradcu

V počastitev 8. marca bo v umetnostnem paviljonu v Slovenjem Gradcu razstava slikarskih del 25 umetnic iz vse Slovenije. Trenutno razstavlja v tem paviljonu tržaški slikar Ljudez Spacal, v aprilu pa bodo odprli razstavo del naivnih umetnikov iz vse Jugoslavije.

Mislím, da bi lahko ostal še šest let ministrski predsednik toda treba je ugotoviti, če bi me tudi drugi lahko prenaslali še šest let.

(Harold Macmillan, britanski premier)

Fran Albreht

Prejšnji teden je umrl književnik in prevajalec, mojster slovenske besede, Fran Albreht. Za seboj je pustil neuklonljivo pot v času okupacije in koncentracijskih taborišč, predsednikovanje prvemu povojnemu ljubljanskemu ljudskemu odboru in vsestransko kulturno delo. Oral je brazde v socialni liriki in na vseh drugih literarnih področjih.

Kulturni dan v Loki

10. februarja, smo imeli v Loki kulturni dan. Ker je bila hkrati v Radečah repriza igre in na Bregu gasliški občni zbor, je bila udeležba slabša. Dijaška mladina je recitala nekaj del naših najvidnejših pisateljev, slišali pa smo tudi dve zanimivi epizodi iz življenja našega največjega poeta dr. Franceta Prešerna. Dijakinja Breda je ob spremljavi kitare zapela tri pesmi, za kar jo je občinstvo toplo nagradilo.

Danes pričetek strojepisnega tečaja

Danes se je pričel v Vidmu-Krškem strojepisni tečaj prve in druge stopnje, ki ga je organizirala Delavska univerza. Tečaj bo trajal 80 ur in bo trikrat na teden po 2 šolski uri. Tudi strojepisni tečaj druge stopnje bo trajal prav toliko časa kot prvi. Vpisnina v strojepisni tečaj prve stopnje znaša 600 din, učnina pa 12 tisoč dinarjev, za drugo stopnjo pa 9000 dinarjev. Učnina se lahko plača tudi v 6 mesečnih obrokih. Ker je kandidat veliko, bo delavska univerza organizirala v kratkem še en tak tečaj. Kandidati se morajo prijaviti Delavski univerzi do 25. februarja.

Prvaki Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, zbrani okoli Plešočega oslička. Predstava bo v soboto, 23. februarja, ob 14. uri popoldne v kostanjeviškem Domu kulture

Knjiga, ki smo jo že dolgo pogrešali

(Ob izidu SVETOVNE KNJIŽEVNOSTI I. — Izdala MLADINSKA KNJIGA v Ljubljani)

S Svetovno književnostjo I, ki jo je pred nedavnimi poslala na knjižni trg Mladinska knjiga, smo Slovenci dobili delo, pomembno zlasti v dveh pogledih, dijaki srednjih šol, in njihovi učitelji književnosti so z njo dobili prepotrebne učbenik, ljubitelji lepe besede pa antologijo, ki so jo že dolgo pogrešali na svojih polkah. In če pomislimo, da smo vsa ta leta po vojni, ko smo v učnem programu znatno razširili in poglobili zahteve po obravnavi svetovne književnosti, hkrati dobivali šolska berila,

ki puščajo docela vnevar svetovno književnost, se pomen novega priročnika še zveča.

Uredniki so snov I. knjige, ki zajema dobo do 1800, razdelili v tri obsežnejše oddelke: »Orientalne književnosti v starem in srednjem vek« s primeri iz egipčanske, babilonsko-asirske, hebrejske, arabske, perzijske, indijske, kitajske in japonske literature; »Antična književnost« z grško in latinsko; in »Evropska književnost v srednjem in novem vek«.

no najbolj odkrila praksa, vendar se nam zdi, da se ne bomo dosti zmotili, če rečemo, da je izbor smotrna, razvrstitev snovi jasna in pregledna, tako da bo knjiga veliko pripomogla k temeljitejšemu pouku na šolah na eni strani in k jasnejši literarni orientaciji nešolskih interesentov na drugi strani.

Priljučoča Svetovna književnost pomeni pravo presenečenje v dvojnem smislu: prvič, ker je izšla brez poprejšnjih hrupnih napovedi, in drugič, ker je pokazala, da niti ni bilo treba kdove koliko na novo prevajati, ker smo zadnja desetletja, zlasti po vojni, na področju prevajanja iz tujih književnosti pravzaprav veliko napravili. Med nekaj nad 170 prevedenimi deli oziroma odomki so jih največ prispevali tle prevajalci: Alojz Gradnik (21), Anton Sovre (20), J. K. (os)

(17), Oton Zupančič (12), Ciril Zlobec (9) in Jože Smit (7). Poleg teh so z manjšim številom zastopani še Gregor Strniša, Matija Kovič, Veno Taufer, Ivan Minatti, Anton Debeljak, Leopold Stanek, Vlasta Pacheiner, Karol Glaser, Eda Stadler, Vital Krabus, Kajetan Gantar, Fran Albreht, Fran Bradač, Amat Skerlj, Josip Jurca, Joža Glonar, Rajko Nahtigal, Milena Mohorič, Janez Negro, Niko Košir, Mirko Pretnar, Dušan Ludvik, Kristina Vrhovc, Emil Smasek, Andrej Budal, Janez Menart, Jože Javoršek, Ciril Kosmač, Dušan Moravec, Ada Skerlj, Josip Vidmar, Janko Moder, Izidor Cankar, Mira Mihelič, Filip Kalan, Vladimir Levstik, Mile Klopčič, France Prešeren, Lili Novy, Božo Vodusek, Jože Udovič, Darka Hočevar in Herbert Grün. — Torej gre, razen pri Prešernu (Lenora) in Glaserju (Sakuntala), za prevajalce iz novejšega časa. Med njimi so tako rekoč vsa imena, ki v našem prevajalstvu nekaj pomenijo. Ker gre za šolski učbenik, pa bi nemara ne bilo napačno, če bi bil pritegnjen še Levstik (Goethejeva Bliža ljub-

ga) in še ta ali oni prevod Goethejeve Popotnikovenočne pesmi, ki je doživela že več prevodov. Primerjava med različnimi prevodi istega dela je zlasti v šoli mikavna in poučna. Pa ker smo že pri imenih: tudi Borovi prevodi Shakespeara bi nedvomno s tem ali onim primerom sodili v slovensko antologijo svetovne književnosti!

Izboru del je Janko Kos dodal še literarnozgodovinske opombe. Naslov je dejansko preskromen; saj gre v resnici kar za zgoščen oris posameznih književnosti, njihovih glavnih predstavnikov in literarnih zvrsti. Tu in tam bi namesto leksikonsko zgoščenih naštevanih marsikdaj želeli izčrnejših oznak idejnosti, tematike del. Naj navedem samo primer s Shakespearam, kjer bi lahko brez skode odpadlo naštevanje vseh 36 dram z domnevni-mi letnicami nastanka vred, ker je to samo nepotrebna obremenitev. Toda če pomislimo, da bi tako delo knjigo razširilo in verjetno tudi zavleklo natis, napako radi od-pustimo.

Knjigo poživlja vrh tega 27 lepih reprodukcij, ki jih je iz

raznih področij likovnih umetnosti izbrala Špela Čovič in z njimi lepo osvetlila ozračje posameznih slovstvenih obdobij.

Glede na to, da je knjigo potrdil kot učno knjigo Svet za šolstvo LRS in da bo prvemu delu sledil še drugi, pa bi dodali še skromno pripombo: knjiga bi pridobila, če bi bila temnejša mesta pri posameznih delih temeljiteje komentirana. To poudarjamo zlasti zaradi tega, ker se zdi, da je to postal v novejšem času sistem (prim. D. Pirjevca Slovensko književnost iz 1961). V tem pogledu so nam še vedno lahko za zgled predvojnje čitanke za gimnazije, ki so bile pisane na podlagi dolgoletnih izkušenj šolskih praktikov in pedagogov. Zakaj bi zametavali pozitivne stvari starejše slovenske pedagoške prakse!

Kljub vsem tem pripombam pa lahko rečemo tole: Svetovna književnost I. je pomembno dejanje, za katerega smo hvaljevalni založniku in urednikom. In še to: cena 720 din je izjemna. Zato smo prepričani, da bodo po knjigi posegli vsi, ki jim je lepa knjiga živa potreba.

K. Bačar

Milan Filipčič: REICHSTAG V PLAMENIH

»Tokrat — je pisal Goebbels — ne bo napak. Borba je sedaj gladka, ker lahko uporabimo vsa sredstva, s katerimi razpolaga država. Na razpolago sta nam radio in tisk. Propagando bomo privedli do popolnosti. Tokrat nam celo denarja ne bo manjkalo.« V Göringovi palači se 20. januarja zbere okrog 25 vodilnih industrijev. Hitler je zmeren, toda le zapreti: »Če ne bodo rešile volitve, tedaj bomo odločili z drugimi sredstvi.« Za njim govori Göring: »Kdor ne sodeluje v borbi, naj doprine vsaj finančno žrtev... Zahtevane žrtve bodo toliko lažje, če smo prepričani, da bodo to zadnje volitve za naslednjih deset ali celo sto let.«

Volilni sklad doseže višino tri milijone mark za koalicio, toda jasno je bilo, da bodo nacisti zahtevali (in dobili) levji delež. Nacistična volilna kampanja je usmerjena proti socialdemokratu, komunistu in strankam centra. Hitler na volilnih zborih klič: »Od tebe, nemško ljudstvo, zahtevam — ker si drugič dajalo štirinajst let — da tudi nam daš vsaj štiri.« Hitler ni ostal samo pri besedah. Zborovanja drugih strank razbijajo oddelki SA: pretepajo govornike, trgajo letake in plenijo časopise.

Papen je verjel, da drži Hitlerja v svojih rokah. Toda pozabil je na Göringa, ki je v usodnem letu 1933 odigral drugo največjo vlogo takoj za Hitlerjem. Ključ do državne oblasti, ki so jo kontrolirale pruske policijske sile in pruska državna uprava — je bil v rokah Göringa. Prusko notranje ministrstvo je upravljalo dve tretjini vse Nemčije in je bilo razneje kot zvezno ministrstvo. (Nemčija je bila razdeljena na več držav, ki jih je združevala zvezna vlada. To je bil nenavaden sistem dvojne vlade.) Göring se je strgal z vrvice kot stekel pes. Takoj je pričel čistiti pruski državni aparat in vanj vključil nacistične. V poljejo je postavil na vodilne položaje aktivne voditelje oddelkov SA in SS. Policija je prepovedala, da bi se spopadala z oddelki SA in »Stahlfelddivision«. »Nobene milosti organizacijam, ki sovražijo državo!« — zapoveduje v svojih poveljih policiji. Tako objavlja vojno komunistom in socialdemokratom. Njegova povelja jasno pravijo, da bodo kaznovani vsi tisti policisti, ki ne bodo uporabljali strelnega orožja v svoji službi, brez ozira na posledice. Da bi bil še bolj jasn, dodaja: »Vsak uslužbenec mora vedeti, da se bo neadekvatno ocenjevala resneje kot pa napake, ki bodo nastale zaradi podvzete akcije.«

Göring izda 22. februarja povelja za ustanovitev pomožne policije z obrazložitvijo, da so sredstva redne policije omejena. Vpoklicanih je 50.000 mož, med temi je bilo 25.000 članov SA in 15.000 članov SS. Rjave in črne srajce so natakile na svoje rokavne bele trakove in že so predstavljale državno oblast. Policijska oblast je prešla v roke razbojniških tolp. Dnevno časopise je imelo v tem času tri redne spiske: — spisek odpuščenih ali zamenjanih vodilnih in policijskih uslužbencev; — spisek prepovedanih listov in časopisov ter — spisek oseb, ki so bile ubite ali ranjene v političnih nemirih.

Edina ovira za nacistične so bile levičarske stranke, posebno komunistična. Göring in Goebbels sta iskala izgovor, da bi strla komunistično partijo. Berlinska policija je 24. februarja vdrla v »Dom Karla Liebknechta« — glavni stan komunistov. V službenem poročilu obvešča policija, da je v domu našla načrte za komunistično revolucijo. Objavila je, da bo zaplenjene dokumente objavila v naključnem času. To se ni nikoli zgodilo, ker teh dokumentov enostavno nikjer ni bilo. Policija pa je poostrila ukrepe proti izmišljeni revoluciji.

Tedaj je nenadoma 27. februarja ponoči izbruhnil požar v Reichstagu in stavbo požgodel. Izgovor za napad na komuniste je bil tu. Začel se je program, kajti službeno poročilo je še isto noč trdilo, da je policija v goveči stavbi aretirala nizozemskega komunističnega vodjo van der Lubba. Nacisti so opustili prvotni načrt, da bi inscenirali atentat na Hitlerja, ker se je Hitler še celo tega bal. Obveljala je zamisel, da bo Reichstag dovolj velika bakla, dovolj pomemben signal. Vrgli so v svet iz trite zvitno parolo, da je požar signal za začetek komunistične revolucije. Nebo nad Reichstgom je še odsevalo od ognjenih zabljev, ko so nacisti že krenili v organiziran napad.

Nekaj minut po tem, ko so organi sporočili o požaru, je prišel na mesto požara Göring. Kmalu za njim sta prihitela še Hitler in Goebbels. Vsi trije so bili takoj pri roki. Vsi trije sefi nacistične stranke so ta dan ždeli v Berlinu, čeprav je bila volilna kampanja na višku in bi morali biti na različnih zborovanjih v Nemčiji. Precej zgovorna okoliščina! Prihitel je seveda tudi von Papen.

V spremstvu teh veljakov je bil tudi angleški novinar Sefton Delmar, ki je poročal za londonski fašistični list »Daily Express«. In vendar poročilo prav tega fašističnega lista Hitlerja najbolj obremeni. Delmar je opisal pogovor med veljaki, ki se je odvijal kakih dvajset ali trideset minut po odkritju požara. Hitler, ki je pravkar prišel, se je obrnil k podkanclerju von Papenu z besedami: »To je od boga dana znamenje. Nič ne nam ne bo sedaj preprečil, da ne bi uničili komunistov z železno pestjo.«

Nato se je Hitler obrnil k Seftonu Delmarju: »Priča ste velikemu novemu obdobju v nemški zgodovini. Ta požar je njegov začetek.«

Hitler je spregovoril le besede — obtožil komuniste — ko se nihče ni mogel ugotoviti, ali so zažgali palačo res komunisti.

BREŽICE: leta 1917 je bilo neprimerno huje...

POTRES V BREŽICAH — smo sporočili na prvi strani zadnje številke in hkrati obljubili kaj več o tem danes. Naša pripoved se začena 11. februarja 1963, vmes pa bomo povedali nekaj več tudi o spominih starejših Brežičanov na potres v letu 1917. Vsi trdijo, da je bilo takrat zares hudo.

Če bi v našem poročilu zajeli vsa govoričenja, ki so se pretekli teden razplela po brežiški občini, bi morali opisati potres morda takole: Oglušujočemu bobnenju je sledilo več sunkov, ki so doodobra razmajali stavebe. »Pravijo«, da so v nekaterih stavbah velike razpoke. »Govori se«, da sta najbolj prizadeti Krasji Čatež in Krška vas. »Slišali smo«, da je nekemu gospodarju v Krški vasi odtrgalo verando, porušenihi je tudi 8 dimnikov«. In tako dalje in dalje...

Kljub podrobnemu poizvedovanju nismo mogli odkriti nič takega. Potres je bil, povzročil je nekaj manjših razpok po stavbah, malce strahu in nekaj škode. O tem pa naj vam kaj več povedo ljudje, ki so tokratni potres doživeli.

Ze vnaprej naj torej vse radovedneže in ljubitelje atrakcij opozorimo, da nas ob prihodu v Brežice — bilo je dva dni po potresu — niso pozdravile ne ruševine, ne strah in popah. Brežičani živijo in delajo tako kot poprej. Vsakdo hiti po svojem poslu. Zlasti v razgovorih s starejšimi Brežičani smo zvedeli več kot o letošnjem potresu o tistem, ki je Brežice močno prizadejal v letu 1917. Naša pripoved pa se začena s tem, kar se je odigralo 11. februarja 1963.

Tov. Friderika Kos s Ceste prvih borcev 17 hrani bogato zbirko starih brežiških razglednic.

»Naša stavba je stara in trdno grajena. Ob 11.40 uri se je miza v kuhinji močno zamajala, s stropa se je usulo nekaj beleža. Spogledali

»Takrat, 29. januarja 1917, sem padla z mize pri starem očetu...« nam je povedala tov. Stefka Graul

smo se in nemeli. Vmukinja je pričela jokati. Sunkov nato ni bilo več. Starejši ljudje pripovedujejo, da se manjši potresni sunki ponavljajo vsako leto. Slišati je, da je bil manjši potres tudi 29. januarja letos, na obletnico omega iz leta 1917. Tokrat smo pri nas pospravili po smetiščno beleža iz vsake sobe, pojavilo se je nekaj drobnih razpok, hujskega pa k sreči ni bilo.«

»Bila sem stara 6 let, pa se spominjam, kot da je bilo danes«

Tako je pričela pripoved tov. Stefka Graul, ki je preživela potres 29. januarja 1917. »Kot otrok sem sedela na mizi v hiši starega očeta pri bolnišnici. Zagrmelo je, se zatreslo, jaz pa sem padla z mize. Planili smo k vratom, nekdo me je potegnil za seboj. Požarni zid pri hiši se je porušil, poškovodana je bila tako, da je bila za stanovanje neuporabna. Neko žensko, ki je bila pri sorodnikih na obisku, je ubilo; nanjo se je sesul strop. Nato smo 3 tedne stanovali pod šotori. Postavili so jih na »športplac«, na sedanjih tržnici in pri Letarju na travniku. V vseh stavbah je bilo kurjenje prepovedano. Po ričet smo hodili k vojaškim kuhinjam, ruski uletniki pa so nam kuhali čaj z rumom in nas ponoči po večkrat budili ter nas silili piti. Ker je bila huda zima, so se bali, da se ne bi kdo prehladil. Po treh tednih so nas premestili v meščansko šolo, po šestih tednih pa smo se vrnili na domove, ki smo jih s pomočjo vojske medtem popravili. Najmočnejši sunek je bil 29. novembra 1917 ob pol desetih dopoldne, istega dne pa je bilo še okoli 60 sunkov.« Tako se spominja potresa iz leta 1917, tov. Stefka Graul.

Razpoka v kotu kuhinje, v stanovanju Bedračevih, ki jo je povzročil nedavni potres

»Džipo« se je najbolj prestrašil...

»Hiša je stara in precej razmajana, najbrž zato toliko bolj čutili. Sedela sem za mizo. Začelo je bobneti, roža na kredenci se je začela majati, priskočila sem, da bi jo prestregla. V tem je Džipo, naš psiček, pričel tuliti. Ura je bila 11.40. Najprej sem mislila, da se ruši sneg s strehe, nato pa sem le doumela, da je potres. Sunek

je trajal okoli 5 sekund. Se nekaj časa smo bili v strahu, Džipo je bil vznemirljen že prej, nato pa se dolgo ni pomiril. Mami so se še precej časa tresle noge.« Takšna je pripoved tov. Ive Bužančič iz Brežic, ki nam je pokazala nekaj manjših razpok v svoji spalnici.

V sosednjem stanovanju stanuje tov. Ivan Bedrač, ki je na vso smolo stanovanje malo pred potresom na novo pobelil, zdaj pa se je del beleža ob razpokah odluščil.

»Zabobnelo je od zgoraj, nato pa še pod zemljo«

Tov. Hermina Kostanjšek — našli smo jo v prodajalni na Cesti prvih borcev — se letošnjega 11. februarja spominja takole:

Tako kot vedno sem stregla ljudem v prodajalni. Imenada je zabobnelo od zgoraj, v istem trenutku pa tudi pod zemljo. Tla so se kar zamajala. Razpok k sreči ni, ker je hiša precej v zemlji. Vse skupaj je trajalo nekaj sekund.«

»Imel sem občutek, da se je zrušil sneg«

»Enajstega februarja je bil prvi dan seminarja SZDL. Pravkar sem predaval udeležencem, ko je nenadoma močno zagrmelo. Pomislili sem: sneg se ruši. Takrat pa sem že opazil, da se zidovi nekam čudno majajo. Predavanja nisem prekinil, saj je bilo čez nekaj trenutkov spet vse v redu.« Tako je preživel potres predsednik brežiške občine tov. Milan Septavc. Dodal je:

»Kot smo ugotovili, so najmočnejše čutili potres v Krški vasi in v Čatežu. Razen manjših razpok ni nikjer posebne škode... Ljudje deajo normalno naprej, jestičnehi — teh je povsod dovolj — pa so dobili slasten grizljaj za pomenske in ugibanja.« M. J.

Hiša brežiškega notarja dr. Horvata ob potresu 29. januarja 1917

Pri Bedračevih se je potres najbolj prestrašil kuhinjo. Zelo vpludno je, prav tako da dobi prekančnorožbo z mize

Volčji v Pomurju

Dolge vasi so se pred leti pojavili volkovi, ki so napadali ljudi in napadali živino. Napisano je tudi neko žensko pisanje, ki je bilo v jugoslovanski meji. Svojemu povedati, da prišel kar v tolpah in da se je silo hotejo ubraniti. Čele podvehi, ko se je v korušcu.

OSIŠTROK ZGORELO

»Otrok, starih od 4 do 16 let, je bil pri požaru. Ogenj se je razširil na druga slopja. Sirova, usterjali posredovali. Požar dve hiši vati — to požgodeloval.«

„Maloobmejni promet“ ob Kolpi

● Kolpa ali Kupa, to sta dve imeni za isto reko, katere desni breg je hrvaški, levi breg pa slovenski. Bregova povezuje velik most, trden, da lahko kljubuje najvišji vodi. Točno po sredini mostu gre meja med Slovenijo in Hrvaško.

● Obe strani sta naseljeni. Nekaj stotin metrov od mostu prideš po cesti v Metliko, če greš z mostu na desni breg, pa prideš že po nekaj desetinah metrov v prvo hrvaško vas Brod.

● Na tem območju je promet zelo velik. Vsak dan, vsako jutro prihajajo z desnega brega Kolpe ženske z jerbasi na glavah, pokrite z značilnimi črnimi rutami, moški, fantje in dekleta, otroci, pešci, kolesarji in vozniki. Vrsta je nepretrgana, ker prispejo tudi ljudje iz bolj oddaljenih hrvaških vasi. Skupna pot vodi proti Metliki.

Ko sem opazoval dolgo kolono ljudi, konjskih vpreg, kolesarjev in drugih, ki se je pomakala proti Metliki, je stopil k meni starjši hrvaški kmet in me prijel za roko. Zelo imenitno se mu je zdelo, ko sem moral zaradi vetrca večkrat prasniti ob skatlico, da je hitro pripomnil:

»Trebalo bi biti majstor v tom poslu... Ja, na primer, pre pol uri nisam mogel kupiti šibice, makar sam jih zadrževal v trgovini. Nema.«

»Zdaj greste pa v Metliko po vizalnice?«

»Ne, brate, idem da kupim, kaj mi treba. Čul sam, da metliška zadruga prodaja nitrofoskai.«

»Ga nameravate tudi vi kupiti?«

»Ne.«

»Kaj pa?«

»Nekaj za jelo.«

»Greste velikokrat v Metliko?«

»Da, več puta. Imam zlahtu...«

Kolona se je počasi premakala proti železniški progi in od tam proti Partizanski cesti, torej proti Metliki. Zanimalo me je, po kaj tako množično obiskujejo Metliko.

»Vsakdo gre po svojih opravkih. V Metliki največ nakupujejo, kar potrebujemo za vsakdanje življenje,« je rekel.

»Kje prodate živino?«

»Predvsem v Metliki.«

»Kako na sicer živite onstran Kolpe?«

»Zima je kot povsod. Tudi nas je prehitela in prekrizala vse račune. Drv ni. Krme za živino primanjkuje. Tisti, ki jo imajo na zalogi, jo lahko prodajo po 36 dinarjev kilogram. Mnogi je celo po 40 dinarjev nočejo prodati. Zaradi po-

»Se je to prvič zgodilo?«

»Kadar je taka zima kot letos, zveri večkrat pridejo do vasi.«

»Kako bo z letino?«

»Slabo, ker to bo sneg u ničil. Hudo bo, če pride iznenada odnuga.«

Se beseda o tem in onem in se je poslovil. Odsel je po svojih opravkih kot vsi ostali, ki so nenadoma zavili iz kolone in se porazgubili po Metliki. Kolone ni bilo več. Tudi nazaj grede je ne bo. Odhali bo posamič in v manjših skupinah, obremenjeni s tem in onim. Do jutri ali pojutrišnjem na spet: na svidenje, Metlika!

Kdo ve natančno, od kdaj je Metlika dvojno središče: belokranjsko in središče obkoloskih Hrvatov. Tem, ki prihajajo z desnega brega Kolpe, nobena naravna ali umetna meja ne bi mogla preprečiti poti v Metliko. Preveč so se z njo spoprijateljili. Ivan Zoran

ALI POZNATE DOMAČE KRAJE?

Na zadnjo slikovno uganko smo dobili precej pravih odgovorov, predvsem seveda iz Sentjerneja, od koder je tudi naša fotografija. Takole nam je na uganko odgovorila pionirka Zvonka Zulič iz 2. razreda sentjernejske osnovne šole:

»Fotografija prikazuje golorokega človeka-partizana, ki se bori s fašistično zverjo. Kip je izdelal tovariš Lojze Dolinar, gospodarske organizacije v našem kraju pa so: obrat ISKRE, KZ Novo mesto — obrat Sentjerne in mizarsko podjetje Podgorje v Sentjerneju.«

No, Zvonka ima kar prav in je bila tudi izrečana; razen nje pa bodo dobili knjižne nagrade po pošti še naslednji pionirji:

Alojz Bele, Zameško 24, p. Sentjerne; Marija Gregorič, Groblje 2, p. Sentjerne; Franci Kuhar, Dol Brezovica 9, p. Sentjerne, in Polonca Stemberger, Sentjerne 56.

PRIHODNI TEDEN: nova slikovna uganka!

Kdo ščiti Artukovića?

Ameriški mesečnik »Yewish Current« je objavil obširen članek o zločinih ustaškega vojnega zločinca Andrije Artukovića, ki živi danes varno v Kaliforniji. List poudarja, da je jugoslovanska vlada že pred dvanajstimi leti zahtevala, naj ji izroči zločinca, in sodi, da ima do tega vso pravico. Zahteva jugoslovanske vlade je bila prva zahteva, ki so jo dobile ZDA za izročitev vojnih zločincev. Kljub strašnim zločinom, za

Pierre Daninos

Mirna hiša

— Prosim vas, da se razumeva, nobenih deklet! — mi je dejala hišnica in najprej premerila od glave do pete mene, nato pa se moj stari pisalni stroj, ki sem ga držal v roki. — To je dostojna, mirna hiša, razumete, in zato ne smejo v njej nobeni obiski rušiti miru in reda!

— Ne bojte se, — sem dejal pomirljivo, — niti starih niti mladih deklet ne bom sprejel. Preveč dela imam, da bi imel čas še za obiske!

— Ali ste slišali, — je nadaljevala hišnica, ne da bi se zmenila za to, kar sem rekel, — nobenih mladih deklet! Komaj sem postavil pisalni stroj v sobi na mizo, je nekdo potrkal na vrata. To je bila soseda, ki je stanovala v sobi levo od moje. Predstavila se mi je in rekla:

— Vi ste torej pisatelj? Da, da, kaj hočete! Tudi jaz sem se svoj čas ukvarjala s pisateljevanjem, toda nisem imela sreče. Okolje, ki živim v njem, me ne razume in ne ceni velikih del, ki sem jih ustvarila...

Ta dobra duša je prihajala v mojo sobo, kadar koli se ji je zadelo, da sem potreben njenih nasvetov... Moj sosed na desni me je obiskal vsako popoldne, kadar je njegova žena spala.

— Veste, gospod, moja uboga žena trpi za nespečnostjo. Mar to ni žalostno? Vsako noč me po nekajkrat prebudi in mi reče: »Veš, dragi, še vedno nisem zaspala!« Morda bi bili tako ljubeznivi in bi mi storili majhno uslugo. Ne razumite me napak, ampak prosil vas bi, da ne bi tipkali na pisalni stroj, kadar žena popoldne malo leže... Saj se ne jezite, kajne?...

— Čujte! — sem protestiral. — Naš pes je noooj vso noč lajal!

— Moj pes? — se je začudil sosed, — za božjo voljo, pes vendar mora lajati!

— Razen tega, — sem nadaljeval, — mar vaša žena ne sliši tistega stanovalca na drugi strani, ki cele noči nekaj zabija?

— Mislite tistega mizarja? — je odgovoril hladno moj sosed. — Oh, to ni nič! Moja žena se je že davno privadila njegovemu zabijanju. To jo ravno tako malo moti kot hrup s tržnice, ki se prične ob štirih zjutraj. Toda vašega pisalnega stroja ne more prenašati. Razumeli boste, da ni prijetno neprestano poslušati: tik-tik-tik, tik-tik-tik-cin-ung! Kar zadeva našega mizarja, veste, to je pravi umetniški mizar. Morali bi videti, kakšno moderno pohištvo ta umetnik izdeluje!

Čez nekaj dni se je genialni mizar nepričakovano pojavil pri mojih vratih s klavirjem in žago v rokah. S solzami v obeh je vzkliznil:

— Zaman je bil ves moj trud in napor! Ogoljufali so me! Poslali so mi samo dolge deske! Tako ne gre več dalje!

— Kaj ne gre več dalje? — sem ga vprašal.

— Kako kaj? — je začel, kakor da bi mu pomrla vsa družina. — Uničil sem deske, ki sem jih nosil v sobo. Kriva so ta prekleta ozka vrata. Vendar sem našel rešitev! Od danes — pravzaprav od nočoj bom delal na hodniku. Gotovo vas ne bo motilo, saj vi ponoči tako ne spite, kajne? Umetnik ste kakor jaz. Najina dela bodo živelata tudi tedaj, ko naju ne bo več.

Ni mi bilo lahko izseliti se iz sobe, preden mi je iztekla najemina, toda ni mi preostajalo nič drugega. Hišnica je bila neizprosna. Moj pisalni stroj je rušil mir v hiši.

Ko sem stal na hodniku in čakal na nosača, da odnese moje stvari, je neki fantalin pridiral v vežo na kolesu in divje zvonil.

Hišnica je pristopila k meni in mi dejala:

— Vidite, celo ta fant spoštuje hišni red in pazi, da nikogar ne povoz!

99 nagrad - Himo hladilnik, jedilni servis in 96 knjižnih daril - vse je pripravljeno za vas!

— Služba je služba — Prosim, oprostite!

JACK LONDON: KRISTOF DIMAČ PRIREDIL: Stanko Simenc RIŠE: Janez Gruden

130. Naslednji dan so meščani brali lepak: »Za 4874 delnic po 10 dolarjev prejeli 48.740 dolarjev. Za stavbišče plačali 10.000, za razne stroške 1000, dawsonski bolnišnici preostanek 37.740 dolarjev. Fripis: Tisti, ki noče darovati 10 dolarjev bolnišnici, lahko dobi denar vrnjen. Kriš in Cok.«

131. Potegavščin sta bila se. »Potrebno je, da se umakneva kam drugam, kjer nam na jutri malo pogledala okoli,« mu je omenil Kriš.

132. Bilo je že po kosilu, a tovariša ni bilo od nikoder. Privezal si je na noge krplje in odšel za njegovimi sledovi. Pot ga je vodila navzgor po strugi majhnega potoka. Stopinje Cokovih krpljev so vodile proti borovcem, ki so bili pod prelazom, okroglo miljo hoda. Vrnil se je.

SPODNJE

Tokrat so bile na vrsti tovarišice

Zimska »romantika« na Sromljah

»Se malo pritisnite! Hooo — ruki! Hooo...« Kolesa se nemočno vrtijo v mehkem snegu površno spluzene ceste. Potem se od nekod pojavijo vprežne sani. Voznik hitro izpreže konje in jih pripne za vozilo. Potem spet: »Hijal! Ho — ruki!« In avtobus s svojimi in sposojenimi konjskimi silami le premaga zadnjo oviro do postajališča. Tam obrne, potniki vstopijo in odpelje.

Vendar pa se prizor popoldne ne ponovi. Avtobus ne more v te hribe, pa čeprav je vapon samo tolikšen, da ga poleti kolesar z lahkoto premaga. Potniki pozno popoldne v majhnih skupnicah mejejo kašast sneg na cesti vse od Brežic. Med njimi je največ otrok, ki gredo domov iz poldrugo uro oddaljene šole v Arčičah. Zvečer jih čakajo še naloge in učenje.

Za blagajnike in člane nadzornih odborov SZDL

Občinski odbor Socialistične zveze v Brežicah pripravlja enodnevni seminar za blagajnike krajevnih organizacij in za člane nadzornih odborov. Naštetim organom Socialistične zveze bodo s pomočjo seminarja posredovali predvsem tehnično plat njihovega dela in nalog.

Pretekli teden so v Brežicah odvažali sneg z mestnih ulic. V akciji so sodelovali kolektivni, ki so posodili prevozna sredstva in pridne roke, pomagala pa je tudi mladina.

»NIMAM ČASA, NE VEM, TO NI MOJA PRISTOJNOST...«

V Brežicah pa tudi drugod ni redkost, da dajejo pomanjkljiva ali površna pojasnila, kar očitno škoduje medsebojnemu odnosom.

— V uradu: »Prosim, kje bi dobil potrdilo o umetnem oplojenju krave iz leta 1960?« — »Pri kmetijski zadrugi se je glasil odrezav odgovor.

— »Oprostite, kje lahko prodam svoje zemljišče v Vrbinu?« — »Pri kmetijski zadrugi.«

— »Dovolite, kje bi uredil to in ono?« — dnevno sprašujejo občani. Ali smo pomislili, kakšen odgovor so prejeli?

Kako je pa v naših trgovinah, gostilnah, podjetjih ali na cesti, je kaj boljše?

V gornjih primerih so občani prejeli skrajno malomarna pojasnila, saj so zaman pešali 6 km po snegu iz mesta na upravo KZ Brežice in nazaj. Potrdilo bi občani lahko dobili na veterinarski postaji v Brežicah, ki obstaja že od 1959, zemljo pa prodal na KGP, ki upravlja v Vrbinu. Tovariši, ali res mislite, da ste ustregli občanu in storili svojo socialistično dolžnost v medsebojnih odnosih? Morda je zares škoda, da niste slišali razočaranega občana, ko je javno izpovedal svoje mnenje o vas!

In vaš izgovor, tovariši! »Nimam časa, ni moja pristojnost, ne vem, za zadevo nisem pristojen...« so obrabljene fraze, ki jih v bodoče ne bomo več poslušali! Nimaš časa? Ali si zares izkoristil delovni čas izključno za delo na delovnem mestu? Ni tvoja pristojnost? Morda res ni, si pa dolžan napotiti občana na pristojno mesto. Ne poznaš zadeve? Veš kaj, lahko te je sram, da kot javni uslužbenec, član delovnega kolektiva in končno občan ne veš, kaj se dogaja v tvoji občini. Če res ne veš, se potrudite razumeti, za kaj gre, in pravilno svetujte! Ali ne bi bilo enostavno, če bi napotili občana k referentu za kmetijstvo na ObLO Brežice in ne bi bilo negotovanja?

Tako stanje, tovariši, ni samo nepravilno, temveč je tudi škodljivo za naš družbeni razvoj.

Predlagamo, da ObLO Brežice ustanovi sprejemno pisarno, v kateri bodo občani lahko uredili manjše opravke in prejeli pravilne napotke in pojasnila. Ta pisarna bo družbeno koristna, ker bo pravilno usmerjala občane po pisarnah, kar bo pozitivno vplivalo na produktivnost dela, in v vsakem primeru pomagala občanom pri njihovih opravkih.

Vsakdo ima svoje skrbi in težave, ne manjka pa takšnih, ki so skupne vsem. Vzroki zanje so navadno izven posameznika. Zanimalo nas je, kaj tare brežiške gospodinje.

- Kako ste zadovoljne s trgovino in preskrbo mesta?
- Ali čutite pomanjkanje obrtnih storitev in uslug?
- Kaj menite o komunalni ureditvi?

Takšna in podobna vprašanja smo zastavljali na ulici, v trgovinah in v mesnicah. Iz razgovorov, ki so se razvijali dokaj sproščeno — tu in tam je radoveden pogled in pritažen šepet veljal fotoaparatu in bliskovniku — pa bodo bralci izluščili prav to, s čimer se domala vsak dan srečujejo.

Vera Sadil in Slavka Grubljehič sta gospodinji in materi. Nanju smo naleteli med dopoldanskim nakupom v poslovalnici »Non stop«.

— Najteže je z zelenjavo, prodajalna je samo ena, vsega prehitro zmanjka. Pogrešamo konkurenco. Zelele bi več konserviranega sočivja!

»O zelenjavi — ni da bi človek govoril!« je med drugim poudarila tov. Iva Bužančič

Otroški vrtec v Brežicah imamo, no, medve ga ne potrebujemo, ker so otroci že veliki. Zelo nam je ustrezno s pralnico in kemično čistilnico stanovanjske skupnosti. Obleke smo morali prej no-

siti v čiščenje v Zagreb. Novo mesto in Videm-Krško.

Sivilj nam pa strašansko primanjkuje! Ena sama obrtna delavnica je, cene so pa takšne, da smo prisiljene dati v delo šušmarkam. Z drugimi obrtnimi storitvami je boljše. V lepih stanovanjih, v blokih JLA stanujemo že 2 leti in 4 mesece, pa še vedno plačujemo akontacijo najemnine. Vprašujemo se, kako bomo plačali razliko za nazaj, ko bomo dobili odločbe...

Javna razsvetljava v novih naseljih je nezadostna, ulice pa so takšne, da se prav bojimo pomladi. Hribi in doline, kotanje, ojoj! Pa nikarte napisati vsega, kar smo vam povedale. Moj mož je dal dimnikarske usluge v Brežicah v časopis, pa bi moral skoroda k javnemu tožilcu... Le glejte, da nam ne bo hodil kdó trkat na vrata! Sta požugali v šali in odhiteli domov h kuhi.

V poslovalnici Mestne pekarne so ljudje čakali na kruh. Zmanjkalo ga je. Prijazna prodajalka je povedala, da se to primeri večkrat ob sredah in petkih, ko so uradni dnevi, ker pride precej deželanov, in ob sobotah.

— Za šolske otroke bi potrebovali ustanovo, nekakšen dom igre in dela. Če bo nova menza pri Stirnu sprejemala tudi otroke, bo v redu. O

preskrbi z zelenjavo pa ni da bi človek govoril! Na tržnici korenje po 80 din, mleko po 60 din, v »Zelenjavi« prvo po 60 din, v mlekarni drugo po 52 din. Kmetice so neprijazne, obregajo se v nas. Merica smetane ali sirčka stane 70 dinarjev! — Približno tako je naševala Iva Bužančič.

V zelenjavni prodajalni so bile police resda precej prazne. Jajčk ni bilo, istega dne pa so jih ženske na trgu prodajale po 40 dinarjev kos. Ljudje so stopali v trgovino in odhajali iz nje, marsikatera gospodinja jezna in razočarana.

Magda Pavlinič je blagajničarka v trgovini. Njen delovni dan je naporen. »Ob šestih zjutraj pričnem tu v prodajalni,« je pripovedovala. Moja punčka je stara 6 let. Ob pol šestih vstaneva, nato jo odvedem sem v trgovino. Pri meni počaka do sedmih, ko se odpre vrtec. Sama odide tja in se sama vrne domov. Jaz de. am do dveh. Zase skuham sama, hčerka je na hrani v vrtcu. Najbolj me peklj stanovanje. Samo sobo imam, in še ta je zelo hladna. Kako bo šlo, ko bo otrok pričel hoditi v šolo, ne vem. Trgovina pa nima sredstev za gradnjo stanovanj.

—Vse bi še nekako šlo, če bi bila zelenjava... — Tako je začela tudi Marica Todorovič, ki smo jo našli v mesnici. Otrok se je je držal za roko. — Zlasti zelenjava nam povzroča izven sezone mnogo sivih las. Tudi s tekstilom in veliko bo. je. Zelo drag je, cene pa dokaj različne. V »Modli« so imeli jopico v izložbi, 5700 din je bila cena, ko pa so jo vzeli iz izložbe, je bila prodana za 7700 din! Mesnica je v redu — vsaj to. — in

Tov. Magda Pavlinič dela v trgovini

mesa je dovolj. — (Upamo, da bodo trgovci znali zadevo z jopico razčistiti dostojno in brez nepotrebnega hrupa)

Tovarišicam svetujemo, naj obiskujejo zbornice volivcev. Več problemov in težav, ki so jih omenile, so občani že načeli na njih. Za marsikaj so načrti že pripravljene in bo rešeno še letos. O mnogih stvareh pa bo treba razpravljati vse pogosteje in resneje. Razpravljati in reševati!

Drobiž iz Mrzlave vasi

● Vaščanom iz Mrzlave vasi je v preteklem tednu končno posvetila javna razsvetljava. O napeljavi so se že precej časa pogovarjali, a ni bilo doslej dovolj sredstev zanj. Večji del zneska so sami zbrali, pomagali pa je tudi občinski ljudski odbor Brežice. Prebivalci Mrzlave vasi se zahvaljujejo za pomoč.

● V novembru 1962. ustanovljeni mladinski aktiv v Mrzlati vasi, ki vključuje tudi mladino iz sosednjih vasi, se pridno pripravila na uprizaritev veseloljgre »Ad actae«. Igro bodo prvič uprizorili v soboto, 23. februarja, v dvorani osnovne šole. Mladinci iz vasi so sklenili, da bodo sodelovali tudi pri urejanju občinske ceste skozi vas.

● V vasi Stankovo je velik problem pitne vode, do katere imajo vaščani zelo daleč v dolino. Da bi si stanje izboljšali, so se domenili napeljati jo v vas. V ta namen so prosili za pomoč občinski ljudski odbor, ki jim bo tudi pomagal. Doslej so kupili ves potrebni material, t. j. cev in črpalko. Ko bodo vremenske razmere bolj ugodne, bodo pričeli z zemeljskimi deli.

PRVE DIPLOME NA ESŠ

Pred nedavnim so na srednji ekonomski šoli v Brežicah podelili prve diplome slušateljem. Pouk na šoli se je začel 15. novembra 1959 v okviru Delavske univerze v Brežicah. V začetku se je prijavilo kar 74 slušateljev, vendar jih je skoraj polovica omagala v prvih dveh mesecih študija. V drugem semestru je ostalo zvestih študiju še okoli 40 odstotkov slušateljev. Ti so resno poprijeli, zanimivo pa je, da je med njimi največ starejših ljudi z družinami. Večina mlajših je omagala že v začetku.

Studij bo končalo 22 slušateljev, šestnajstotica je že prejela diplome, med njimi so: Božo Slivkovič, uslužbenec JLA, Cvetka Bevk, uslužbenka JLA, Ljilja Javornik, uslužbenka gimnazije v Brežicah, Dragica Kolar, uslužbenka Tovarne pohištva v Brežicah, Milena Rožman, uslužbenka ObLO, Milan Pavlija, uslužbenec splošne bolnišnice v Brežicah, Ivan Rožman, vlakovni odpravnik železniške postaje v Brežicah, Jože Lipej, uslužbenec ObLO v Brežicah, Jožica Cerjak, uslužbenec komunalne banke v Bre-

žicah, Jožica Cerjak, uslužbenka zdravstvenega doma v Kostanjevici, Blagoje Mladenovič, uslužbenec JLA, Nedini Laketič, uslužbenec JLA, Vlado Godler, uslužbenec podjetja Vino Brežice v Brežicah, Dimče Grmčevski, uslužbenec JLA, Kosta Nikolič, uslužbenec JLA in Martin Ogorve, trgovski poslovodja pri »Krkici« v Brežicah. Šest slušateljev bo diplomske izpite še opravljalo.

Vsem, ki so s trudom in vztrajnostjo dokončali študij, čestitamo in jim želimo kar največ uspehov pri strokovnem delu!

A. M.

Seminar za krajevna vodstva Socialistične zveze

Občinski odbor SZDL v Brežicah je priredil 11. in 12. februarja dvodnevni seminar za predsednike in sekretarje krajevnih organizacij Socialistične zveze. Iz 15 krajevnih organizacij je bilo vabljeno skupno 30 ljudi. Razen starih sekretarjev, ki so bili opravičeno odsotni, so se seminarja vsi ostali udeležili, s svojimi predsedniki pa so bile zastopane prav vse krajevne organizacije.

Predavatelji so seznanili udeležence z načeli in smernicami letošnjega programa za razvoj občine (gospodarstvo kot celoto ter dva koreferata: eden o gozdarstvu in eden o kmetijstvu), z vlogo in nalogami Socialistične zveze, s tehnično vodenja sestankov, hkrati pa je bil del časa porabljen za predavanje in razgovor o zunanje-političnem stanju v svetu.

Pohvaliti moramo vse udeležence, ki so z zanimanjem, resno in disciplinirano sledili predavateljem in v veliko merno sodelovali v razpravah in razgovorih. Zaradi zavestnega odnosa udeležencev so v občinskem vodstvu socialistične zveze prepričani, da seminar za-

gotavlja uspešnejše delo krajevnih organizacij. Predstavniki ostalih družbenih organizacij, kolektivnih članov SZDL, so bili vabljani na predavanja o gospodarstvenem razvoju občine. Seminarja so se udeležili tudi člani idejnogovorne komisije pri ObLO SZDL, ki bodo na podlagi razprav (vsa predavanja in vsa razprava so snemali na magnetofon) ugotovili potrebe in izdelali programa dela svoje komisije.

Občinsko vodstvo Socialistične zveze se zahvaljuje vsem predavateljem, zlasti pa domačim, ki so prispevali svoja predavanja na seminarju: tovarišem Milanu Sepetavcu, Miru Gošnjaku, inženirju Miletu Pieterskemu in Francu Seničarju ter podpolkovniku Djordju Dukicu. Predavanje o delu Socialistične zveze v komuni in krajevni skupnosti je žal odpadlo, ker je bil predavatelj tov. Franc Kilmovec-Žiga zadrt. Udeleženci bodo to predavanje poslušali posebej, hkrati pa se bodo takrat pogovorili še o nekaterih organizacijskih vprašanjih in problemih v SZDL. V sklepnem razgovoru so vsi udeleženci izrazili veselje, ker je bil seminar konkreten, ter poudarili, da jim je pomagal ocenjevati delo SZDL v komuni kot celoto, kar jim je bilo doslej pri vsakodnevem reševanju drobnih težav velikokrat onemogočeno.

Ze imate DOLENJSKI ZBORNIK, najnovjšo izdajo Dolenjske založbe? Cena 1500 din. Dobite ga v vseh knjigarnah.

S sodobno urejeno mesnico v Brežicah in s postrežbo v njej so gospodinje nadvse zadovoljne

BREŽIŠKE VESTI

Česa pogrešajo naše gospodinje?

Ustavljali smo, vpraševali, načinjali razgovore in poizvedovali. V Vidmu-Krškem smo imeli manj sreče kot drugod. Zene so bežale pred nami... Bale so se bliskovnika in fotoaparata. Zakaj, ne vemo. Dvojico žena smo zapleli v pogovor na ulici.

»Mlekarna je v redu, čeprav je zelenjava premalo in je predraga. Trgovine so še kar, konkurenco čutimo, ker so cene dokaj različne. Mene so v špeceriji enkrat za 2 kilograma sladkorja »okoli prinesle, pri Mirku so bolj pošteni.« (Tako je pripomnila ena.) Kaj je stanovanjska skupnost, nista vedeli... Ena se je umaknila že prej, druga pa je bežala, ko se je pričel dvigati objektiv aparata, da bi jo ujel... Vse prigovarjanje ni nič zaleglo, v mlekarni pa je opustila nakup in skoderoda tekla iz nje, ko sem jo skušal »ujeti« tam.

Tov. Kristina Voučak je doma iz Brestanice. Pravkar

»Tekstil bi bil že lahko malo cenejši... meni tov. Kristina Voučak iz Brestanice je župovala tekstil. Čeprav je bila precej zatopljena v posvet s prodajalko, kakšno blago za hlačke naj kupi za otroka je radše volje našela: — V Krško hodim nakupovat, ker v Brestanici ni takšne izbire. Obrtnice storitve nam v Brestanici ne povzročajo po-

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

»Boljšo izolacijo v stanovanju!« pravi tov. Dragica Koštomaj

sebnih težav. Glavna cesta je asfaltirana, imamo tudi vodovod, prav pa bi bilo, ko bi popravili in uredili še cesto za Savo, ker zlasti v suhem vremenu vozila dvigajo mnogo prahu. Najtežje je z zelenjavo in mlekom, prodajalno za te stvari v Brestanici pogrešamo. Dva otroka imam, masla pa preprosto ne moreš kupiti, ker ga ni. Za nekatere tekstilne izdelke so cene malce previsoke. V Krško prihajam nakupovat enkrat, največ dvakrat na mesec, priložnostno.

Vera Kerk dela v Valvasorjevi tiskarni v Vidmu-Krškem. Malce nerodno ji je bilo v začetku, nato pa je pomenek gladko stekel.

— Po pravici povedano, mi ni nič kaj dobro. Tri otroke imam, stanujem pa v Stari vasi. Medtem ko delam, mi pazijo na otroke starši. Zdaj, pozimi, odhajam od doma ob 5. uri zjutraj, domov se vracam popoldne ob treh. Rada delam v tiskarni, na mesec pa zaslužim povprečno 17 tisoč. Ni preveč za vse, kar potrebujem. Hranim se doma. O trgovini ne morem povedati kaj posebnega. To, kar je v izložbah, je lepo, kupiti pa žal ne morem veliko. Marsičesa si želim: stanovanje — s tremi otroki živim v eni sobi — rada bi malo boljše oblekla otroke... Pa kaj bi pripovedovala, to, kar imam, je premalo, zaslužiti kaj več pa je težko.

— V Vidmu-Krško sem prišla iz Maribora. Tam je marsikaj drugače in boljše urejeno kot tukaj. To je razumljivo, ker je Maribor mnogo

večji. V Vidmu-Krškem je najtežje z zelenjavo. Ze ob petih zjutraj je treba biti na tržnici, ki je odprta dva do trikrat tedensko. Zlasti zdaj, pozimi, je z zelenjavo težko, v prodajalni ni izbire, vsega prehitro zmanjka. — Tako je pripovedovala tov. Dragica Koštomaj iz Konfekcije papirja v Vidmu-Krškem in nadaljevala:

— V trgovinah je marsikaj dražje kot drugod. Za namizni prt na primer sem v Zagrebu dala 1500 dinarjev, v Vidmu-Krškem pa bi me veljal 1750 dinarjev. Ze konec oktobra

»NAŠ GLAS« — glasilo krajevne organizacije SZDL Leskovec

Med nas je prišla številka časopisa Naš glas, ki ga izdaja krajevna organizacija SZDL v Leskovcu. Iz uredniške spremne besede se da razbrati, da je organizacija SZDL v Leskovcu že dlje časa razmišljala, kako bi svoje občane na najprimernejši način obveščala o zanimivostih iz političnega in gospodarskega ter kulturnega življenja domačega kraja. Večkrat je prišlo prav zaradi pomanjkljivih informacij do negotovanja in skrajda do prerekanja zaradi te ali one nejasnosti. Zato bo organizacija posredovala informacije z listom Naš glas. Materialno vzdržuje glasilo občinska zveza SZDL Videm-Krško.

Časopis ne bo imel določenega datuma izhajanja. V programu je pet ali šest števil na leto. Načelo glasila je, da pomaga pri vsakdanjem oblikovanju našega človeka. Vsebinske prve številke prinaša o tem, da je časopis res krenil po nameravanih smernicah. Vsebinska je aktualna in izrazito lokalnega značaja, tako da bo branje zanimivo prav za vsakega bralca s področja, ki mu je list namenjen. Tako prinaša prva številka naslednje sestavke: Poročilo letne konference KO SZDL, Priprava za splošno mladansko sejo, Prva naloga komunalne komisije — gradnja stanovanjskega bloka za prosvetne delavce, Rdeči križ — nagrobni spomenik?, Dejavnost PGD Velika vas, Prosvetno društvo »Ivan Cankar« bo krenilo po novih poteh, Zmagovita pot PO »Maršala Titaa« v letu 1962. Na kraju uvaja list rubriko Za vsakogar nekaj, kjer bodo objavljeni krajši zanimivi sestavki, smesnice, anekdote. Tu bo tudi prostor za pogovore z občani.

Tov. Vera Kerk dela v Valvasorjevi tiskarni

sva z možem naročila 2 toni premoga. Eno tono smo dobili in porabili, po drugi pa zaman povprašujemo. Tudi o stanovanjih bi rada pripomnila nekaj: povsod gradijo takšna z eno sobo, s kuhinjsko nišo in dnevno sobo. Za družino je to premalo. V dnevno sobo, kjer navadno spe otroci, je slišati ropot pospravljanja iz niše. Zaposlene žene si moramo neredko ponoči ukrasti čas za svoje opravke. Kako naj gre otrok, ki ga v spanju drami ropot, naslednjega dne spočit v šolo? M. J.

Teško otovorjenemu pismonoši je ustrezno, če sprejme naslovnik pošiljko kar na ulici. Marsikak korak je prihranjen. Tudi tov. Potočnikova v Krškem sprašuje, če je razen časopisa še kaj prišlo...

OKUSNO IN POCENI

V petek dopoldne, ko je bil ob istem času moj kolega v hotelu »Sremič« v Vidmu-Krškem edini gost, je bilo v sosednji stavbi precej živahno. V obratu družbene prehrane stanovanjske skupnosti so delavci iz sosednjih tovarn in podjetij sedeli za pogrjnimi mizami, pred seboj pa so imeli krožnike s prijetno dišečo enolončnico. Na levo je bila kuhinja.

Seja ObLO Videm-Krško

13. februarja je bila v Vidmu-Krškem seja ObLO. Razpravljali so o realizaciji družbenega plana za leto 1962 in o osnovah in smernicah za sestavo programa družbenega razvoja občine za leto 1963 ter o delu zavoda za zaposlovanje delavcev v letu 1962. Imenovali so člane sveta za zaposlovanje delavcev, člana upravnega odbora sklada za zidanje stanovanjskih hiš ter razrešili in imenovali upravitelja osnovne šole na Senovem. Sprejeta je bila tudi sprememba odloka o določitvi uradnih dni in delovnem času v upravnih organih ObLO.

Tovarišice v belih hačah so iz velikih posod zajemale tisto dišečo jed in jo dajale na krožnike. Vprašam za upravnico. Ena izmed njih se oglasi:

»Kaj želite? Jaz sem Ema Dragan!«

»Jaz pa sem od Dolenjskega lista.« Ko sva se spoznali, je pogovor hitro stekel.

Tovarišica Draganova je povedala, da v njihovem obratu pripravljajo tople obroke za 100 ljudi, za kar zahtevajo po 90 din. Za okoli 80 ljudi kuhajo kompletno kosilo po 165 din, za 40 abonentov pa večerje po 120 din. Cene niso ekonomske, krijejo pa jih z izkupičkom hrane od prehodnih gostov, ki jih ni malo, saj na dan iztržijo od njih okoli 15.000 din. Zanje je hrana nekoliko dražja, vseeno pa dosti cenejša kot v hotelih, ker je obrat družbene prehrane oproščen nekaterih dajatev skupnosti.

»S tem personalom, ki ga imamo,« je nadaljevala tovarišica Draganova, »bi lahko napravili mnogo več! Cim bo ugodnejše vreme, bomo preuredili jedilnico, prepleskali

kuhinja in poskrbeli za lepšo okrasitev prostorov. Namepravamo urediti tudi vrt, kjer bo več ličnih miz za goste in prodajni pult za sladoled. Ker nimamo alkoholnih pijač razen piva, se trudimo, da bi goste pridobili na drug način. Če bomo imeli vrt, se bo marsikdo, ki je zdaj zavil mimo, ustavil! O tem sem prepričana!«

Ker iz lastne izkušnje vem, da je kuharica neustrpna, če jo pri delu motiš, sem se od tovarišice v belem na hitro poslovila. V veži sem ogledovala še cenik za prehodne goste, ki je razobešen na vidnem mestu. Vsekakor se mi 180 din za naravni zrezek ne zdi preveč!

RIA BACER

Nov upravitelj na senovski šoli

Ker je bila dosedanja upraviteljica osnovne šole v Senovem tov. Kristina Radej upokojena, je bila na zadnji seji ObLO Videm-Krško imenovana za upraviteljico Marija Urbančič, dosedanja predmetna učiteljica na tej šoli.

LETOS: pogoje za moderno kmetijstvo, razvoj turizma, gostinstva in trgovine

Občinski ljudski odbor Videm-Krško je 13. februarja na seji razpravljala o realizaciji plana za leto 1962 ter o osnovah in smernicah za sestavo družbenega plana za leto 1963. Tej važni seji ObLO so prisostvovali tudi direktorji gospodarskih organizacij, samostojnih zavodov in strokovnjaki. V zvezi s pestro in konkretno razpravo o tej točki dnevnega reda smo predsedniku občinskega ljudskega odbora Videm-Krško Stanetu Nunčiču zastavili več vprašanj. Nanje je odgovoril takole:

— V čem se razlikuje letošnji družbeni plan občine od lanskega? Družbeni plan za leto 1962 je bil izpolnjen s 97 odstotki, glede na leto 1961 pa s 101,6 odstotka. Vzrokov, da ni bil izpolnjen, je več: zaradi slabe gradbene sezone je gradbeništvo izpolnilo svoj plan samo s 97,4 odstotka, čeravno je bilo storitev in uslug

kljub temu za 19,4 odst. več kakor v letu 1961. Zaradi neugodnega vremena je bil tudi v kmetijski proizvodnji večji izpad. Vzrok pa je iskati tudi v vplivu trga na proizvodnjo, ker nekateri delovni kolektivi še niso dojeli bisve novega gospodarskega sistema in svobodnejšega delovanja ekonomskih zakonov v formiranju cen in potreb trga za njihovo proizvodnjo.

Novost pri sestavljanju bilance gospodarstva za leto 1962 povzročata nekaterim gospodarskim organizacijam precejšnje težave. Bilanca se namreč ne dela po fakturni, temveč po novčeni realizaciji na dan 31. 12. 1962. Leta pa znaša v naši občini 89,61 odstotka fakturirane in bo izenačena šele ob koncu leta 1963.

— Kdaj pride predlog družbenega plana v javno razpravo?

Mislím, da se bomo lahko takoj lotili širše razprave.

ObLO bo izdelal v kratkem vrstni red zborov občanov. Ljudski odbor je tudi sklenil, da morajo vsi odborniki aktivno sodelovati v razpravi in postati nosilci razprave na svojem področju.

— Kaj predvideva plan glede nadaljnjega razvoja proizvodnje, izvoza in realne osebne potrošnje?

Za leto 1963 predvidevamo nadaljnje povečanje proizvodnje za 12,6 odst. v primerjavi z l. 1962. To predvidevanje pa sloni na povečanju proizvodnih zmogljivosti v tem letu. Hkrati s tem bo treba zboljšati organizacijo dela, osvojiti sodobne metode dela in predvsem spremeniti odnos do strokovnih kadrov. Slednji bodo morali usmeriti svoje moči na znanstveno organizacijo dela. Prav tako bo moral sleherni član delovnega kolektiva vložiti vse sile za povečanje proizvodnje. S tem bomo dosegli, da bo racionalnejša, kakor tudi, da bo družbena in osebna potrošnja usklajena z dvigom proizvodnje.

Omenil sem že, da predvideva družbeni plan za leto 1963 povečanje proizvodnje za 12,6 odst. To povečanje pa bo: v kakor so bile lani. Tako obta-

industriji za 15,2 odst. v kmetijstvu 13,3 odst., od tega v družbenem sektorju »kmetijstva« 23,3 odst., v zasebnem pa 12,2 odst. Povečanje bo tudi v prometu (12,7 odst.), v trgovini (4,7 odst.), v gostinstvu (10,4 odst.); od tega v družbenem sektorju za 11,4 odst., v zasebnem pa 6,6 odst. Nadalje predvidevamo povečanje proizvodnje v obrtništvu za 5,6 odst.; od tega v družbenem sektorju za 6,4 odst., v zasebnem pa bo plan dosežen samo z 99 odst. zaradi prehoda nekaterih zasebnih obrtnikov v socialistični sektor. V gradbeništvu predvidevamo manjšo dejavnost, in sicer v višini 86,7 odst., predvsem zaradi dokončanja investicijskih gradenj, ki bodo stavljené letos v pogon.

Letos nameravamo ustvariti pogoje za moderno industrijsko proizvodnjo, s tem da bomo podružbena kmetijska obdelovalna zemljišča povečali od dosedanjih 707 hektarov na 1406 hektarov. V letu 1963 bomo dali poudarek razvoju turizma, gostinstva in trgovine in organizaciji trgovske mreže.

Bralce bo verjetno tudi zanimalo, kako bo z izvozom industrijskih proizvodov. V primerjavi z letom 1962 bomo izvoz industrijskih proizvodov povečali za 38,9 odst. ali za približno 500 milijonov deviznih dinarjev. Prav bi bilo, da bi se tudi ostale gospodarske organizacije (razen tovarn celuloze in čokolade, ki že izvažata) vključile v izvoz.

Zanimivo je tudi to, da družbeni plan ne predvideva povečanja lokalnih davčnin in bodo v glavnem na isti višini

jajo vsi pogoji, da se bo v tem letu realna osebna potrošnja ustališa oziroma celo dvignila.

— Ali ste zadovoljni z doseženimi gospodarskimi uspehi v komuni ali pa bi bili po vašem mnenju ti uspehi lahko še večji?

Po zaslugi vseh delovnih kolektivov v komuni so bili v zadnjih letih gospodarski uspehi v komuni veliki. Menim pa, da bi bili lahko še večji, če bi se načela nagrajevanja izvajala dosledneje in če bi k iskanju meril pritegnili celotne kolektive. Se vedno so kolektivi premalo obveščeni o problemih, ki se pojavljajo v posameznih gospodarskih organizacijah, in to predvsem o proizvodnji, o prodaji proizvodov, o cenah, o tržnih razmerah itd. Če želimo uresničiti vse planske naloge za leto 1963, bo potrebno vključiti slehernega člana kolektivov v obravnavo in reševanje vseh problemov v proizvodnji.

— Kako je urejena delitev čistega dohodka v gospodarskih organizacijah videmsko-krške komune?

Drago Kastelic

Od nenehnega razvijanja gospodarske organizacije je odvisen tudi osebni dohodek zaposlenih. Pri delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah v naši občini ni bilo bistvenih odstopanj od sprejetih načel. Komunna je v tem smislu vseskozi sodelovala z organi upravljanja v gospodarskih organizacijah. Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah prav zaradi tega ni ugotovila večjih odstopanj pri delitvi čistega dohodka in pri notranji delitvi osebnih dohodkov. Vsekakor pa si bodo morali kolektivi prizadevati, da se sistem nagrajevanja izpopolni v smislu čim širšega nagrajevanja po uspehu. Pri izpopolnitvi nagrajevanja pa ne mislim samo na delovna mesta v proizvodnji, temveč naj se nagrajujejo po uspehu tudi strokovna in vodilna mesta.

POSAVJE

Sodarjem ne manjka kruha

Kmetijska zadruga v Sevnici ma tudi sodarski obrat, ki že več let uspešno dela. V Sloveniji imamo samo tri take obrace: v Tacnu pri Ljubljani,

Smučarske tekme z Lisce do Loke

Ker v Lohi nimajo možnosti, da bi gorji telesno vzgojo pri TVD »Partizana«, se člani ukvarjajo z namiznim tenisom in odbojko v okviru PD »Primož Trubar«. V zimskem času pa so navdušeni tudi za smučanje in sankanje. V letošnji zimi se je rodila zamisel, da bi priredili smučarske tekme z Lisce mimo Brega do Loke. Za tekme se je prijavilo 10 članov, vendar jih je tekmovalo le pet. V nedeljo je močno snežilo in brilo okoli ušes, vendar to najbolj navdušenih ni oviralo. Na cilj je prvi privoal Lojze Milnar, ki je potreboval za 747 metrov višinske razlike 32 minut. Povedal je, da bi jo v normalnih vremenskih razmerah prevozil vsaj v 20 minutah. Za svoj uspeh je dobil lepo priznanje. SK

v Mariboru in Sevnici. Sevniki sodarski obrat ima vedno dovolj dela, posebno ob dobrih letinah. Svoje izdelke je pošiljal tudi v inozemstvo, največ v Anglijo, letos pa ima naročila iz Španije za dobavo sodov v vrednosti 2 milijona deviznih dinarjev. V Španiji zelo cenijo naše sode, izdelane iz hrastovine, ker pijača v takih sodih ostane dolgo časa nepokvarjena.

Sodarski obrti pa v bodoče ne kaže najbolje, tako je povedal tovariš Radenšek, upravnik sevniskega obrata, ker v inozemstvu vpeljujejo že buteljni sistem, sčasoma pa ga bomo uvedli tudi pri nas. S. Sk.

Tudi v mirnem času je tovarništvo potrebno, posebno na cest!

Sredstva tja, kjer sami največ prispevajo

Zapiski s seje izvršnega odbora občinskega odbora SZDL

Izvršni odbor obč. odbora SZDL Sevnica je imel 8. februarja 1963 prvo sejo. Na njej je obravnaval osnovne pokazatelje družbenega plana občine Sevnica za leto 1963, proračun občine, proračun občinskega odbora SZDL, problematiko gostinstva, programe dela komisij in nekatera druga vprašanja.

Na podlagi poročil in živahne razprave je sprejel konkretne sklepe, ki bodo v pomoč občinskemu ljudskemu odboru in delovnim organizacijam pri delu.

IO je ugotovil, da temelji predlog družbenega plana za l. 1963 predvsem na rezultatih iz leta 1962. Nekatera predvidevanja kažejo, da se bo materialna osnova občine tudi v letu 1963 realno večala. Tako naj bi se družbeni bruto proizvod v industriji povečal kar za 45,7 odst. z ozirom na leto 1962, narodni dohodek pa za 13,2 odst. Osebnih dohodkov naj bi se povečali za okoli 11 odst., število zaposlenih pa za 2 odst. Nadalje smatra IO, da je večina gospodarskih organizacij realno planirala, v kmetijske organizacije in gostin-

sko podjetje so nizko planirali, zato naj organi samoupravljanja v teh organizacijah prouče možnost povečanja plana. IO je tudi mnenja, da mora obč. ljudski odbor vedno kontrolirati gospodarske organizacije, ki so na pavšalnem obračunu, da ne bi osebnih dohodkov povečevala na račun pavšala, temveč da sredstva uporabljajo za razširjeno reprodukcijo. Tudi evidenco službo bodo morala nekatera podjetja bolje urediti, da bodo pristojni organi in družbenopolitične organizacije lahko spremljali dinamiko proizvodnje, ki je po navadi kritična, zlasti v prvih mesecih.

IO je posvetil posebno pozornost povečanju števila članstva SZDL. Trenutno je v občini le 46 odst. volivcev članov SZDL. Pri vključevanju bodo morale pomagati uprave podjetij in sindikalne organizacije. Pristojnim občinskim organom priporočamo, da glede prošnji državljanov za podporo in oprostitve iščejo priporočila oziroma mnenje krajevne organizacije SZDL. Upravni odbor skladov pri obč.

ljudskemu odboru (gozdni sklad, cestni sklad itd.) pa je izvršni odbor priporočil, da dodeljujejo

sredstva iz teh skladov predvsem v tiste kraje, kjer bi občani s svojo lastno udeležbo največ prispevali in kjer bi imeli tudi primeren odstotek članstva SZDL. Dušan Brežič

Predavanja v KO SZDL

Kot smo že poročali, je občinski odbor SZDL Sevnica organiziral zanimiva predavanja v desetih KO SZDL. Predavanja so bila organizirana zaradi idejnovzgojnega izobraževanja našega članstva, pa tudi zato, da bi poživili delo nekaterih sekcij.

Predavanja so članom všeč. Na Studencu je bilo nad 70 slušateljev, na Bregu 45, v Tržišču 25 ter na Kopolju 30. Le v Krmelju je bil uspeh predavanj dokaj slab. V dvorani je bilo zvečer nad polovico šoloobveznih otrok, tako da sta se predavatelji odločili predvajati le filme, ker so predavanja pripravljena

za odrasle ljudi. Smatramo, da funkcionarji v tej organizaciji niso razumeli pomena in namena naših predavanj. Tudi prosvetni kader, ki bi

SEVNIŠKI VESTNIK

bil na predavanjih lahko navzoč, bi moral otroke zvečer poslati domov. Če so pa otroci res tako željni predavanj, bi jih lahko organizirala pionirska organizacija, DPM ali katero drugo vodstvo. D.

PREDNOST: industrija, obrt, kmetijstvo

Jutri se bodo začeli v trebanjski občini zbori občanov, na katerih bodo obravnavali osnutek občinskega družbenega plana in proračuna

Glavno težo v letošnjem programu razvoja občine Trebnje bodo nosili industrija, družbeni sektor kmetijstva in obrt. Družbeni bruto proizvod se bo povečal za 19,2 odst., narodni dohodek za 16,3 odst., v vseh panogah pa se bodo morali močno truditi, da bi dosegli te številke, predvsem z večjim izkoriščanjem zmogljivosti in notranjih rezerv, z boljšo organizacijo dela, večjo produktivnostjo in storilnostjo.

Industrija bo povečala proizvodnjo za več kot 33 odst. K temu bo pripomogla rekonstrukcija Tovarne šivalnih strojev »Mirna« na Mirni (proizvodnja bo porasla za 52,6 odst.). Obrat Iskre v Mokronogu bo povečal proizvodnjo za 6,7 odst., Destilacija alkoholnih pijač »Dana« na Mirni za 6,4 odst., v Tovarni farmacevtske embalaže v Trebnjem bo še letos stekla proizvodnja in bodo ustvarili za okoli 80 milijonov vrednosti. »Kremenov« obrat na Mirni pa bo povečal izkop za 12,6 odst.

Kmetijstvo bo v družbe-

nem sektorju lastništva naredilo za 23,4 odst. več kot lani, v zasebnem sektorju pa le za 6,3 odst. več. Tolikšno povečanje v družbeni proizvodnji bo posledica investicij, povečanja površine zemljišč in pa sodobne obdelave. Kmetijsko gospodarstvo Slovenska vas bo svoje površine razširilo od dosedanjih 251 na 273 hektarov. Večje podružbljanje zemljišč ima v načrtu KZ Trebnje, ki bo letos z odkupom, zakupom in zaokroževanjem pridobila 600 hektarov površin ter pospeševala predvsem poljedelstvo in živinorejo. Obe kmetijski organizaciji bosta posadili s krompirjem 36 hektarov, KZ Trebnje pa bo na 13 hektarjih pridelovala semenski krompir. Nove zaokrožene površine bodo z odkupom, zakupom in zaokroževanjem zemljišč nastajale v katastrskih občinah Mokronog, Bistrica, Črešnjavek, Lukovik, Ponikve, Trebnje, Dobriš in Velika Loka. Zadruga bo pričela graditi pitališče za bekone v Dol. Nemški vasi in za goveda v Martinji vasi pri Mokronogu. Za nakup strojev bo porabila 41 milijonov din, za odkup zemljišč 86 milijonov, okoli 220 milijonov pa za ostale investicije (gradnja obeh pitališč in mešalnice močnih krmil).

Pogodbena proizvodnja bo zajela 3000 hektarov površin, 6000 mesnatih prašičev in 600 goved. K prizadevanjem in sodobnejšemu kmetovanju bosta zasebne kmetovalce med drugim siliła tudi novi odlok o agrominimumu in pa občinska doklada, ki bo v nižinskih predelih za okoli 70 odst. višja kot lani.

Gozdarska proizvodnja bo porasla za 9,3 odst., ker je več kot polovica gozdov v občini degradiranih. KZ bo letos namesto dosedanjih individualne sečnje po posameznih parcelah uvedla sodobno mehanizirano sečnjo po gozdnih oddelkih. Več pažnje kot doslej bodo posvetili vzgoji in negi gozdov, zanjo in za gradnjo gozdnih komunikacij pa bodo porabili okoli 41 milijonov dinarjev.

Tudi v Trebnjem pustna zabava

Gostinsko podjetje »Gmada« v Trebnjem je ponudilo svoje prostore mladini, ki bo na pustno nedeljo priredila pustno zabavo za vse občane. Tako bodo Trebanjani lahko vsaj enkrat na leto obiskali prireditelje in se jim ne bo treba trešiti po gostilnah. Najbolj vesela je mladina, ki že dolgo pogreša prireditelje. Upamo, da bodo odgovorni organi naposled le razumeli, kako nujno potrebuje trebanjska mladina svoje prostore, kjer bi preživljala prosti čas, se zabavala in izobraževala. Str.

Gradbeništvo bo v zvezi s planiranimi investicijami povečalo svojo dejavnost za 17,1 odst., v prometu je predviden 6,3-odst. porast (predvsem na račun PTT uslug, kjer bo nekaj manjših rekonstrukcij), trgovina bo obseg svojih uslug povečala za 12,1 odst., gostinstvo in turizem pa za 36 odst. Večji del naporov v gostinstvu in turizmu bo usmerjen v izboljšanje uslug in v sodobnejšo ureditev obratov.

Obrt planira za 52,9 odst. večji obseg svojih uslug in storitev, največ na račun novih zmogljivosti v »Kemoopremie in v »Topovodus. Kovinsko podjetje v Trebnjem bo povečalo proizvodnjo za 76 odst., Obrtno opersko podjetje na Mirni za 15,7 odst., Modna oblačila — obrat v Mokronogu pa za 37,2 odst.

V letu 1963 se bo na novo zaposlilo 223 ljudi ali za 19,4 odst. več kot lani, produktivnost se bo povečala za 14. odst. Osebnih dohodkov v gospodarstvu za 16,6 odst., v negospodarskih dejavnostih pa za 9 odst.

V gospodarstvo bo investiranih 760 milijonov dinarjev ali za 176 odst. več kot lani (v industriji 279 milijonov; 190 za rekonstrukcijo tovarne šivalnih strojev »Mirna«, 69 za gradnjo skladišč pri »Dana« na Mirni, ostalo za dograditev Tovarne farmacevtske embalaže.) Kmetijske investicije smo že naštejali, 60 milij. pa bo vloženih v obrt, predvsem za »Kemo-

opremo« in za Kovinsko podjetje v Trebnjem.

V družbeni standard bo investiranih 683 milijonov. Od tega bo 328 milijonov porabljenih za stanovanjsko izgradnjo v Trebnjem, na Mirni in na Dobu, okoli 222 milijonov pa je namenjenih za vzdrževanje cest. Kot vse kaže, bodo še letos pričeli z rekonstrukcijo ceste Trebnje—Mirna—Mokronog. Približno 90 milijonov dinarjev bo porabljenih za gradnje v šolstvu in v zdravstvu, za vodovode, elektrifikacijo in drugo.

Po proračunu bo občinski sklad za šolsko potreboval 125 milijonov dinarjev (114 milijonov za osnovno dejavnost, ostalo za investicije in obveznosti sklada). Posojilo v znesku 50 milijonov bo najeto za dograditev Trebanjske šole, okoli 1 milijon 500 tisoč dinarjev pa bo potrebnih za ureditev matične knjižnice v Trebnjem.

Zdravstvo in socialno varstvo sta v službi, v kateri bo letos vloženih precej naporov in sredstev. Za zdravstveno varstvo bodo skrbeli: zdravstveni dom Trebnje, ki bo imel 7 ambulanz, dispanzerjev in enot, zdravstvena postaja v Mokronogu s splošno in zobno ambulanto in prav takšna ambulanta na Mirni. Iz občinskega proračuna, na bo za zdravstveno varstvo namenjenih 24 milijonov dinarjev, za potrebe socialnega varstva pa bo treba zagotoviti okoli 15 milijonov dinarjev.

Javne razprave po vsej občini

Jutri se bodo začele v trebanjski občini javne razprave o osnutku letošnjega občinskega družbenega plana in proračuna:

na Trebnjem bo zbor občanov jutri, 22. februarja, v zadržnem domu; v Ornuški vasi — Črešnjicah bo zbor pri Antonu Stariču, v Čučnji vasi pri Alojzu Zoretu, v Srednjem Lakencu pri Alojzu Vovku, v Mokronogu v zadržnem domu, na Belem griču pri Stanetu Lukiču, Puščavi na Gozdnem obratu.

V soboto, 23. februarja, bodo zbori občanov: v Hrastovici pri Jožetu Knezju, v Prelesju, pri Darku Jurgliču, v Slovenski vasi pri Vidmarju

na Grilevem hribu, v Sentrupertu v zadržnem domu, v Dol. Nemški vasi v osnovni šoli, na Mirni v osnovni šoli, v Lukovniku v gasilskem domu.

V ponedeljek, 25. februarja, so na vrsti: Trebnje — v prosvetnem domu; Stari trg — pri Ani Zore; Račje selo — v gasilskem domu; Stefan — pri Janezu Mišiču; Dobriš — v zadržnem domu; Svetinje — pri Olgi Novak; Knežja vas — v osnovni šoli.

V sredo, 27. februarja, bodo zbori občanov: v Selasumberku v osnovni šoli, v Velikem Gabru v osnovni šoli, v Zagorici v gasilskem domu, v Sentiovcu v osn. šoli, v Veliki Loki v zadržnem domu in na Čatežu v šoli.

Povsod se bodo zbori občanov začeli ob 18. uri (ob šestih zvečer).

Zanimivo predavanje na Bregu

Pretekli petek je bilo na Bregu v vaški gostilni predavanje Delayske univerze. Krajevna organizacija SZDL je predavanje dobro organizirala in poskrbela za številno udeležbo.

Inž. Vida Cimperšek iz Sevnice je govorila o kmetijstvu v severnih državah, zlasti na Danskem, in o tem, kakšne so možnosti za modernizacijo kmetijstva pri nas. Dejala je tudi pojasnila glede zemljišč, ki po zakonu ne bodo odvzeta, ampak jih bo vsak lahko obdeloval po sodobnih agrarnih predpisih. Predavanje je bilo zanimivo, v prijetno dopolnilo pa je bil film o »Bogastvu in pravilnem izkoriščanju gozdov«.

V drugem delu predavanja

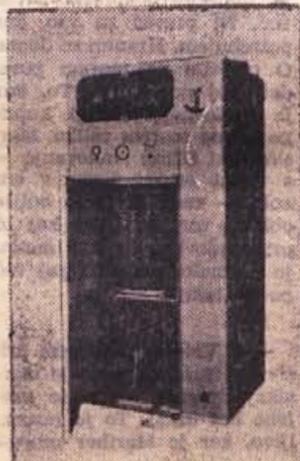
je sekretar občinskega odbora SZDL tovariš Auer pojasnil zunanjepolitične dogodke v svetu v zvezi z borbo za mir. Tudi njegovo predavanje je spremljal film, in sicer »Potovanje maršala Tita po deželah Afrike«. S. Sk.

ZAKAJ TAKO SKROMNO?

Gospodnje, ki smo jih »njeli« na cestah, so tožile, da v Sevnici manjka zelenjave. Ker vsakemu ni takoj verjeti, smo si ogledali zelenjavo v prodajalni NON-STOP. V trgovini, ki je založena z delikatesami in prehrano, smo videli železno stojnico, na njem pa nekaj glav slabe karfiolate, čebulo in zeljnate glave.

Zvedeli smo, da prodajajo zelenjavo tudi v mlečarni. V trgovini STP, kjer potrošnikom nudijo mleko, prehranske artikle in še marsikaj, je bil zelenjavni odmerjen skromen prostor. Vsakega malo: fižola, karfiolate, koren, pese, limon, česna, suhih hrušk, orehov. Zelo skromna izbira, zelo skromen prostor, namenjen zelenjavni!

Ker je tudi v Sevnici veliko zaposlenih žena in mnogo gospodinj, ki nimajo lastnih vrtičkov in njiv, bi morda njim na ljubo kazalo odpreti samostojno prodajalno z zelenjavo in sadjem. Razmislite o tem!

Trg zahteva vedno več novih izdelkov. Na sliki: SUSILNA OMARA TR-2, izdelek Kovinskega podjetja Trebnje. Naročajo jih podjetja farmacevtske, kemične in prehranske industrije. (Foto: Erjavec, Stična)

„Srce me boli...“

Prišel je na katastrski urad v Trebnjem po opravkih. V Dolenjskem listu je bral, kaj se dogaja z orodjem TVD Partizan. »Srce me boli,« je dejal, ko je pripovedoval o usodi telovadnega orodja, ki so ga s težavo nabavili. Spominjal se je, kako težko so prišli do denarja, da so ga kupili in s kakšnim veseljem je tudi on telovadil. Zdaj pa leži njegovo priljubljeno orodje (bradija oziroma njeni deli) na dvorišču KZ Trebnje. Vprašal me je, ali ima TVD Partizan res toliko sredstev, da bo nabavil novo orodje. Ali res ni prostora, kamor bi shranili vse telovadne pripomočke, da ne bi ležali raztreseni po kletih in podstrešjih? — Potem se je zanimal, ali je nova šola res brez telovadnice. Povedal sem, da jo bodo zgradili, brž ko bo dovolj sredstev. Čudno je, je pripomnil, da na eni strani dopustijo, da vse snopada v kletih in še kje, medtem ko na drugi strani sploh nimajo denarja, da bi kaj postorili. Ko se je poslovil, sem mu na stopnišču višjega nadstropja pokazal blazine, ki ležijo v prahu na betonu. Bil je preprost kmet srednjih let, ki ve, kaj pomeni telesna vzgoja za mladega človeka. In kaj pravijo na to tišči, ki so odgovorni? Str.

Zemljo tistemu, ki jo obdeluje!

Upravni organi kmetijskih gospodarskih organizacij in ljudski odbori naj čimprej začnejo arondirati kmetijske površine tam, kjer so že ustrezni družbeni obrati. Kmetije, ki bodo samo kmetijski proizvajalci, bodo dobili pri arondacijskem postopku v zameno zemljo enake vrednosti, vsi ostali, ki jim zemlja ni glavni vir dohodkov, pa bodo za arondirane parcele prejeli denar. Kmetijska zadruga Črnomelj je do zdaj nakupila okrog 400 ha kmetijskih površin, 100 ha pa namerava pridobiti z oranjem stelnikov na področju Grmanov v Dobravici in osnovati nov kmetijski obrat. Vinomer, Vidošiči in Drašiči bi tvorili pomemben vinogradniški obrat, na katerem bi smotrneje gospodarili z rodovitnimi belokranjskimi vinogradi.

spodarska karta Bele krajine, ki bo izdelana v letu 1963, in — da bodo letos dokončno razmejili kmetijske in gozdne površine. V razpravi je inž. Dvoršak pojasnil, da je bojazen o splošnem odvzemu zemlje odveč, res pa je, da se bo treba slej ko prej odločiti, ali bomo dobri kmetovalci ali industrijski proizvajalci. Lastniki zemlje ne bodo mogli biti tisti, ki dajejo zemljo v na-

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

jem in dobivajo najemnino, medtem ko so zaposleni drugje. To velja zlasti za ravninska področja. Nihče nima pravice, da bi zanemarjal obdelovalno zemljo, zemlja pa ne sme biti nikomur samo stranski vir dohodka! Na vprašanje, kdo bo preživljal stare ljudi, je inž. Dvoršak odgovoril, da je dolžnost

otrok skrbeti za svoje starše. Nekateri starši, ki so lastniki kmetij, pa se bodo lahko preživljali s kupnino ali pa z rento za zemljišče. V razpravi so nadalje ugotovljali, da je vedno več neobdelane zemlje v ravninskih predelih, kjer polproletarci pustijo rasti travo ali deteljo, ko to prodajo, pa pridejo do stranskega dohodka. To vsekakor ni v skladu z družbenimi interesi, ker bi se morala zasebna kmetijska proizvodnja v nekem smislu dopolnjevati s proizvodnjo na družbenih obratih. Kjer so pogoji za živinorejo, pa naj bi kmetijski obrati dobivali zlasti mlado živino. Ta bi jim bila razen sena, krmnih rastlin in podobnega zagotovljena že s sodelovanjem med zasebnim kmetovalcem in zadrugo. Zadruga in kmet morata postati napredna in enakovredna partnerja v kmetijski proizvodnji. Glede gozdarstva so pripomnili, naj bi z gozdnim premoženjem Bele krajine (z izjemo Roga) gospodarila ena gospodar-

ska organizacija, ki bi bila sposobna podružljati gozdove in z njimi smotrno upravljati. Sedanji način gospodarjenja je namreč strokovno in ekonomsko neutemeljen, saj imata gozdni obrat KGPK in KZ vsak svojo službo z različnimi pogledi na razvoj gozdarstva, razen tega pa so parcele teh upravljavcev med seboj zelo pomešane. Razumljivo je, da tudi v gozdarstvu ne bomo dosegli napredka prej, dokler ne bomo imeli enotnih načrtov za enotno gospodarjenje. Konferenca je osvetlila veliko perečih problemov belokranjskega kmetijstva in gozdarstva in predlagala osnutek rešitev. Prav gotovo je, da ne bomo smeli ostati samo pri sklepih, ampak bo uresničenje naloga slej ko prej pogojeno z delom in sodelovanjem vseh zainteresiranih organizacij skupaj z ljudskim odborom, kajti le tako bo mogoče, da bo belokranjska zemlja dajala več kot doslej.

Jože Skof

Umetnemu osemenjevanju krav še ne verjamejo povsod, toliko bolj pa so veseli tam, kjer se prepričajo, da je tudi ta »moderna reč« ena izmed praktičnih pridobitev sodobnega kmetijstva. Tudi Mikotičeva Sivka z Loke pri Črnomlju se je »vključila v večjo proizvodnjo« in povrgla gospodarju po umetni osemenitvi kar dva teletčka. Domači sinko je rad med prirastkom v toplen hlevu in teletčka ga že dobro poznata

Natečaj sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Črnomelj

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Črnomelj razpisuje na podlagi sklepa seje z dne 1. februarja 1963

II. NATEČAJ

za dodelitev posojila za dokončanje gradnje stanovanjskih hiš individualnim graditeljem na območju občine Črnomelj.

I. Po tem natečaju daje sklad posojila le fizičnim osebam v delovnem razmerju in tistim, ki so s temi izenačeni za individualno gradnjo. Posojilo bo dano do skupnega zneska 14.000.000 din, in to le na območju občine Črnomelj.

Posamezni prosilci prejmejo lahko skupno:

- do 1.000.000 din posojila za enodružinsko stanovanjsko hišo;
 - do 1.300.000 din posojila za gradnjo dvodružinske stanovanjske hiše v zadrugi gradnji;
 - do 1.500.000 din posojila za gradnjo hiše z večdružinskimi stanovanji v zadrugi gradnji.
- II. Posojila se bodo odobraval pod naslednjimi pogoji:
- Prosilec mora imeti zgradbo dograjeno do vključno III. gradbene faze oz. pripravljen gradbeni material, da zgradbo postavi v to gradbeno fazo, brez posojila, kar se smatra kot lastna udeležba na natečaju.
 - Najdaljši rok vrnitve posojila za gradnjo je lahko 20 let, najnižja obrestna mera znaša 2 odst.
 - Prosilec mora predložiti naslednjo dokumentacijo:
 - prošnjo za posojilo s navedbo zaprosenega zneska in odplačilnih pogojev;
 - potrebno tehnično dokumentacijo (glavni projekt in gradbeno dovoljenje);
 - potrdilo nadzornega organa o obsegu že izvršenih del na zgradbi;
 - predračun stroškov po posameznih elementih del, po seznamu in predračunu gradbenega materiala, ki se bo nabavil, oziroma

po vrsti del, ki se bodo plačala s posojilom;

5. Izjavo ponudnika o že prejetih posojilih iz družbenih sredstev oziroma izjavo, da posojil ni prejel;

6. listino o pravici uporabe stavbnega zemljišča (zemljiškookrajni list);

7. potrdilo delodajalca o zaposlitvi z izkazano višino osebnega dohodka.

IV. Za zavarovanje posojila so prosilci po odobritvi posojila dolžni predložiti še:

- administrativno prepoved na osebne dohodke;
- potrdilo o vinkulaciji zavarovalne police za gradbeni objekt v korist sklada.

V. Prednost pri dodelitvi posojil imajo prosilci, ki nudijo:

- vsaj samsko stanovanje;
- večjo stopnjo dovršitve objekta;
- krajši rok odplačila posojila in višji obrestni mero;
- boljše pogoje zavarovanja posojila.

VI. Ponudbe za posojilo po tem natečaju je treba vložiti najpozneje do 15. marca 1963 v enem izvodu v zapечатni kuverti z vsemi prilagami pri Komunalni banki — poslovni enoti v Črnomlju, s oznako »Natečaj za posojilo«.

VII. O izidu natečaja bodo vsi prosilci pisмено obveščeni.

VIII. Informacije in pojasnila lahko dobe ponudniki pri skladu za zidanje stanovanjskih hiš občine Črnomelj.

IX. Prošnje, vložene pred objavo tega natečaja, so neveljavne ter jih na natečaju ne bomo obravnavali.

Opozarjamo, da komisija za pregled dospelih ponudb in upravni odbor sklada ne bosta upoštevala ponudb z nepopolno dokumentacijo in ponudb, vloženi po zaključnem roku.

Številka: KS-10/1-63. Črnomelj, 8. februarja 1963.

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Črnomelj

To in ono iz Dragatuša

V sestavu politične šole v Črnomlju so v začetku januarja pričeli v Dragatušu s ciklom predavanj iz družbeno-politične in gospodarske problematike graditve FLRJ.

Za predavanja, ki so enkrat tedensko, je med Dragatuščani veliko zanimanje, saj jih redno obiskuje nad 20 članov ZKS, mladincev in ostalih družbeno-političnih delavcev. Za to obliko izobraževanja so se pristojni občinski forumi odločili predvsem zaradi tega, ker so v občinskem merilu le v Dragatušu že v lanskem šolskem letu uspešno zaključili osnovni del predavanja po programu političnih šol.

Visok sneg, ki je v zadnjem času povzročil ogromno gospodarsko škodo, je resno ogrozil tudi divjad. Snežni zameti, ki v hribovitih predelih presežejo tudi višino enega metra, so onemogočili predvsem srnam redno prehrano

in s tem ogrozili njihov obstoj.

Kritičnega stanja po naših gozdovih so se zavedli tudi dragatuški lovci in so po zgledu številnih lovskih družin organizirali oskrbovanje divjadi. Preteklo nedeljo so člani lovške družine Dragatuš krenili na oskrbovalno akcijo. Razdeljeni so bili v tri skupine, ki jih je vodil Jože Mi-

Saško z Loke pri Črnomlju je takole povedal: »Ata služi, mama pri Kolbezu vino nataka, jaz pa sam sestrico pazim...« (Foto: Albin Božič)

galič. Lovci so obhodili teren poljanska cesta—Grič—Ana—Vogelnica. Na omenjenem področju so v presledkih puščali kupe sena, tu pa tam pa so tudi posekali grmičevje, katerega lubje je za divjad užitek. Ko so se vračali z oskrbovalnega pohoda, so povedali, da so marsikje v gozdu zasledili ostanke sena, ki so ga puščali kmetje za divjad, ko so vozili iz gozda drva. Redek, vendar vse hvale vreden primer! V vas Breznik se je zatekla v preteklih dneh snega. Vlačani so jo rešili pogina ter izročili v oskrbo dragatuški lovski družini.

Kljub prizadevanju dragatuških lovcev ter razumevanja večine prebivalstva pa se večkrat zgodi, da vaški psi—čuvaji neusmiljeno preganjajo srnjad. Tega so krivi lastniki psov, ker jih nimajo privezanih doma, deloma pa tudi lovci sami, ker ne zmorejo narediti red. Po lovskem zakonu so namreč upravičeni ustreliti vsakega psa, ki se potika brez nadzorstva v oddaljenosti več kot 250 m od stanovanjskega poslopja.

S. K.

Prav gotovo so prometne nesreče na javnih poteh v vseh državah rešitveni problem. Število prometnih nesreč pa bi lahko znatno zmanjšali, če bi se vsi prometni udeleženci res držali pravil o cestnem prometu.

Drobiž z metliške police

KZ Metlika bo za svoje člane nabavila iz umetne valilnice enodnevne piščančke. Za vzrejo pasemskih kokoši in večjo nesnost je tak ukrep vreden pohvale. V zadrugi so tudi že dobili pošiljko različnega semena za zelenjavo in različne vrste vrtnin za spomladansko setev.

Gradbena dela na gradbišču novega hotela so se spet odprla. Kaže, da bo hotel že spomladi pod streho.

Zaradi teže snega se je v zahodnem delu mesta zrušila streha nedograjene enonadstropne hiše. Več kot tretjina strešne opeke se je razbila.

Turistično gostišče na VESELICI v Metliki je v zimskem času odprto ob sobotah in nedeljah. Po želji in naročilu gostov ga odprejo tudi druge dneve.

Otroški vrtec ima trenutno 24 predšolskih otrok, sprejel pa bi jih lahko tudi 40. Mesecna oskrba za otroka stane 3800 din, kar prav gotovo ni pretirano. Otroci imajo v vrtcu malico in kosilo, tam pa so od 7. do 15. ure.

Zavod za rehabilitacijo invalidov se je v piclih dveh letih razvil iz majhnega obrtnega obrata v solidno podjetje, ki ima že sto zaposlenih; od tega je 20 kvalifi-

ficiranih delavcev, 48 priučenih, 30 pa jih priučujejo. Izdelujejo več vrst ženske, moške in otroške konfekcije. Zlasti so lepi in dobro narejeni ženski modrčki raznih krojev in iz različnega materiala. V skladi je zavod lani vložil 6 milijonov dinarjev, tako da si ustvarja tudi materialno podlago za nadaljnje delo.

R. F.

Deset vprašanj s področja: ŽIVLJENJE

Ce nisi več iskanja, jo bos našel le zgolj po naključju. Hiše v tisti ulici so skoraj vse enake, nizke in sive, kot da je nanje legla zgodovinska starost. Gre namreč za trafiko blizu občinske zgradbe v Metliki, ki je po mnenju domačinov vsaj nekatere dni najbolj obiskan lokal v tem mestecu ob Kolpi.

Reklo pravi, da se največ govori in izve tam, kjer se zbira veliko ljudi. Zato sem menil, da bi mi trafikantka Jožica Novak, ki streže najrazličnejšim strankam iz vseh krajev med Gorjanci in Kolpo in tudi drugim, ki jih pot zanese proti Metliki, vedela povedati marsikaj zanimivega. Omenil sem, da bi se rad z njo kaj pogovoril, na kar je

— Tu sem rojena.
— Koliko časa ste v trafiki?
— 12 let.
— Kaj vam je v Metliki najbolj všeč?
— Kino! Kar neumna sem nanj. Lepi so novi parki pred kinom in Mlaakarjevo gostilno.
— Kaj pogrešate?
— Dobrih cest. Preveč prahu je poleti.
— Vaša največja izpolnjevalna želja?

— Oblast mi je zagotovila službo.
— In neizpoljena želja?
— Želja sem živeti z možem in ustvariti srečno družino. Mož je padel v vojni.
— Dogodek, ki vas je najbolj razburil?
— Mislite v zvezi z občino? Vemo, da bo to vplivalo na dohodek.
— Dogodek, ki vas je najbolj razveselil?
— To je bilo pa takrat, ko je sestrin sin naredil veliko maturo.
Zivahnega pogovora je bilo konec. Prišle so nove stranke in spraševale: po časopisih, cigaretah, pismih, znamkah, kolkah, živinskih potnih listih... kdo ve, po čem še.

Ivan Zoran

»Navaden človek« v Semiču

Pred dnevi so učenci 8. razreda osemletke v Semiču na domačem odru dokaj dovršeno predstavili Nušičevo komedijo »Navaden človek«. Delo je nastudirala prof. Strniševa in pokazala pri tem spretno roko in veliko dobre volje. Nihče ni pričakoval, da se bodo učenci, ki so se pojavili prvič na odru, tako dobro odrezali. Tovariški Strniševi in igralcem čestitamo in želimo, da bi nas še večkrat razveselili. Kulturno-prosvetno delo ima v Semiču še izpred vojne tradicijo, ko pa je zbolel prejšnji režiser Mihael Novak, je precej zamrlo. Želimo, da bi nadaljevala to delo prof. Strniševa.

METLIŠKI TEDNIK

Uspele medobčinske tekme v Črmošnjicah

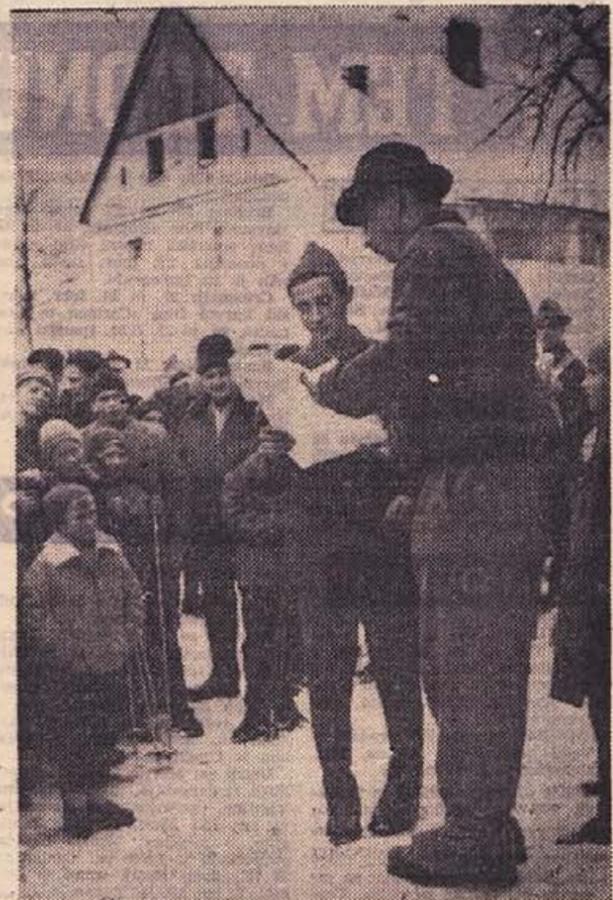
Občinska zveza za telesno kulturo v Novem mestu je predtekno nedeljo v Črmošnjicah priredila uspešno smučarsko tekmovalje, ki so ga udeležili okoli 100 tekmovalcev iz Novega mesta, Krškega, Trebnjega, Sentjerneja, Žužemberka, Mirne peči in Črmošnjic. Tekmovali so v veleslalomu in tehnik. Marljivim telesnozvojnim delavcem iz Novega mesta in domačinom gre priznanje, da je tekmovalje v vseh pogledih uspešno. Večina smučarjev se je prvič poskusila v tekmovalju in je prijetno presenetila.

Nič kaj prijetno nedeljsko jutro je kazalo, da dan ne bo takšen, kakršnega so pričakovali mladi tekmovalci, ki so se pred novomeškim Metropolitom zbrali, da preživijo prijeten dan na krasnih smučiščih v Črmošnjicah pod Rogom. Ko so prišli na kraj tekmovalja, se je vreme popravilo, razen tega pa se je razpoloženje izboljšalo, ko so tekmovalci zagledali odlično speljane proge. Tudi tekmovalje je pokazalo, da je proga za veleslalomo dobro speljana, saj ni bilo nobenega hujšega padca in je večina tekmovalcev uspešno zaključila tekmovalje.

Janez Mohorčič (Part., Žužemberk), 15. Martin Bratkovič (Part., Sentjerne).
 Ekipno tekmovalje: 1. Smučarsko društvo Rog 2.38.0, 2. Partizan - Krško 2.38.7, 3. Partizan - Sentjerne 4.06.5.
 Zmagovalec Koprivnik je z elegantno vožnjo dokazal, da je ravno tako mojster v veleslalomu kakor v skokih. Njegovo prvo mesto ni bilo ogroženo, kljub temu da je drugoplasirani Pust zaostal za dobro sekundo in bi lahko konkuriral za najvišje mesto. Vsi tekmovalci do petega mesta so bili več ali manj izenačeni, pomembno vlogo na tekmovalju pa je imelo masanje smuč. V ekipnem tekmovalju je za las zmagala ekipa Roga, ki je bila zelo izenačena.
 Veleslalom - mladinci (450 m, višinska razlika 80 m) 1. Marjan Pavlin (gimn., N. m.) 35.1, 2. Ivan Strle (Part., Krško) 35.2, 3. Andrej Svab (Part., Krško) 46.1, 4. Marjan Tomazin (ESS, N. m.), 5. Janez Smole (Mirna peč), 6. Franček Smerdu (SSD Katja Rupena), 7. Jure Legan (SSD K. Rupena), 8. Stane Sepec (Trebnje), 9. Janez Recej (Sentjerne), 10. Jože Kotar (Sentjerne), 11. Janez Doljak (SSD K. Rupena), 12. Nace Sila (Trebnje).

(Sentjerne), 13. Stane Gabriel (Trebnje), 14. Albin Sprogar (Crmošnjice), 15. Mirko Lipar (Crmošnjice).
 Ekipno tekmovalje: 1. SSD Katja Rupena 81.5, 2. Partizan - Krško 86.1, 3. Crmošnjice I. 92.6, 4. Partizan - Žužemberk 109.1, 5. Trebnje 110.6, 6. Crmošnjice II. 115.0, 7. Sentjerne 116.1.
 V tej skupini je z odlično vožnjo navdušil Peter Turk. Prijetno je presenetil tudi domačin Kuznik. Borba je bila zelo izenačena, saj se je v časovnem presledku 4 sekunde razvrstilo kar 10 tekmovalcev.
 Med pionirkami je nastopila samo Boža Rus iz Trebnjega, ki je s svojo vožnjo (28.1 sek.) v konkurenci pionirjev zasedla kar 4. mesto!
 Za tekaške točke ni bilo velikega odziva.
 Rezultati: Pionirji (1.2 km): 1. Mito Prijatelj (Trebnje) 13.08, 2.

Vlado Kobe (Crmošnjice) 14.18, 3. Marjan Urbajs (SSD K. Rupena) 14.21, 4. Zvonko Miklič (SSD K. Rupena), 5. Stane Kobe (Crmošnjice), 6. Tomaž Možina (SSD K. Rupena), 7. Matija Hrvat (Crmošnjice), 8. Danilo Tanjšek (Trebnje).
 Ekipno tekmovalje: 1. SSD Katja Rupena, 2. Crmošnjice.
 Mladinci (2,5 km): 1. Marjan Vrančar (SSD K. Rupena) 13.35, 2. Tone Meglič (SSD K. Rupena) 14.07, 3. Lado Šiško (Mirna peč) 14.10, 4. Tone Novak (SSD K. Rupena) 15.20, 5. Ljubo Lužar (Mirna peč) 16.16.
 Člani (5 km): 1. Rado Riedel (Partizan - Krško) 15.57, 2. Slavko Dokl (Partizan N. m.) 17.05.
 Po končanem tekmovalju se je vsem nastopajočim zahvalil predsednik občinske zveze za telesno kulturo tovariš Serini in prvoplasiranim tekmovalcem izročil lično izdelane diplome. Sd

V nedeljo popoldne v Črmošnjicah: predsednik občinske zveze za telesno kulturo tov. Serini izročila zmagovalcu veleslaloma B. Koprivniku diplomu

Rezultati tekmovalja:
 Veleslalom - člani (500 m, višinska razlika 100 m): 1. Bruno Koprivnik (Part., N. m.) 47.1 sek., 2. Boris Pust (Smuč. društ. Rog) 48.4, 3. Dervin Oplotnik (Part., Krško) 49.7, 4. Marjan Štrozak (Part., Trebnje), 5. Alojz Sežanič (Rog, N. m.), 6. Niko Zibret (Part., Krško), 7. Jure Kreutz (Part., Krško), 8. Vojko Potrbin (Mirna), 9. Polde Matoh (Part., N. m.), 10. Janez Rustja (Rog), 11. Viktor Cujnik (Rog), 12. Peter Škor (Part., Žužemberk), 13. Valter Mlekuž (Part., Sentjerne), 14.

Ekipno tekmovalje: 1. SSD Katja Rupena (N. m.) 2.49.8 min.
 Veleslalom - pionirji (300 m, višinska razlika 50 m): 1. Peter Turk (SSD K. Rupena) 25.6, 2. Martin Kuznik (Crmošnjice) 26.2, 3. Dušan Sepetavc (SSD K. Rupena) 26.9, 4. Vili Neugebauer (Part., Krško), 5. Igor Bastič (Krško), 6. Janez Kolenc (Trebnje), 7. Matjaž Verbič (SSD K. Rupena), 8. Tone Ralj (Crmošnjice), 9. Tonček Bizjak (Krško), 10. Franc Krašovec (Žužemberk), 11. Miha Legan (SSD K. Rupena), 12. Silvo Potočar

Partizan je priredil 10. februarja društvene tekme v slalomu, smuku in skokih. Kljub slabemu vremenu se je tekmovalja udeležilo 20 tekmovalcev, ki so z lepo vožnjo in zlasti lepimi skoki navdušili precejšnje število gledalcev.
 Alpska kombinacija: mlajši pionirji: 1. Jože Longar, 2. Franc Lavrič, 3. Franc Jernejčič; starejši pionirji: 1. Franc Krašovec, 2. Jure Mohorčič, 3. Ivan Orel; mladinci: 1. Ivan Baša, 2. Jože Kumelj.
 Skoki: 1. Jože Kumelj (13, 13, 13,5 m), 2. Franc Krašovec (9,

11,5, 12 m), 3. Jure Mohorčič (9, 11, 11 m). S. A.
NE ZAMUDITE SKOKOV V NEDELJO!
 V nedeljo, 24. februarja, bo ob devetih dopoldne pri Roku medobčinsko smučarsko tekmovalje v skokih. Občinska zveza vabi na to tekmovalje smučarje in ljubitelje zimskih športov!

Smučarsko tekmovalje v Žužemberku

Mladi Topličani na smučeh

Preteklo nedeljo je bil za mlade topliške smučarje vesel dan. Društvo prijateljev mladine je poskrbelo, da je začela topliška mladina gojiti smučski šport pod vodstvom tovariša Vinka Cirskega in Milana Mraka. Mladina se je vadiła v slalomu, smuku in skokih.
 Minulo nedeljo pa so že priredili prvo tekmovalje in dosegli prav lepe uspehe. V slalomu je dosegel prvo mesto Janez Novinec, drugo Janez Horvat in tretje Gašper Felko. V smuku je bil najboljši Borut Marc, za njim pa sta se zvrstila Janez Novinec in Andrej Šobar. Na 20-metrski skakalnici je v skokih zmagal Janez Novinec (19 m), za njim sta bila Andrej Šobar (14 m) in Primož Bobnar (9 m).
 Za prvo tekmovalje je pokazalo, da domača mladina lahko doseže še mnogo uspehov na tem področju. Vsi tekmovalci so bili po kančanih tekmah pogoščeni. Prireditev si je ogledalo veliko domačinov in okoličanov. D. G.

Košarkarji v slovenski konkurenci od 9. februarja do 8. marca 1963

V veliki dvorani Gospodarskega razstavišča v Ljubljani sta se v ponedeljek pomerila košarkarska prvaka Novega mesta in Nove Gorice. Srečanje naj bi odločilo, kdo bo novi član II. slovenske lige.
 Začetek je bil precej navorozen in je Novomeščanom takoj uspelo doseči vodstvo, vendar so nasprotniki kmalu izenačili. Po nekaj minutah je postala igra še hitrejša. Košarkarji Novega mesta so začeli diktirati tempo, oblegati koš nasprotnikov in večati razliko. Predvsem po zaslugi odličnega Setine I. in dobrega Kopača so bili nasprotniki vedno bolj zbežani. Tako so ob koncu prvega dela Novomeščani dosegli še enkrat večji rezultat kot nasprotniki.
 Takoj v začetku drugega polčasa so nasprotniki hoteli nadoknaditi veliko razliko. Prevzeli so pobudo v svoje roke in po nekaj minutah smo bili že v dvornih za zmago Novomeščanov. Umirjena igra Petriča II. in Setine I. pa jih je znova spravila na pravi tir, in igra je postala izenačena. Novomeščani

DOLENJSKI LIST v vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

KOŠARKA: ŠŠD »Katja Rupena« I. gimnazije

Novomeškim košarkarjem se ni treba bati, da bi ob menjavi trenera ostali brez igralcev, kot se je to dogajalo ostalim športom v Novem mestu. V nedeljo smo videli v gimnazijski telovadnici petnajst mladih igralcev, ki so pokazali že dobro mero znanja. Moštvo ŠŠD »Katja Rupena« je premagalo ekipo 10. II., ki ga je vodila tov. Draga Mislj. Udeležilo se ga je 25 članov. Številka je v resnici majhna, vendar ne smemo spregledati, da tečaj ni bil predviden in da je društvo poslalo nekaj članov tudi na Bohor. Za tečaj je bilo veliko zanimanja tudi med nečlani. Tako so se ga udeležili tudi nekateri gimnazijci in en ljubljanski pionir.
 Za zaključek so tekmovali še v slalomu in smuku. Razdeljeni so bili v dve skupini: od 6. razreda dalje in od 8. razreda navzdol. Najmlajši je bil Andrej Švent, iz 1. a razreda osnovne šole Novo mesto. Vozil je zelo lepo in zaseljivo.
 Rezultati: Slalom: dečki - starejši: Mišo Peroci, Matjaž Verbič, Jože Rolih, Franc Pučko, Martin Malenšek, Milan Skobe, Franc Krhin, Boštjan Špiler, Janez Kurent, Franc Smerdu, Lojze Malenšek.
 Dečki - mlajši: Samo Verbič, Andrej Švent, Marko Švent, Janez Borštnar (Ljubljana), Andrej Kosec, Marjan Grlic, Ivo Frkolj.
 Dekleta - starejši: Renata Bačar, dečlice - mlajše: Marjeta Pučko, Lučka Dolenc.
 Smuk: - dečki - starejši: Dušan Sepetavc, Bogdan Kozina, Mišo Peroci, Janez Kurent, Franc Smerdu, Franc Pučko, Jože Rolih, Lojze Malenšek, Franc Krhin, Milan Skobe, Tine Malenšek, Matjaž Verbič.
 Dečki - mlajši: Janez Borštnar, Marko Švent, Boris Sepetavc, Marjan Grlic, Samo Verbič, Ivo Frkolj.
 Deklice - mlajše: Marjeta Puč-Stanislaav Granda

Strelci na Kapitlju

V internatu strokovnih šol na Kapitlju imamo še dalj časa organizirano strelsko društvo, v katerem so vključeni skoraj vsi gojenci našega doma. Na razpolago imamo sedem zračnih pušk in imamo tudi redne treninge, da smo za tekmovalja kar najbolj pripravljene.
 V preteklem letu smo se udeležili nekaterih tekmovalj, na katerih smo dosegli precej lepe uspehe. V načrtu imamo tudi tekmovalje, ki jih bomo samo pripravili. Predvsem mislimo organizirati prijateljska srečanja s strelskimi krožki in ekipami na šolah v Novem mestu. -ab-

„Človek, ki močno udarja in lomi...“

12. februarja je naš uslužbenec Drago Kastelic v Vidmu-Krškem dobil anonimno pismo, čigar vsebina je polna groženj. »Neznani prijatelj« piše v tem umazanem pismu med drugim našemu časnikarju tudi naslednje:

... in na miru pusti članke o športu, če nečisti bit predmet, na katerem se isprohava plenjenita večina boksa, judo in keč-es-keč-ken... Ta poslednji šport ni zdav za ljudi slabih kosti. Na koncu pisma je ljubezniv pripis: »To pismo vzemi resno, če nečisti, da na tebi izprohmo svojo odvečeno energijo in moč. Če bo to pismo dal v javnost, ti obljubim, da bom jaz sam, če ne takoj pa čez več časa poskrbel za velike in bolne modrice, ki ti bodo spremene lik.« In še podpis: »ČLOVEK, KI MOČNO UDARJA IN LOMI.«

V javno razpravo o zadnjem obnem zboru TVD Partizan Videm-Krško, o kateri prevajalci mesta in okolice še vedno precej razpravljajo, je kanila grenka kaplja: nismo navajeni na tak način »raspravljati« o stvarih, ki resnično zanimajo širok krog ljudi in o katerih je prav, da povemo to in ono. O tej razpravi bomo še poročali in grožnje iz anonimnega pisma nas seveda ne bodo ustavile na pol pota. Tovariš Niko Zibret iz Vidma-Krškega nam je včeraj poslal daljše pismo, v katerem nam očnja več zanimivih vprašanj s področja telesne vzgoje v Vidmu-Krškem. Zaradi pomanjkanja prostora bomo pismo objavili v prihodnji številki.

Poudarjamo: nihče ne more zanikati in spregledati lepih uspehov mladih športnikov v Vidmu-Krškem, vzornih rokometišev in plavalcev ter njihovih zmag, ki so jih dosegli v republiknem in zvezdnem merilu. Ti športniki so brez dvoma zaslužili še večja priznanja in pomoč, kot so je bili delci naših doslej. Ti dve panogi naj bi tudi v bodoče prav tako uspešno delovali, kot sta doslej, trdimo pa, da pri tem ne smemo pozabiti na druge panoge telcane vzgoje. Da je za plodno udelestvovanje društva osnovnega pomena finančna podlaga, je vsem razumljivo; prav tako je pomembno, da dodeljena sredstva tudi pametno uporabljamo. Kritične besede, izrečene z dobrim namenom, vstati pa z željo, da se pomanjkljivosti odpravijo, nas pri tem ne smeje ualiti. »Vračanje funkcij« in odstopanje od vseh dolžnosti v družbenem življenju kaže v prvi vrsti - na premanjuno smakritičnost!

Anonimna umazana pisma seveda novinarja ne bodo prisilila k molku. Pristojni organi bodo poskrbeli, da bo ime »človeka, ki močno udarja in lomi« prišlo v javnost, medtem pa nam je vsem zelo jasno, da v našem družbenem življenju nikoli ni bilo in ne bo prostora za metode nasilja.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Med pionirji je zmagal Mito Prijatelj iz Trebnja

ŠŠD »Katja Rupena« stopa v drugo leto svojega delovanja

Bolsko športno društvo »Katja Rupena« uspešno dela že drugo leto. Ko smo ga 20. 1. 1962 ustanovili, nismo imeli nič drugega, kot voljo do dela, te pa ni bilo malo. S članarino in podporo Ob ZTK Novo mesto smo si nabavili najnujnejše rekvizite. Vključili smo se tudi v JPI in v okviru tega tekmovalja pričeli delati igralce, za katerega je bilo starih okoli 10.000 prostovoljnih delovnih ur. Igralci je bilo odprto ob izankem občinskem prazniku.

movali tudi na rusnih tekmovaljih. Razen rednih mesečnih in letnih so se udeležili več občinskih, okrajnih in republikanskih prvenstev. Vredno je omeniti še sahiste, odbojkarice, rokometišev, nogometišev, crodne telovadke in igralce namiznega tenisa. Posegli so v občinska, okrajna in republikanska prvenstva in neredko so bili med vodilni.
 Z 80.000 točkami smo postali občinski in okrajni prvaki JPI ter peti v LRS.
 Kdo so bili najboljši športniki ŠŠD »Katja Rupena« v preteklem letu? Izbrali ni ravno lahka, kajti vsi so se pošteno trudili in častno zastopali barve društva. Pri fantih pa le nekoliko bolj izstopajo igralci namiznega tenisa, to so:

Rok Gunde in Marjan Somrak ter drugi. Ta dva športnika sta v veliki meri prispevala k ugledu društva. Na raznih tekmovaljih sta zasedla zelo dobra mesta in zato sta tudi brez dvoma najboljša športnika društva. Ne smemo pa pozabiti tudi drugih, n. pr. Mira Blažiča, ki se je izkazal kot dober igralec z žogo in bil kapetan številnih reprezentanc. Dobri športniki so bili tudi Dušan Klopčič, Stane Jarc, Ljubi Ravbar, Spilhal itd.
 Pri dekletih je izbira lažja. Zelo izstopajo orodne telovadke, med njimi republikanska prvakinja v orodnem mnogoboju Cveta Urbas. Ta odlična telovadkinja (letos bo verjetno na mesnemestnem dvoboju Karlovac - Novo mesto zastopala Novo mesto) je z ostalimi sotelovadkinjami izborna zastopala društvo. Za svoje delo nedvomno zasluži naslov najboljših športnic ŠŠD »Katja Rupena«. Dobre in uspešne pa so tudi orodne telovadke Nataša Petrov, Sonja Potočar, Draga Zulpot, Stojana in Branka Ahčin. Zelo dobra športnica je bila tekačica Mira Rabič.
 V letošnjem letu društvo spet živahno dela. Delajo vse sekcije: košarkarska, atletska, namiznoteniška, odbojkarška, rokometiška, strelška in šahovska. Treninge imajo vsak teden od 18.30 do 19.30. Sicer je čas nekoliko pozen, vendar pa se na to pomagati, ker je do tedaj telovadnica zasedena. Trenirajo priznani trenerji tovariš Romih, Degen, Spilhal, Penko, Turk in Šegedin. Obisk je dober. Sedaj tekmujejo te smučarji. Po prvenstvu društva je bil organiziran tudi amučarski tečaj od 4.

TREBNJE: razvoj tehnične kulture bo naša skupna skrb

Občinski odbor letošnjih JPI je že izdelal program in ga razpodelil vsem šolam in društvom ljudske tehnike v občini. Vsi jih tako vključili v splošno akcijo na področju tehnične kulture - Leto tehnične kulture mladim.
 Program je sestavljen na osnovi realnega stanja tehnične kulture v občini in se loteva treh osnovnih vprašanj tega področja: 1. rešitve problema kadrov, 2. izboljšanje materialne podlage, in 3. vsebinske in programske usmeritve.
 Rešitve za prvo vprašanje so zajete v strokovnem izpolnjevanju učiteljev, ki poučujejo tehnični pouk. Prevzela naj bi ta predmet še na dveh sosednjih šolah. Stipendiarji bodo absolventi srednjih šol na VPS in organizirali seminarja za učitelje, ki poučujejo tehnični pouk in vodje krožkov.
 Materialno podlago naj bi dosegli s pridobitvijo prostorov za tehnični pouk pri vseh popolnih osnovnih šolah, z opremo tehnične podlage, z ustanovitvijo servisa za material, potreben pri tehničnem pouku, in s finančno podporo vseh zainteresiranih učiteljev.
 Izvršitev tretje naloge, to je vsebinske in programske usmeritve tehnične dejavnosti, pa sloni na tem, da bi zainteresirani za tehnično vzgojo vse družbene činitelje, nudili pomoč pri sestavi programov dela, dosegli povezavo tehnične kulture s ostalimi naravoslovnimi predmeti in z znanstvenim raziskovalnim delom. Vključili se bodo v republikanske in prireditve. Organizirali bodo občinska tekmovalja, predavanja s praktično vsebino, prireditve bomo več ciklurizirali v podjetja v občini in izven nje in predvajali razne filme.
 Naloge so torej obsežne in zahtevne. Prav gotovo jih bomo lahko uresničili z aktivnim delom vseh, ki pomagajo na področju tehnične vzgoje, in z vsestransko podporo družbenopolitičnih činiteljev v občini. Kr.

V SOBOTO se bodo ob 20. uri srečali na dvosteznem kegličju v Kanizarcih kegličji - stari pratizani iz Ljubljane in Crnomlja. Dvoobj bo v počastitev občinskega praznika Crnomlja! Obiščite zanimivi dvoobj!

Štev. 7 (673)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 22. februarja: Marjeta Sobota, 23. februarja: Marija Nedelja, 24. februarja: Matija Ponedeljek, 25. februarja: Saša Sreda, 27. februarja: Gabrijel Cetrtek, 28. februarja: Roman

ZAHVALA

Zveza slepih v Novem mestu se najlepše zahvaljuje za poklonjenih 4000 din, ki sta jih Marija Likar in Iva Dular iz Novega mesta, Muzajska 9, namenili namesto venca na grob pokojne Hermine Hrovat.

MALOGLASA

NOVO OSTRESJE (cimper) v izmeri 7,5x10,5 kv. m, pokrito s saloničnimi ploščami, prodaja z rudni selitve po ugodni ceni Slavko Kastelic, Novo mesto, Zagrabska 17.

VINOGRAD z zidnico prodam v Trški gori, Franc Regina, Dol. Kamence 5, Novo mesto.

MOSKO CRNO OBLEKO za postavo 165 cm, odlično ohranjeno, prodam. Naslov v upravi lista (104-63).

RADIOAPARAT dam zastoj tistemu, kdor mi povrne denar za rezervne elektrone in oglaš. Verščaj, Ratež — Brusnice.

SOBO oddam samski osebi v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (109-63).

DI REMLJENO SOBO šestletna mlada zakonca za največ 1 leto. Naslov v upravi lista (105-62).

KUHINJSKO KREDCENCO prodam Anton Prus, Gotna vas 45, Novo mesto.

UPOKOJENEC, skromen, osamljen, želi vsjo oskrbo pri zrel, dobro srčni, prikupni lastnici hišice ev. stanovanja. Dopise na upravo lista pod »Harmonijas« (111-63).

KINO

Brestanica: 23. in 24. febr. poljski barvni film »Križarja«, 27. febr.

Tudi na trgu odjuga

Minuli ponedeljek se je tudi na novomeškem živliskem trgu poznala odjuga. To pot je bil spodnji prostor tržnice popolnoma zaseden, le na zgornjem koncu je bilo še nekaj prostora.

Da je cena jaje zdrknila na 40 din, sem slišala že v mesnici, ko so se o tem pogovarjale gospodinjice. Kljub temu so na trgu še štiri prodajalke trmasto vztrajale pri ceni 45 din. No, nikogar ni bilo, ki bi njihova jajca kupil, saj je bilo cenejših dovolj.

Hodim za starejšo Novomeščanko, za katero vem, da nerada kupuje druge stvari.

— Kaj, za takole glavico zelja, ki je velika za dobro pest, pa zahtevate 100 din? Se vam je zmešalo?

— Ce nočete, pa pustite! — In je res.

— Po čem je radič?

— Merica na malem krožniku 100 din!

— Tamle zadaj ga ima ena po 80 din!

— Pa pojdite tja!

Takole so se skoro povsod gospodinjice prepirale s prodajalkami. Prve so trdile, da so letošnje cene »abnormalne«, da jih ne zmorejo, da blago ni kvalitetno, druge pa so jih zagovarjale z zimo, visokimi davki in dolgo potjo.

Tiste, ki so imele več časa, so morda kaj »zglihale«, nekatere gospodinjice, ki so hkrati tudi delavke in uslužbenke, pa so kupljeno na hitro stlačile v mreže in hitele nazaj v službo.

Ostale cene so bile take: repa 100 din, korenje 120 din, mleko 55-58 din, kisto zelje 120 din, orehi 160 din, čebula 150 din, surovo maslo v zavrtkih po 150 din, kokoške okoli 1000 din, sirčki 10 din.

Torej je odjuga.

Pravijo pa, da bo še zmrzovalo...

ameriški film »Ko je kraljevala komedija«.

Brežice: 22. in 23. febr. jugoslovanski film »Rojak«, 24. in 25. febr. ameriški barvni film »Zena v obsesiji«, 27. febr. ruski film »Ali je to ljubezen?«.

Crnomlja: 22. in 24. febr. španski barvni film »Carmen iz Granade«, 26. in 27. febr. španski film »Viridijana«.

Kostanjevica: 24. febr. francoski barvni film »Splavarji z Volges«.

Mokronog: 23. in 24. febr. italijanski film »Roko in njegovi bratje«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD CENOMELJ

V januarju je bilo izven bolnišnice rojenih 6 otrok.

Poročili so se: Francišek Tekavec, gozdarski tehnik iz Dolenje vasi, in Kristina Kocjan, uslužbenka iz Kočevja; Peter Svetič, kmet, in Olga Banovec, delavka, oba s Tanče gore; Julijan Volf, ključavničar, in Ana Vardjan, delavka, oba iz Crnomlja.

Umrli so: Marija Svajcar, gospodinja iz Crnomlja, 76 let; Katarina Vardjan, upokojenka iz Crnomlja, 81 let; Ida Zvab, otrok z Mirne gore, 6 mesecev; Marija Seniča, gospodinja iz Loke pri Crnomlju, 75 let; Jurij Kralj, kmet iz Gribej, 78 let; Matjaž Zupancič, otrok iz Crnomlja, 1 leto; Marija Belavčič, gospodinja iz Dragatusa, 86 let.

MATICNI URAD SEVNICA

V januarju so bili rojeni 1 deček in 3 deklice.

Poročili so se: Jože Cesar, delavec iz Lončarjevega dola, in Marija Vovk, delavka z Zigarskega vrha; Zoran Todorović, dimnikar iz Hrastnika, in Angela Medvedek, delavka iz Drožanja; Ivan Rošhar, delavec iz Radeža, in Zofija Bec, delavka iz Razbora.

Umrli so: Hugon Senica, upokojenec iz Lončarjevega dola, 70 let; Matija Kurnik, upokojenec iz Smarja, 79 let; Marija Kolander, preužitkarica iz Prešne Loke, 71 let; Franc Zorko, otrok iz Prešne Loke, 2 meseca; Ivan Simšek, poljedelec iz Zurok dola, 73 let; Marija Kumšek, invalidska upokojenka iz Zurok dola, 83 let; Marija Krenčič, gospodinja iz Sevnice, 73 let; Martin Možič, kmet iz Ledine, 62 let; Karolina Krajnc, preužitkarica iz Zabukovja, 79 let; Andrej Trupej, kmet iz Podgorice, 74 let; Anton Krevelj iz Vranja, 89 let; Karel Stavt, kmet iz Brega, 60 let; Terezija Mesner iz Brega, 73 let; Marija Kuhar, delavka iz Brega, 52 let; Amalija Močič, upokojenka iz Dol. Boštanja, 82 let; Leopold Škerget, upokojenec iz Boštanja, 80 let; Jože Liseč, delavec iz Vel. Hubajnice, 69 let.

MATICNI URAD STRAZA

V januarju je bil rojen izven bolnišnice 1 deček.

Porok ni bilo. Umrli so: Antonija Vidic, užitkarica iz Vavte vasi, 73 let; Julijana Berkopec, užitkarica iz Rumanje vasi, 68 let; Ana Porsček, užitkarica iz Potoka, 87 let; Ana Kulovec, kmetovalka iz Vavte vasi, 35 let.

MATICNI URAD VIDEM-KRŠKO

V januarju sta bila izven bolnišnice rojena ena deklica in dva dečka.

Poročili so se: Martin Kadenšek, izolator iz Rogatca, in Ana Novak, delavka iz Kremna; Jožef Pieterski, strojni ključavničar iz Bučerce, in Jera Colner, uslužbenka iz Srebnica; Jožef Uršič, strojni tehnik iz Vidma-Krškega, in Olga Rutar, učiteljica iz Senuš pri Leskovcu.

Umrli so: Terezija Dub, kmetovalka iz Kalc, 84 let; Slavko Starc

Novo mesto — »Kriše«; od 22. do 25. febr. nemški barvni film »Poslednji akord«, od 26. do 28. febr. mehiški film »Macarios«.

Novo mesto — JLA: od 22. do 24. febr. italijanski film »S asova«. Semič: 24. febr. nemški film »Nedokončana zgodba«.

Sevnica: 23. in 24. febr. jugoslovanski film »Miss Stones«, 27. febr. angleški film »Hamlet«.

Trebnje: 23. in 24. febr. jugoslovanski film »Kapetan Lesič«.

Zuzembek: 24. febr. italijanski film »Poslednja kočija«.

iz Starega grada, 6 mesecev; Stanislava Jurečič iz Vidma-Krškega, 1 mesec; Alojzija Išek, upokojenka iz Vidma-Krškega, 87 let; Cecilija Sajovec, gospodinja iz Anovca, 65 let; Ivan Kozole, roj. 6. dec. 1924, je bil s sklepom sodišča Videm-Krško razglavljen za mrtvega.

MATICNI URAD VINICA

V januarju so bili rojeni izven bolnišnice 4 deklice in 1 deček.

Porok ni bilo. Umrli so: Miko Rahoj, kmetovalec iz Balkovce, 85 let; Mihael Flajnik, kmetovalec iz Perudine, 70 let; Ana Zagar, preužitkarica iz Darnja, 80 let.

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 11. do 18. februarja je bilo rojenih 24 dečkov in 31 deklica.

Poročili so se: Janez Ovniček, kmet, in Marija Ravnh, kmetovalka, oba iz Velikega Orehka; Jože Škrjanec, delavec, in Cvjetka Turk, delavka, oba iz Jurke vasi; Janez Barbo, delavec iz Bršlina, in Rozalija Travičan, šivilja iz Dol. Kamence; Franc Luzar, delavec iz Jugorja, in Veronika Matko, poljedelka iz Gabrja; Alojz Ljubi, krojaški pomočnik iz Bršlina, in Frančiška Bobnar, delavka iz Pečah; Franc Strojnik, mesar iz Soteske, in Angela Pielj, hči posestnika iz Podturna; Martin Ravnh, kmetovalec, in Frančiška Gavzoda, delavka, oba iz Vel. Orehka; Martin Zura, delavec iz Zagrada, in Frančiška Murn, delavka iz Vel. Orehka; Janez Zagorec, delavec iz Ždinje vasi, in Marija Rezelj, delavka iz Dol. Kamence; Mirolav Simončič, poljedelec iz Smerca, in Ljudmila Bugar, poljedelka iz Verduna; Stanislav Judež, delavec iz Vel. Orehka, in Lucija Hrovatič, delavka z Dolza; Anton Andrejič, delavec iz Črmošnjic, in Marija Drap, delavka iz Pristave; Martin Mohar, delavec s Krke, in Marija Kristan, delavka iz Oseče vasi; Franc Ljubi, delavec iz Podturna, in Antonija Sasek, delavka s Pangergrma; Alojz Hrovatič, mizarški pomočnik z Broda, in Albin Martinčič, kuharska pomočnica iz Ledče vasi; Anton Uhan, delavec iz Irče vasi, in Marta Lavrič, delavka z Broda.

Umrli sta: Stanko Pantarič, posestnik iz Tržišča, 59 let; Ana Kovčič, delavka iz Črnuč, 42 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Greta Matejko iz Kočevja — Gretico, Nada Nared iz Gotne vasi — Mojco, Jožefa Zelingard z Dolza — Marijo, Katica Vajs iz Loke — Nado, Milena Suičica iz Metlike — Miloša, Angela Turk iz Dolnje Mokra polja — Marijo, Ana Staršinič iz Krasinca — Antona, Marija Senica iz Sel — Ireno, Dragica Rozman iz Dolnje Straže — Marjeto, Jana Cibje iz Kočevja — Marijo, Marija Plander iz Jame — Amalijo, Ruža Stanfelj iz Bršlina — Vlasto, Olga Kužnik iz Dobindola — Marjano,

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Ivan Lužar, kopač iz Tržišča, je padel 6 m globoko in si poškodoval desno koleno; Alojz Moravec, posestnik iz Svržakov, si je na cirkularni poškoval prste desne roke; Peter Tischmeister, sin uslužbenca iz Loke, je šol padel in si poškodoval palec desne roke.

NE JEZITE SE, ČE GA V TRAFIKI ZMANJKA: DOLENJSKI LIST SI NAROČITE NA VAŠ DOMAČI NASLOV

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 22. FEBRUARJA: 8.05 Od jutra do noči na Floridi. 9.45 Srbske in hrvaške partizanske pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 RKO — Janko Prisljan: Sodoben solski vrt. 12.45 Ob avokih zabavne glasbe. 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 15.45 Jezikovni pogovori. 17.05 Skozi tri stoletja po simfonični literaturi. Melodije v večernem mraku. 18.45 Iz naših kolektivov. 20.00 Na saksofon igra Earl Boatie. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 23. FEBRUARJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.45 Črnske duhovne pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN — Nada Ribaršič: Ekonomska proizvodnja krompirja. 14.05 8 planin do morja. 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Gremo v kino. 18.19 Monolog iz Wagnerjevih oper. 20.00 Pustni variete. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 24. FEBRUARJA: 8.00 Mladinska radijska igra Maks in Moric — priprave Frane Milčinski. 9.05 Dopoldanski sestanek z zabavno glasbo. 10.00 Se pomnite, tovariši... Ivan Pustavrh: Po trnovi poti. 10.30 Opera matineja jugoslovanskih solistov. 12.05 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo — I. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Obdobja slovenskega samospava. 18.25 Z narodnimi melodijami po naši domovini. 18.45 Radijska univerza — Brane Veseli: Človek v epruveti. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

PONEDELJEK, 25. FEBRUARJA: 8.55 Za mlade radovedneše. 9.50 Dalmatinske narodne pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 RKO — Ina. Lojze Hrček: Virusne bolezni vinske trte. 13.30 Odlomki iz malo znanih oper. 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Obdobja slovenskega samospava. 18.25 Z narodnimi melodijami po naši domovini. 18.45 Radijska univerza — Brane Veseli: Človek v epruveti. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

TOREK, 26. FEBRUARJA: 8.05 Zbori in ansambli iz komičnih oper. 8.35 Zabavni orkester RTV Ljubljana. 9.45 Srbske narodne pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN — Ina. Jože Ferber: Zreja telet z manj dela. 13.30 Majhna

Marija Rački iz Mahovnika — Jožeta, Marija Turk iz Zajčjega vrha — Marijo, Marica Ilenič iz Zorencev — Sonjo, Anica Mokrovič iz Crnomlja — Božidara, Ana Kotar iz Velikih Brusnic — Jožeta, Brežakrajšek iz Glinka — Emlia, Danica Zakrajšek iz Dolenjih Ponikve — Magdo, Marica Milek iz Gribej — Sonjo, Marija Kraševc iz Velikih Brusnic — Jožeta, Breda Jeroveč iz Jelovca — Ignaca, Marija Spehar iz Dolnje Pake — Alenko, Marija Hočvar iz Ločne — Sonjo, Jožeta Murn iz Gornjih Selc — Slavko, Dragica Brleč iz Donjega Bukovca — Slavka, Marija Roje iz Brusnic — Lucijana, Cveta Kodrič iz Irče vasi — Marjeto, Marija Pavlin iz Mirne — Vanjo, Antonija Zeljko iz Loke — deklko, Ana Kastelic iz Jablana — deklko.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Rozika Jalovec iz Čroteža — Roziko, Milica Norak iz Vukovega sela — Ivico, Radolka Karadžič iz Brežic — Dragana, Marija Vlado iz Vidma-Krškega — Mojco, Ana Ocvirk iz Pečice — Stanka, Kristina Tašič iz Kraja Dol. — Ivico, Ljudmila Jalovec iz Sevnice — Ljudmila, Ana Vinkovič iz Razdrtega — Štefco, Stefanija Požarič iz Kraljevca — Dragica, Justina Cencelj iz Cateža — Slavka, Marija Bjatnik iz Leskovca — Karla, Kristina Pečnik iz Vidma-Krškega — Anico, Marija Oštir iz Izvira — Antona, Vera Zilevski iz Dobove — Simeona in Tihomira, Ljudmila Savine iz Loga — Darka in Romana, Ljubica Hotko iz Drenja — Snežano, Ana Korene z Libne — Anico, Terezija Vidmar iz Canja — Jožeta, Frida Merslavič iz Mosteca — Aleksandra, Rozalija Volk iz Leskovca — Srečka, Ana Rrekar iz Cateža — Jasno, Marija Fakin iz Marje Gorice — Jadranko, Just Sinkovec iz Goleka — Dragota.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Ivan Lužar, kopač iz Tržišča, je padel 6 m globoko in si poškodoval desno koleno; Alojz Moravec, posestnik iz Svržakov, si je na cirkularni poškoval prste desne roke; Peter Tischmeister, sin uslužbenca iz Loke, je šol padel in si poškodoval palec desne roke.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici: Marija Zalokar, gospodinja iz Armeškega, je padla z lestve in si poškodovala levo roko; Viljem Horvatu, delavcu iz Letovčana, je pri pripravljanju drv padlo poleno na levo nogo; Milan Matuš, sin upokojenca, si je na poti v šolo zlomil desno nogo; Ale Vojčič, sin vodnika iz Brežic, se je poparil ter dobil hušje opekline; Franjo Dragozet, kmet iz Pokleka, se je prevrnil s sanmi ter si poškodoval desno roko; Marjan Ferencik, kovač iz Globočič, si je pri kurjenju peči opeknel obraz; Franca Abrama, delavec iz Rožnega, je nekdo zabodel z nožem v glavo; Než Bertole, gospodinja iz Silovca, je pri pripravljanju drv padlo poleno na desno nogo.

NE JEZITE SE, ČE GA V TRAFIKI ZMANJKA: DOLENJSKI LIST SI NAROČITE NA VAŠ DOMAČI NASLOV

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 22. FEBRUARJA: 8.05 Od jutra do noči na Floridi. 9.45 Srbske in hrvaške partizanske pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 RKO — Janko Prisljan: Sodoben solski vrt. 12.45 Ob avokih zabavne glasbe. 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 15.45 Jezikovni pogovori. 17.05 Skozi tri stoletja po simfonični literaturi. Melodije v večernem mraku. 18.45 Iz naših kolektivov. 20.00 Na saksofon igra Earl Boatie. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 23. FEBRUARJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.45 Črnske duhovne pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN — Nada Ribaršič: Ekonomska proizvodnja krompirja. 14.05 8 planin do morja. 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Gremo v kino. 18.19 Monolog iz Wagnerjevih oper. 20.00 Pustni variete. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 24. FEBRUARJA: 8.00 Mladinska radijska igra Maks in Moric — priprave Frane Milčinski. 9.05 Dopoldanski sestanek z zabavno glasbo. 10.00 Se pomnite, tovariši... Ivan Pustavrh: Po trnovi poti. 10.30 Opera matineja jugoslovanskih solistov. 12.05 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo — I. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Obdobja slovenskega samospava. 18.25 Z narodnimi melodijami po naši domovini. 18.45 Radijska univerza — Brane Veseli: Človek v epruveti. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

PONEDELJEK, 25. FEBRUARJA: 8.55 Za mlade radovedneše. 9.50 Dalmatinske narodne pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 RKO — Ina. Lojze Hrček: Virusne bolezni vinske trte. 13.30 Odlomki iz malo znanih oper. 14.35 Naš poslušalec čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Obdobja slovenskega samospava. 18.25 Z narodnimi melodijami po naši domovini. 18.45 Radijska univerza — Brane Veseli: Človek v epruveti. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

TOREK, 26. FEBRUARJA: 8.05 Zbori in ansambli iz komičnih oper. 8.35 Zabavni orkester RTV Ljubljana. 9.45 Srbske narodne pesni. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN — Ina. Jože Ferber: Zreja telet z manj dela. 13.30 Majhna

OBVESTILO

Podjetje »NOVOLES«, lesni kombinat NOVO MESTO

obvešča vse lastnike gozdov, kmetijske zadruge ter vse delovne organizacije, ki so zainteresirani za razrez hlodovine, da je

začel prevzemati v razrez vsakovrstno hlodovino po določilih JUS

Cena za razrez hlodovine znaša: a) za 1 m³ pri količini, večji od 50 m³ 1.980 din b) za 1 m³ pri količini, manjši od 50 m³,

ter za razrez po posebnih specifikacijah 2.370 din. Da bi se doseglo hitreje in cenejše poslovanje, omogoča podjetje tudi

takojšnjo zamenjavo hlodovine za rezan les

v sorazmerju s kvaliteto hlodovine. V tem primeru se zaračuna razrez 1.980 din za 1 m³. Interesenti za razrez hlodovine si morajo pravočasno preskrbeti pri ObLO dovoljenje za razrez. Podrobna navodila dobijo na žagi v Straži in Soteski.

»NOVOLES«, lesni kombinat Novo mesto

OBJAVE — RAZPISI

Razpis Cestnega podjetja

Cestno podjetje v Novem mestu potrebuje za svoja gradbišča in vzdrževalno službo večje število: — nekvalificiranih delavcev, — minerja, — strojnikov za gradbene stroje, — kvalitetnih delavodij, — gradbenih tehnikov za vodstvo gradbišč, sektorjev in terenskih obratov, — enega ekonomista, — nekaj čuvajev, — več šoferjev za težke kamione. Nastop dela takoj. Interesenti naj se javijo v upravi podjetja.

Sprejemno pismo

Osnovna PTT enota Ljubljana 1 sprejme za Ljubljano večje število:

pismo. Vsak kandidat naj predloži nekoliko vlogo in lastno ročno napisan življenjepis na naslov: Osnovna PTT enota Ljubljana 1, Ljubljana. Kandidati morajo biti vojašinsko prosti. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Samska stanovanja so zagotovljena.

Iščeno priložnostne delavce

Priložnostne delavce za urejanje pokopališč išče za pokopališča: Mirna peč, Dvor, Dol. Toplice, Brusnice, Gaberje, Gradišče, Sent-Jernej, Otočec, Karteljevo. Interesenti naj se zglase na Zavodu na upravo pokopališč, Novo mesto.

»ELEKTROTEHNA« — LJUBLJANA

PARMOVA 33

SPREJME

VEČ TRGOVSKIH POMOČNIKOV

V PRODAJALNI V NOvem MESTU GLAVNI TRG 26

PISMENE PONUDBE SPREJEMA SPLOŠNI SEKTOR PODJETJA.

MANJŠA USTANOVA V NOvem MESTU

razpisuje PROSTO MESTO

HONORARNEGA KNJIGOVODJE

OBSEG DELA: trikrat do štirikrat na teden popoldne po dve uri.

POGOJ: samostojnost pri delu.

Zaprte pismene ponudbe pošljite na naslov: Uprava Dolenjskega lista — Novo mesto, p. p. 33, pod »KNJIGOVODJA«.

Projektivno podjetje »REGION« v Brežicah

Projektivna skupina, ki je delala doslej pri podjetju »Gradbenik« v Brežicah se je osamosvojila v samostojni Projektivni biro »Region«. V njem je zaposlenih 6 inženirjev arhitekture, 1 gradbeni inženir in 1 gradbeni tehnik. Biro izdeluje po naročilu strank projekte za visoke gradnje in urbanizem ter za vso opremo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metli